836. c. 66.1
C H Tawney
4 June / 1889
Syn. 5.66.4

ΠΑΛΛΑΔΙΟΥ,

ΠΕΡΙ ΤΩΝ

ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ ΕΘΝΩΝ

Καὶ τῶν

ΒΡΑΓΜΑΝΩΝ.

PALLADIUS

De Gentibus *INDIÆ*

ET

BRAGMANIBUS.

UNIVERSITY OF CAMBRIDGE

S. *AMBROSIUS*

De Moribus BRACHMANORUM.

ANONYMUS

De BRAGMANIBUS.

Quorum Priorem & Postremum nunc primum in lucem protulit

Ex Bibliotheca Regia

EDOARDUS BISSÆUS Eques Auratus,

& titulo CLARENCII Rex Armorum.

LONDINI,

Excudebat *T. Roycroft*, Regiæ Majestatis in Linguis Orientalibus Typographus. *Anno Domini* MDCLXVIII.

~~23;41~~

84,5:39

&x-ref. 86,7:39

Honoratiſſimo Illuſtriſſimoque *D. D.*

EDOARDO HIDE

EQUITI AURATO,

CLARENDONIÆ Comiti, CORNBURIÆ Vicecomiti, Baroni HINDONIÆ, Summo *ANGLIÆ*, necnon Almæ *Oxonienſis Academiæ* Cancellario, *Sacræ Majeſtati Regiæ* a Secretioribus Conſiliis.

SI pares eſſent Dignitate hi Sermones (Illuſtriſſime Domine) *Philoſophiæ, & Philoſophis, de quibus pertractant, eos Tuis oculis haud prorſus indignos auderem affirmare. Nam ut antiquiſſimi, ſic Philo-*

ſophorum omnium optimi erant BRACHMANES. Lucianus, *qui non cuiquam Philoſophorum parcit, illos vocat* γῆς ὄλβιον, *nec alios præter id hominum genus Philoſophis annumerare dignatur. Tanti facis quicquid nomen meretur Eruditionis, cujus Tu (Eruditorum omnium Amor & Delitiæ) principem locum tenes, ut Literatos omnes, qui ſunt in aliquo pretio, Amore digneris & Patrocinio. Tuo Nomini hæc nuncupanda vel ideo duxi, ut quod à ſe non habent, per Te habere inciperent, & ex Tua Dignitate mutuarentur quod ab Editoris merito haudquaquam nanciſci potuerunt. Multa enim (inquit Ille) idcirco pretioſa ſunt, quia Templis ſunt dicata. Hoc jam quali quali functus Officio, de Familiis* Nobilitatis Anglicanæ, *tanto magis memorandæ, quo diutius Deceſſorum Tabulis neglectæ, aliquid dicere ſerio accingor. Nam licet numero Imaginum, claritate Proſapiæ, & antiquitate Stemmatum (inter quæ Tuum merito numerandum) exteris Nationibus non cedimus, attamen*

men aut minimum, aut nihil hisce de rebus compertum habent quicunque sub alio cœlo quam nostro vivunt. Cæterum, si quid opera nostra desudaverit in eorum gratiam, id totum Tibi acceptum referre par est. Profiteor enim ingenue, me, nisi ut Tuæ inservirem Familiæ, quæ me quasi mancipio & nexu, Tuis ingentibus Beneficiis, devinctum tenet, nunquam fuisse ut huic Operi vacarem. Namque Tui Favores, quibus jure glorior, tot & tanti fuerunt, ut tantum superent omnem grati animi significationem, quantum excedunt merita mea. Tuæ Benignitati debentur, nullo nostro merito provocatæ, quæ cum insita & ingenita naturæ Tuæ alienari non possit, Favoris & Præsidii in perpetuum sum securus.

Illustrissimæ Amplitudini Tuæ

Devotissimus

EDOARDUS BISSÆUS

CLARENCEUX.

DE
Brachmanibus, *ſive* Gymnoſophiſtis,
Teſtimonia VETERUM.

STRABO lib.15.

ΑΛΛΗΝ δὲ διαίρεσιν ποιεῖται [Μεγασθένης] περὶ τῶν φιλοσόφων, δύο γένη φάσκων, ὧν τοῦ μὲν Βραχμᾶνας καλεῖ, τοῦ δὲ Γερμᾶνας. Τοὺς δὲ μὲν οὖν Βραχμᾶνας εὐδοκιμεῖν, μᾶλλον γὰρ καὶ ὁμολογεῖν ἐν τοῖς δόγμασιν· ἤδη δ' εὐθὺς καὶ κυομένους ἔχειν ἐπιμελητὰς λογίους ἄνδρας· οὓς προσιόντας λόγον μὲν ἐπᾴδειν δοκεῖν καὶ τὴν μητέρα καὶ τὸν κυόμενον εἰς εὐτεκνίαν· τὸ δ' ἀληθὲς, σωφρονικάς τινας παραινέσεις καὶ ὑποθήκας διδόναι· τὰς δὲ ἥδιστα ἀκροωμένας μᾶλλον εὐτέκνους εἶναι νομίζεσθαι. Μετὰ δὲ τὴν γένεσιν ἄλλους καὶ ἄλλους

διαδέχεσθαι τὴν ἐπιμέλειαν, ἀεὶ τῆς μείζονος ἡλικίας χαριεστέρων τυγχανούσης διδασκάλων. Διατρίβειν δὲ οὗτος φιλοσόφους ἐν ἄλσει πρὸ τῆς πόλεως ὑπὸ περιβόλῳ συμμέτρῳ λιτῶς ζῶντας ἐν στιβάσι καὶ δοραῖς, ἀπεχομένους ἐμψύχων καὶ ἀφροδισίων, ἀκροωμένους λόγων σπουδαίων, μεταδιδόντας καὶ τοῖς ἐθέλουσι. τὸν δ' ἀκροώμενον οὔτε λαλῆσαι θέμις, οὔτε χρέμψασθαι, ἀλλ' οὐδὲ πτύσαι, ἢ ἐκβάλλεσθαι τῆς συνουσίας τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὡς ἀκολασταίνοντα. Ἔτη δ' ἑπτὰ καὶ τριάκοντα οὕτως ζήσαντα ἀναχωρεῖν εἰς τὴν ἑαυτοῦ κτῆσιν ἕκαστον, καὶ ζῆν ἀδεῶς καὶ ἀνειμένως μᾶλλον, σινδονοφοροῦντα καὶ χρυσοφοροῦντα μετρίως ἐν ταῖς χερσὶ καὶ τοῖς ὠσὶ, προσφερόμενον σάρκας, μηκέτι τῶν πρὸς τὴν χρείαν συνεργῶν ζώων δριμέων καὶ ἀρτυτῶν ἀπεχόμενον. Γαμεῖν δ' ὅτι πλείστας εἰς πολυτεκνίαν· ἐκ πολλῶν γὰρ καὶ τὰ σπουδαῖα πλείω γίνεσθαι· ἀναδουλοῦσί τε τὴν ἐκ τέκνων ἢν μὴ ἔχωσι δούλους ὑπηρεσίαν, ἐγγυτάτω οὖσαν πλείω δεῖν παρασκευάζεσθαι. Ταῖς δὲ γυναιξὶ ταῖς γαμεταῖς μὴ συμφιλοσοφεῖν οὗτος Βραχμᾶνας· εἰ μὲν μοχθηραὶ γίνοιντο, ἵνα μή τι τῶν θεμιτῶν ἐκφέροιεν εἰς οὗτος βεβήλους· εἰ δὲ σπουδαῖαι, μὴ καταλείποιεν αὐτούς. Οὐδένα γὰρ ἡδονῆς καὶ πόνου καταφρονοῦντα, ὡς δ' αὔτως ζωῆς καὶ θανάτου, ἐθέλειν ὑφ' ἑτέρῳ εἶναι· τοιοῦτον δ' εἶναι τὸν σπουδαῖον καὶ τὴν σπουδαίαν. Πλείστους δ' αὐτοῖς εἶναι λόγους περὶ θανάτου· νομίζειν μὲν γὰρ δὴ τὸν μὲν ἐνθάδε βίον ὡς ἂν ἀκμὴν κυομένων εἶναι· τὸν δὲ θάνατον γένεσιν εἰς τὸν ὄντως βίον, καὶ τὸν εὐδαίμονα τοῖς φιλοσοφήσασι· διὸ τῇ ἀσκήσει πλείστῃ χρῆσθαι πρὸς τὸ ἑτοιμοθάνατον· ἀγαθὸν δὲ ἢ κακὸν μηδὲν εἶναι τῶν συμβαινόντων ἀνθρώποις· οὐ γὰρ ἂν τοῖς αὐτοῖς οὗτος μὲν ἄχθεσθαι, οὗτος δὲ χαίρειν, ἐνυπνώδεις ὑπολήψεις ἔχοντας· καὶ οὗτος αὐοῦτος τοῖς αὐτοῖς τοτὲ μὲν ἄχθεσθαι, τοτὲ δ' αὖ χαίρειν μεταβαλλομένους. τὰ δὲ περὶ φύσιν, τὰ μὲν εὐήθειαν ἐμφαίνειν φησίν· ἐν

ἔργοις

ἔργοις γὰρ αὐτοῦ κρείττους ἢ λόγοις εἶναι, διὰ μύθων τὰ πολλὰ πιστουμένους. Περὶ πολλῶν δὲ τοῖς Ἕλλησιν ὁμοδοξεῖν· ὅτι γὰρ γεννητὸς ὁ κόσμος καὶ φθαρτὸς λέγειν κἀκείνους, καὶ ὅτι σφαιροειδής· ὅ,τε διοικῶν αὐτὸν καὶ ποιῶν θεὸς δι' ὅλου διαπεφοίτηκεν αὐτοῦ. Ἀρχαὶ δὲ τῶν μὲν συμπάντων ἕτεραι, τῆς δὲ κοσμοποιΐας τὸ ὕδωρ· πρὸς δὲ τοῖς τέτταρσι στοιχείοις πέμπτη τίς ἐστι φύσις ἐξ ἧς ὁ οὐρανὸς καὶ τὰ ἄστρα· γῆ δ' ἐν μέσῳ ἵδρυται τοῦ παντός. καὶ περὶ σπέρματος δὲ καὶ ψυχῆς ὅμοια λέγεται, καὶ ἄλλα πλείω. παραπλέκουσι δὲ καὶ μύθους, ὥσπερ καὶ Πλάτων, περί τε ἀφθαρσίας ψυχῆς καὶ τῶν καθ' ᾅδου κρίσεων, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Περὶ μὲν τῶν Βραχμάνων ταῦτα λέγει. Τοὺς δὲ Γερμᾶνας, οὗτοι μὲν ἐντιμοτάτους Ὑλοβίους φησὶν ὀνομάζεσθαι, ζῶντας ἐν ταῖς ὕλαις ἀπὸ φύλλων καὶ καρπῶν ἀγρίων, ἐσθῆτος δὲ φλοίων δενδρίνων, ἀφροδισίων χωρὶς καὶ οἴνου. τοῖς δὲ βασιλεῦσι συνεῖναι δι' ἀγγέλων πυνθανομένοις περὶ τῶν αἰτίων, καὶ δι' ἐκείνων θεραπεύουσι καὶ λιτανεύουσι τὸ θεῖον . . . . . Ἀριστόβουλος δὲ τῶν ἐν Ταξίλοις σοφιστῶν ἰδεῖν δύο φησὶ, Βραχμᾶνας ἀμφοτέρους, τὸν μὲν πρεσβύτερον ἐξυρημένον, τὸν δὲ νεώτερον κομήτην, ἀμφοτέροις δ' ἀκολουθεῖν μαθητάς· τὸν μὲν οὖν ἄλλον χρόνον κατ' ἀγορὰν διατρίβειν τιμωμένους ἀντὶ συμβούλων ἐξουσίαν ἔχοντας ὅ,τι βούλονται τῶν ὠνίων φέρεσθαι δωρεάν. ὅτῳ δ' ἂν προσίωσι, καταχεῖν αὐτῶν τοῦ σησαμίνου λίπους ὥστε κατὰ τῶν ὀμμάτων ῥεῖν. τοῦτε μέλιτος πολλοῦ προκειμένου καὶ τοῦ σησάμου, μάζας ποιουμένους τρέφεσθαι δωρεάν. παρερχομένους δὲ καὶ πρὸς τὴν Ἀλεξάνδρου τράπεζαν παραστάντας δειπνεῖν, καρτερίαν διδάσκειν παραχωροῦντας εἴς τινα τόπον πλησίον· ὅπου τὸν μὲν πρεσβύτερον πεσόντα ὕπτιον ἀνέχεσθαι τῶν ἡλίων καὶ τῶν ὄμβρων· ἤδη γὰρ ὕειν, ἀρχομένου τοῦ ἔαρος· τὸν δὲ ἑστάναι μονοσκελῆ ξύλον ἐπηρμένον ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ὅσον τρίπηχυ· κάμνοντος δὲ τοῦ σκέλους, ἐπὶ

 θάτερον

θάτερον μεταφέρειν τὴν βάσιν, καὶ διατελεῖν οὕτως τὴν ἡμέραν ὅλην· φανῆναι δ' ἐγκρατέστερον μακρῷ τὴν νεώτερον, συνακολουθήσαντα μικρὰ τῷ βασιλεῖ, ταχὺ ἀναστρέψαι πάλιν ἐπ' οἴκου, μετιόντος τε αὐτὸν, κελεῦσαι ἥκειν εἴτου βούλεται τυγχάνειν. τὸν δὲ συναπᾶραι μέχρι τέλους, καὶ μεταμφιάσασθαι, καὶ μεταθέσθαι τὴν δίαιταν, συνόντα τῷ βασιλεῖ· ἐπιτιμώμενον δὲ ὑπό τινων λέγειν, ὡς ἐκπληρώσειε τὰ τετταράκοντα ἔτη τῆς ἀσκήσεως ἃ ὑπέσχετο. Ἀλέξανδρον δὲ τοῖς παισὶν αὐτοῦ δοῦναι δωρεάν. . . . . Ὀνησίκριτος δέ φησιν αὐτὸς πεμφθῆναι διαλεξόμενος τοῖς Σοφισταῖς· ἀκούειν γὰρ τὸν Ἀλέξανδρον ὡς γυμνοὶ διατελοῖεν, καὶ καρτερίας ἐπιμελοῖντο οἱ ἄνθρωποι, ἐν τιμῇ τε ἄγοιντο πλείστῃ, παρ' ἄλλους δὲ μὴ βαδίζοιεν κληθέντες, ἀλλὰ κελεύοιεν αὐτοῦ φοιτᾷν παρ' αὐτοῦ, εἴ τι μετασχεῖν ἐθέλοιεν τῶν πραττομένων ἢ λεγομένων ὑπ' αὐτῶν. τοιούτων δὲ ὄντων, ἐπειδὰν οὔτε αὐτῷ πρέπειν ἐδόκει παρ' ἐκείνους φοιτᾷν, οὔτε ἐκείνους βιάζεσθαι παρὰ τὰ πάτρια ποιεῖν τι ἄκοντας, αὐτὸς ἔφησε πεμφθῆναι· καταλαβεῖν δὲ ἄνδρας πεντεκαίδεκα ἀπὸ σταδίων εἴκοσι τῆς πόλεως, ἄλλον ἐν ἄλλῳ σχήματι ἑστῶτα, ἢ καθήμενον, ἢ κείμενον γυμνὸν, ἀκίνητον ἕως ἑσπέρας, εἶτ' ἀπερχόμενον εἰς τὴν πόλιν· χαλεπώτατον δ' εἶναι τὸ ἥλιον ὑπομεῖναι οὕτω θερμὸν ὥστε τῶν ἄλλων μηδένα ὑπομένειν γυμνοῖς ἐπιβῆναι τοῖς ποσὶ τῆς γῆς ῥᾳδίως κατὰ μεσημβρίαν. Διαλεχθῆναι δ' ἑνὶ τούτων Καλάνῳ, ὃν καὶ συνακολουθῆσαι τῷ βασιλεῖ μέχρι Περσίδος, καὶ ἀποθανεῖν τῷ πατρίῳ νόμῳ τεθέντα ἐπὶ πυρκαϊάν· τότε δὲ ἐπὶ λίθῳ τυχεῖν κείμενον. Προσιὼν οὖν καὶ προσαγορεύσας, εἰπεῖν ἔφη ὅτι πεμφθείη παρὰ τοῦ βασιλέως ἀκροασόμενος τῆς φιλοσοφίας αὐτῶν, καὶ ἀπαγγελῶν πρὸς αὐτόν· εἰ οὖν μηδεὶς εἴη φθόνος, ἕτοιμος εἴη μετασχεῖν τῆς ἀκροάσεως· ἰδόντα δ' ἐκεῖνον χλαμύδα καὶ καυσίαν φοροῦντα καὶ κρηπῖδα, καταγελάσαντα,

Τὸ

Τὸ παλαιὸν, φᾶναι, πάντ' ἦν ἀλφίτων καὶ ἀλεύρων πλήρη, καθάπερ καὶ νῦν κόνεως· καὶ κρῆναι δ' ἔῤῥεον, αἱ μὲν ὕδατος, γάλακτος δ' ἄλλαι, καὶ ὁμοίως αἱ μὲν μέλιτος, αἱ δ' οἴνου, τινὲς δ' ἐλαίου· ὑπὸ πλησμονῆς δ' οἱ ἄνθρωποι καὶ τρυφῆς εἰς ὕβριν ἐξέπεσον· Ζεὺς δὲ, μισήσας τὴν κατάστασιν, ἠφάνισε πάντα, καὶ διὰ πόνου τὸν βίον ἀπέδειξε· Σωφροσύνης δὲ καὶ ἄλλης ἀρετῆς παρελθούσης εἰς τὸ μέσον, πάλιν εὐπορία τῶν ἀγαθῶν ὑπῆρξεν· ἐγγὺς δ' ἐστὶ κόρου νυνὶ καὶ ὕβρεως τὸ πρᾶγμα, κινδυνεύει τε ἀφανισμὸς τῶν ὄντων γενέσθαι. Ταῦτα εἰπόντα κελεύειν εἰ βούλοιτο ἀκροάσασθαι καταθέμενον τὴν σκευὴν γυμνὸν ἐπὶ τῶν αὐτῶν λίθων κείμενον μετέχειν τῶν λόγων. Ἀπορουμένου δ' αὐτοῦ, Μάνδανιν, ὅσπερ ἦν πρεσβύτατος καὶ σοφώτατος αὐτῶν, τῷ μὲν ἐπιπλῆξαι ὡς ὑβριστὴν, καὶ ταῦτα ὕβρεως κατηγορήσαντα, αὐτὸν δὲ προκαλέσασθαι καὶ εἰπεῖν, ὡς τὸν μὲν βασιλέα ἐπαινοίη διότι ἀρχὴν τοσαύτην διοικῶν ἐπιθυμοίη σοφίας· μόνον γὰρ ἴδοι αὐτὸν ἐν ὅπλοις φιλοσοφοῦντα· ὠφελιμώτατον δ' εἴη τῶν ἁπάντων εἰ οἱ τοιοῦτοι φρονοῖεν οἷς πάρεστι δυνάμις σοῦ μὲν ἑκουσίους πείθειν σωφρονεῖν, σοῦ δ' ἀκουσίους ἀναγκάζειν. αὐτῷ συγγνώμη εἴη εἰ δι' ἑρμηνέων τριῶν διαλεγόμενος, πλὴν φωνῆς μηδὲν πλέον συνιέντων ἢ οἱ πολλοὶ, μηδὲν ἰσχύσει τῆς ὠφελείας ἐπίδειξιν ποιήσασθαι· ὅμοιον γὰρ ὡς ἂν διὰ βορβόρου καθαρὸν ἀξιοῖ τις ὕδωρ ῥεῖν. Τὰ γοῦν λεχθέντα εἰς τοῦτ' ἔφη συντείνειν, ὡς εἴη λόγος ἄριστος ὃς ἡδονὴν καὶ λύπην ψυχῆς ἀφαιρήσεται· καὶ ὅτι λύπη καὶ πόνος διαφέρει· τὸ μὲν γὰρ πολέμιον, τὸ δὲ φίλον αὐτῆς. τὰ δὲ σώματα ἀσκοῦσι πρὸς πόνον, ἵν' αἱ γνῶμαι ῥωννύοιντο, ἀφ' ὧν καὶ στάσεις παύοιεν, καὶ σύμβουλοι πᾶσιν ἀγαθῶν παρεῖεν, καὶ κοινῇ, καὶ ἰδίᾳ, καὶ δὴ καὶ τάξει, ᾗ νῦν συμβουλεῦσαι ἐνδέχεσθαι τὸν Ἀλέξανδρον· κρείττω μὲν γὰρ αὐτοῦ δεξάμενον, εὖ πείσεσθαι· χείρω δὲ, εὖ διαθήσειν. Ταῦτ' εἰπόντα

ἐξέρεσθαι

ἐξέρεσθαι εἰ καὶ ἐν τοῖς Ἕλλησι λόγοι τοιοῦτοι λέγοιντο. Εἰπόντας δ' ὅτι καὶ Πυθαγόρας τοιαῦτα λέγει, κελεύει τε ἐμψύχων ἀπέχεσθαι, καὶ Σωκράτης, καὶ Διογένης, οὗ καὶ αὐτὸς ἀκροάσαιτο, ἀποκρίνασθαι, ὅτι τἄλλα μὲν νομίζει φρονίμως αὐτοῖς δοκεῖν, ἓν δ' ἁμαρτάνειν, νόμον περὶ τῆς φύσεως τιθεμένους· οὐ γὰρ ἂν αἰσχύνεσθαι γυμνοὺς, ὥσπερ αὐτὸν, διάγειν ἀπὸ λιτῶν ζῶντας· καὶ γὰρ οἰκίαν ἀρίστην εἶναι ἥτις ἂν ἐπισκευῆς ἐλαχίστης δέηται. ἔφη δ' αὐτοὺς καὶ τῶν περὶ φύσιν πολλὰ ἐξετάσαι, καὶ προσημασίαν ὄμβρων, αὐχμῶν, νόσων· ἀπιόντας δ' εἰς τὴν πόλιν κατὰ τὰς ἀγορὰς σκεδάννυσθαι· ὅτῳ δ' ἂν κομίζοντι σῦκα ἢ βότρυς περιτύχωσι, λαμβάνειν δωρεὰν παρέχοντος· εἰ δ' ἔλαιον εἴη, καταχεῖσθαι αὐτῶν καὶ ἀλείφεσθαι· ἅπασαν δὲ πλουσίαν οἰκίαν ἀνεῖσθαι αὐτοῖς μέχρι γυναικωνίτιδος· εἰσιόντας δὲ δείπνου κοινωνεῖν καὶ λόγων. Αἴσχιστον δὲ αὐτοῖς νομίζεσθαι νόσον σωματικήν· τὸν δ' ὑπονοήσαντα καθ' αὑτοῦ τοῦτο, ἐξάγειν ἑαυτὸν διὰ πυρὸς νήσαντα πυρὰν, ὑπαλειψάμενον δὲ, καὶ καθίσαντα ἐπὶ τὴν πυρὰν ὑφάψαι κελεύειν, ἀκίνητον δὲ καίεσθαι. Νέαρχος δὲ περὶ τῶν Σοφιστῶν οὕτω λέγει, τοὺς μὲν Βραχμᾶνας πολιτεύεσθαι καὶ παρακολουθεῖν τοῖς βασιλεῦσι Συμβούλους, τοὺς δ' ἄλλους σκοπεῖν τὰ περὶ τὴν φύσιν· τούτων δὲ εἶναι καὶ Κάλανον· Συμφιλοσοφεῖν δ' αὐτοῖς καὶ γυναῖκας· τὰς δὲ διαίτας ἁπάντων σκληράς. . . . . Μεγασθένης δ' ἐν μὲν τοῖς φιλοσόφοις οὐκ εἶναι δόγμα φησὶν ἑαυτοὺς ἐξάγειν· τοὺς δὲ ποιοῦντας τοῦτο νεανικοὺς κρίνεσθαι· τοὺς μὲν σκληροὺς τῇ φύσει φερομένους ἐπὶ πληγὴν ἢ κρημνὸν, τοὺς δ' ἀπόνους ἐπὶ βυθὸν, τοὺς δὲ πολυπόνους ἀπαγχομένους, τοὺς δὲ πυρώδεις εἰς πῦρ ὠθουμένους· οἷος ἦν καὶ ὁ Κάλανος ἀκόλαστος ἄνθρωπος, καὶ ταῖς Ἀλεξάνδρου τραπέζαις δεδουλωμένος. τοῦτον μὲν οὖν ψέγεσθαι, τὸν δὲ Μάνδανιν ἐπαινεῖσθαι, ὃς, τῶν οὗτ' Ἀλεξάνδρου ἀγγέλων καλούντων πρὸς τὸν

Διὸς

Buddhist mins?

So among the Jains people who commit unlicensed suicide become vyantaras or demons.

Διὸς υἱὸν, πειθομένῳ τε δῶρα ἔσεσθαι ὑπισχνουμένων, ἀπειθοῦντι δὲ κόλασιν, μήτε ἐκεῖνον φαίη Διὸς υἱὸν ὅς γε ἄρχει μηδὲ πολλοστοῦ μέρους τῆς γῆς· μηδὲ αὐτῷ δεῖν τῶν παρ' ἐκείνου δωρεῶν, ᾧ οὐδεὶς κόρος· μήτε δὲ ἀπειλῆς εἶναι φόβον, ᾧ ζῶντι μὲν ἀρκοῦσα εἴη τροφὸς ἡ Ἰνδικὴ, ἀποθανόντι δὲ ἀπαλλάξαιτο τῆς σαρκὸς ἀπὸ γήρως τετρυχωμένης, μεταστὰς εἰς βελτίω καὶ καθαρώτερον βίον. ὥστ' ἐπαινέσαι τὸν Ἀλέξανδρον καὶ συγχωρῆσαι.

DE Philoſophis quoque diviſionem aliam inſtituit [Megaſthenes] duo genera eorum faciens, quorum unum Brachmanes, alterum Germanes, dicatur: præſtare autem Brachmanes alteris, quod eorum decreta magis ſint conſentanea. Hi, quamprimum concepti ſunt, viros doctos curatores habent, qui & matri & concepto accedentes, in ſpeciem quidem incantando proli ac matri felicitatem conciliant; ſed revera quædam continentiæ præcepta dant. Matres quæ libenter eos audiant eo feliciores prole futuras exiſtimant. Poſtquam vero nati ſunt, alios atque alios curatores ſortiuntur: nam quo magis ætas adoleſcit, tanto elegantiores magiſtri ſuccedunt. Philoſophos iſtos ante urbem in luco degere, intra mediocrem ambitum quo cingantur: frugaliter vivere, ſuper toris ac pellibus jacere, animalibus ac Venere abſtinere, ſeriis ſermonibus intentos, & cum volentibus audire communicantes. Auditori autem non licere nec loqui, nec ſcreare, aut exſpuere, alioqui diem illam cœtu excludi, ut incontinentem. Et cum triginta & ſeptem annos ſic vixerint, in ſua ſecedere, & laxius licentiuſque

tiuſque vivere, ſindonem induere, aurum in manibus & auribus moderate geſtare, & carnibus veſci animalium, quæ hominum opera non adjuvant, ab acribus & condimentis abſtinere, quamplurimas ducere uxores multiplicandæ prolis gratia : nam e pluribus plura etiam naſci bona. Cogunt e filiis aliquem, ſi ſervos non habeant in miniſterium, gravidæ neceſſaria parare. Brachmanas cum uxoribus non philoſophari, ne, ſi improbæ ſint, aliquid quod efferri nefas ſit in profanos efferant ; ſi probæ, viros relinquant. Nam qui voluptatem ac dolorem, vitam ac mortem, æque contemnat, ſubditum eſſe alteri nolle : hujuſmodi autem eſſe probum & probam. Plurimas eorum de morte diſputationes eſſe. Nam hanc vitam habendam eſſe quaſi recens conceptorum hominum ſtatum, mortem vero partum in veram illam & felicem vitam iis qui recte philoſophati ſint : propterea eos multa exercitatione ſe ad mortem præparare. Nihil eorum quæ hominibus accidere dicuntur, bonum vel malum : neque enim futurum ut iiſdem e rebus alii moleſtiam alii gaudium caperent, ſomni ſimiles opiniones concipientes ; utque iidem ex iiſdem interdum angerentur, interdum immutati gauderent. Ait quædam ex iis quæ de natura differunt ſtultitiam eorum arguere, potentiores enim eſſe operibus quam ſermone, fabulis pleraque confirmantes. De multis vero cum Græcis ſentire ; ut quod mundus ſit ortus, & interiturus, & ſphæricus ; & quod conditor & adminiſtrator ejus Deus univerſum eum pervadat : univerſarum rerum primordia diverſa eſſe, mundi autem aquam, & præter quatuor elementa quintam quandam naturam eſſe, ex qua cœlum aſtraque conſtent ; terram in medio ſitam Univerſi ; de ſemine, de anima, aliiſque

complu-

compluribus similia eos dicere; texere etiam fabulas quasdam, quemadmodum Plato, de immortalitate Animæ, & de judiciis quæ apud Inferos fiunt, & alia hujusmodi non pauca. Ac de Brachmanis quidem hactenus. *Germanum* eos honoratissimos ait, qui Hylobii appellantur, ex eo quod in silvis degunt, e frondibus & silvestribus fructibus viventes, vestem ex arborum corticibus habentes, vini & Veneris expertes. Hos cum Regibus de causis rerum interrogantibus per nuncios colloqui, & per illos Deum a Regibus coli & placari. . . . . Aristobulus in Taxilis vidisse se dicit Sophistas duos, utrosque Brachmanes; alterum seniorem tonsum, alterum juniorem comatum, utrumque discipulis comitatum fuisse: solitos reliquo tempore in foro versari, & ut consiliariis honorem hunc habitum ut quicquid ex rebus venalibus vellent, id gratis auferre liceret: & ad quemcunque accesserint sesamino oleo eos perfundere, ut usque ad oculos fluat; & multo melle ac sesamo præsente panem conficientes gratis enutritos. Cumque etiam ad Alexandri mensam accederent, assistentes cœnasse, & tolerantiam docuisse: nam in locum quendam proximum cum secessissent, seniorem supinum & Solem & imbres pertulisse; jam enim pluebat Vere incipiente: juniorem vero in altero pede stantem lignum tricubitale ambabus manibus sublatum sustentasse, eo pede autem jam defesso, alteri innixum, atque ita totum diem perseveravisse. Ex his longe continentiorem visum fuisse juniorem, qui cum aliquamdiu Regem secutus fuisset, domum reversus est; quo eum accersente, jussit si quid vellet ad se venire: alterum usque ad extremum secutum, & vestem induisse, & victum apud Regem immutasse: & cum a quibusdam in-

 creparetur,

creparetur, respondisse, quadraginta exercitationis annos se complesse quos promisisset. Alexandrum filiis ejus dona plurima dedisse. . . . . Onesicritus missum se scribit ut cum Sophistis colloqueretur: etenim Alexandrum audivisse nudos eos incedere, & tolerantiam exercentes in honore maximo haberi, ad alios autem si vocarentur non ire, sed jubere ut ad se venirent si quid assequi vellent quod ab eis ageretur & diceretur. Proinde cum essent tales,& neque sibi decorum putaret Alexander ad illos accedere, nec vellet invitos cogere ut quicquam facerent præter patria instituta, se missum inquit. Invenisse autem se quindecim homines viginti stadiis ab urbe, alium in alio gestu, vel stantem, vel sedentem, vel jacentem nudum, & usque ad vesperam immotum, postea in urbem discedentem. Omnium vero difficillimum esse Solem perpeti adeo calidum ut nemo alius nudis pedibus in meridie terram calcare sustineret. Collocutum se cum uno eorum, nomine Calano, qui postea usque in Persiam Alexandrum secutus, secundum patriam legem mortuus est, in rogum impositus: tunc autem forte lapidibus incubabat; itaque accessisse, & eum appellasse ac dixisse, missum se ab Alexandro eorum sapientiam auditum, & Regi renunciatum; quare se paratum audire nisi quid obstaret. At Calanum, cum chlamydem & causiam ac crepidas indutum conspexisset, risu sublato ita fatum; Olim omnia plena erant triticeæ & hordeaceæ farinæ, ut nunc pulveris; fontes alii lacte, alii aqua fluebant, nonnulli melle, alii vino, quidam oleo: homines autem ob satietatem ac luxuriam ad contumeliam se transdiderunt. Jupiter itaque præsentem statum exosus omnia abolevit, & vitam per laborem instituit.

Tunc

Tunc temperantia & virtutibus cæteris in medium prodeuntibus, rursum bonorum copia facta est. Nunc jam res pene ad saturitatem contumeliamque rediit, ac periculum est ne rerum omnium interitus impendeat. Quæ cum dixisset, jussisse, si quid vellet audire, ut eo habitu depositio super iisdem lapidibus nudus jaceret. Se autem animi dubio, Mandanim, qui cæteros anteibat ætate pariter atque sapientia, Calanum objurgasse, qui contumeliam culpans ipse contumelioſe ageret: sibi ad eum vocato dixisse illum; Summopere quidem Alexandrum laudo quod in tanta administrandi imperii mole sapientiam expetit, quem solum ego in armis philosophantem vidi. Longe utilissimum fuerit si ii sapiant quibus potestas est volentibus continentiam persuadendi, invitos autem ad eam cogendi. Mihi autem, aiebat, venia debetur si per tres Interpretes colloquens, qui præter vocem plebeio quovis nihil amplius intelligunt, non possum nostræ sapientiæ vim ei demonstrare: nam perinde res habet ac si quis postularet limpidam aquam per cœnum delabi. Omnia itaque dicta Mandanis eo pertinuisse; Eam esse optimam doctrinam quæ voluptatem molestiamque animo eximeret; molestiam a labore differre, quod illa ei esset inimica, alter vero amicissimus. Ipsos corpora ad laborem exercere ut mentes confirmentur, quibus motus sedentur, & bona omnibus consulendi publice privatimque facultas adesset: quomodo etiam nunc Alexandrum instituturi essent ut & meliori recte obtemperare, & deteriorem reddere meliorem possit. Posthæc interrogasse num talia etiam apud Græcos dicerentur. Cumque respondisset ipse, eadem Pythagoram docere, ac jubere ab animalibus abstinere, tum Socratem, & Diogenem, quem ipse

audiſſet, intuliſſe Mandanim ; Sane prudenter eos de cæteris rebus ſentire exiſtimo, in uno autem errare, quod legem anteponunt naturæ ; alias enim non puderet eos noſtro more nudos degere, & tenui victu eſſe contentos ; cum ea optima domus ſit quæ minimo apparatu indigeat. Addidit, multa eos de natura, de prædictione imbrium, ſiccitatum, & morborum inquirere. Abeuntes vero in urbem per fora diſpergi, & quemcunque offenderint ficus vel uvas ferentem, ab eo gratis capere ; ſi oleum fuerit, eo perfundi & inungi : omnem domum divitum iis patere uſque in mulierum conclavia ; ingreſſos autem in cœnæ & ſermonum communicationem adhiberi. Turpe apud eos putari corporis morbum : quem ſi quis veretur, ſeipſum igni e vita educit : nam conſtructo rogo ſuper eum perunctus ſedet, & accendi jubens immotus comburitur. Nearchus de Sophiſtis ita loquitur ; Brachmanas in civitatibus verſari, & Reges ſequi, & eorum conſiliarios eſſe, cæteros vero quæ ad naturam pertinent contemplari ; & ex his Calanum fuiſſe .... Megaſthenes nullum Philoſophis decretum eſſe de morte ſibi conſciſcenda affirmat ; ſed temerarios haberi qui hoc in ſe admittant : ac natura quidem duros, in vulnus vel præcipitium ferri ; doloris impatientes, in profundum maris ; doloris patientiſſimos, ſtrangulari ; igneos, in ignem detrudi : ac talem Calanum fuiſſe , incontinentem ſane hominem, & menſæ Alexandri mancipium. Ea propter hunc vituperari, Mandanim ſummopere laudari. Is, cum Alexandri nuncii eum ad Jovis filium vocarent, & parenti dona pollicerentur, dicto non audienti minarentur cruciatum, reſpondit, Neque illum Jovis filium eſſe qui ne minimæ quidem terrarum

parti

parti imperaret : nec ſe illius dona requirere, quorum nulla eſt ſatietas ; nec minis terreri, cum vivens ſatis ab India nutriatur, mortuus vero ab attrita jam ſenio carne liberetur, in meliorem purioremque vitam tranſmigrans. Itaque ab Alexandro laudatum dicit, & miſsum factum.

CICERO *Tuſc. Quæſt.* lib. 5.

QUÆ Barbaria India vaſtior aut agreſtior ? in ea tamen gente primum hi qui Sapientes habentur, nudi ætatem agunt, & Caucaſi nives hyemalemque vim perferunt ſine dolore. Quumque ad flammam ſe applicaverint, ſine gemitu aduruntur.

PLINIUS *Nat. Hiſt.* lib. 7. cap. 2.

PHiloſophos eorum, quos Gymnoſophiſtas vocant, ab Exortu ad Occaſum perſtare contuentes Solem immobilibus oculis ; ferventibus arenis toto die alternis pedibus inſiſtere.

PLUTARCHUS

ΤΩΝ δὲ Γυμνοσοφιστῶν οὗτος μάλιστα τὸν Σάββαν ἀναπείσαντας ἀποστῆναι, καὶ κακὰ πλεῖστα τοῖς Μακεδόσι παρασχόντας, λαβὼν δέκα δεινοὺς δοκοῦντας εἶναι περὶ τὰς ἀποκρίσεις, καὶ βραχυλόγους, ἐρωτήματα προὔγραφεν αὐτοῖς ἄπορα, φήσας ἀποκτενεῖν τὸν μὴ ὀρθῶς ἀποκρινόμενον πρῶτον, εἶτα ἐφεξῆς οὕτω οὗτος ἄλλους. ἕνα δὲ τὸν πρεσβύτατον ἐκέλευσε κρίνειν. ὁ μὲν οὖν πρῶτος ἐρωτηθεὶς πότερον οἴεται οὗτος ζῶντας εἶναι πλείονας, ἢ οὗτος τεθνηκότας· ἔφη οὗτος ζῶντας, οὐκέτι γὰρ εἶναι οὗτος τεθνηκότας. ὁ δὲ δεύτερος, πότερον τὴν γῆν ἢ τὴν θάλατταν μείζονα τρέφειν θηρία. Τὴν γῆν, ταύτης γὰρ ἔφη μέρος εἶναι τὴν θάλατταν. ὁ δὲ τρίτος, ποῖόν ἐστι ζῶον πανουργότατον, Ὃ μέχρι οὗτος νῦν, εἶπεν, ἄνθρωπος οὐκ ἔγνωκεν. ὁ δὲ τέταρτος ἀνακρινόμενος τίνι λογισμῷ τὸν Σάββαν ἀπέστησεν, ἀπεκρίνατο, Καλῶς ζῆν βουλόμενον αὐτὸν, ἢ κακῶς ἀποθανεῖν. ὁ δὲ πέμπτος ἐρωτηθεὶς πότερον οἴεται τὴν ἡμέραν ἢ τὴν νύκτα προτέραν γεγονέναι, Τὴν ἡμέραν, εἶπεν, ἡμέρᾳ μιᾷ. καὶ προσεῖπεν, οὕτως θαυμάσαντος οὗτος βασιλέως, ὅτι τῶν ἀπόρων ἐρωτήσεων ἀνάγκη καὶ τὰς ἀποκρίσεις ἀπόρους εἶναι. μεταλαβὼν οὖν τὸν ἕκτον ἠρώτα πῶς ἄν τις φιληθείη μάλιστα, Ἂν κράτιστος ὤν, ἔφη, μὴ φοβερὸς ᾖ. τῶν δὲ λοιπῶν ὁ μὲν ἐρωτηθεὶς πῶς ἄν τις ἐξ ἀνθρώπων γένοιτο θεὸς, Εἴ τι πράξειεν, εἶπεν, ὃ πρᾶξαι δυνατὸν ἀνθρώπῳ μὴ ἐστίν. ὁ δὲ περὶ ζωῆς καὶ θανάτου, πότερον ἰσχυρότερον, ἀπεκρίνατο, τὴν ζωὴν, τοσαῦτα κακὰ φέρουσαν. ὁ δὲ τελευταῖος, μέχρι τίνος ἄνθρωπον καλῶς ἔχον ζῆν, μέχρι οὗ μὴ νομίζει τὸ τεθνάναι οὗτος ζῆν ἄμεινον. Οὕτω δὴ τραπόμενος πρὸς τὸν δικαστὴν, ἐκέλευσεν ἀποφαίνεσθαι· οὗτος δὲ ἕτερον

ἑτέρου

ἑτέρου χεῖρον εἰρηκέναι φήσαντος, Ὀυκοιοῦ, ἔφη, καὶ σὺ πρῶτος ἀποθανῇ τοιαῦτα κρίνων. Ὀυκ ἄν γε, εἶπεν, ὦ βασιλεῦ, εἰ μὴ σὺ ψεύδῃ, φήσας πρῶτον ἀποκτενεῖν τὸν ἀποκρινόμενον κάκιστα. τούτους μὲν οὖν ἀφῆκε δωρησάμενος. πρὸς δὲ τοῦτ' ἐν δόξῃ μάλιστα, καὶ καθ' ἑαυτοὺς ἐν ἡσυχίᾳ ζῶντας ἔπεμψεν Ὀνησίκριτον, ἀφικέσθαι δεόμενος πρὸς αὐτόν. Ὁ δὲ Ὀνησίκριτος ἦν φιλόσοφος τῷ Διογένει τῷ κυνικῷ συνεσχολακότων· καί φησι τὸν μὲν Κάλανον ὑβριστικῶς πάνυ καὶ τραχέως κελεύειν ἀποδύντα τὸν χιτῶνα, γυμνὸν ἀκροᾶσθαι τῶν λόγων, ἄλλως δὲ οὐ διαλέξεσθαι πρὸς αὐτὸν, οὐδ' εἰ παρὰ τοῦ Διὸς ἀφῖκται· τὸν δὲ Δάνδαμιν πρᾳότερον, καὶ διακούσαντα περὶ Σωκράτους, καὶ Πυθαγόρου, καὶ Διογένους, εἰπεῖν ὡς· εὐφυεῖς μὲν αὐτῷ γεγονέναι δοκοῦσιν οἱ ἄνδρες, λίαν δὲ τοὺς νόμους αἰσχυνόμενοι βεβιωκέναι· ἄλλοι δέ φασι τὸν Δάνδαμιν οὐδὲν εἰπεῖν ἀλλ' ἢ τοσοῦτον μόνον, Τίνος χάριν ὁ Ἀλέξανδρος ὁδὸν τοσαύτην δεῦρ' ἦλθε; Τὸν μὲν Κάλανον ἔπεισεν ὁ Ταξίλης ἐλθεῖν πρὸς Ἀλέξανδρον· ἐκαλεῖτο δὲ Σφίνης· ἐπεὶ δὲ κατ' Ἰνδικὴν γλῶτταν τῷ Καλὲ προσαγορεύων ἀντὶ τοῦ χαίρειν τοὺς ἐντυγχάνοντας ἠσπάζετο, Κάλανος ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ὠνομάσθη. Τοῦτον δὲ λέγεται καὶ τὸ παράδειγμα τῆς ἀρχῆς τῷ Ἀλεξάνδρῳ προθέσθαι· καταβαλὼν γὰρ ἐν μέσῳ βύρσαν τινα ξηρὰν καὶ κατεσκληκυῖαν, ἐπάτησε τὸ ἄκρον· ἣ δὲ εἰς ἓν πιεσθεῖσα τοῖς ἄλλοις ἐπῄρθη μέρεσιν· καὶ τοῦτο περιϊὼν ἐν κύκλῳ καὶ πιέζων, καθ' ἕκαστον ἐδείκνυε γιγνόμενον, ἄχρι οὗ τὸ μέσον ἐπιστὰς κατέσχεν, καὶ πάντα οὕτως ἠρέμησεν. ἐβούλετο δὲ ἡ εἰκὼν ἔνδειξις εἶναι τοῦ τὰ μέσα δεῖν μάλιστα τῆς ἀρχῆς πιέζειν, καὶ μὴ μακρὰν ἀποπλανᾶσθαι τὸν Ἀλέξανδρον.

Ex

EX Gymnosophistis, qui præcipue Sabbam ad defectionem impulerant, & plurimum fatigaverant Macedonas, decem acres ad respondendum, & contractos habitos, cepit. His quæstiones obscuras proposuit, necem denuncians primo qui parum recte respondisset, inde ordine reliquis: unum natu maximum dedit Judicem. Primus interrogatus, Vivosne plures esse an mortuos censeret; Vivos ait: neque enim jam esse eos qui mortui sunt. Secundus, Terram an pelagus grandiores gignere belluas; Terram: quippe hujus, inquit, pelagus portio est. Tertius, Quod animal callidissimum esset; Quod hactenus, inquit, homo non cognovit. Quartus requisitus, Quamobrem Sabbam ad rebellionem concitasset, responsum dedit; Quo honeste viveret, aut honeste periret. Quintus rogatus, Diem an noctem putaret fuisse priorem; Diem, ait, uno die. Adjecit autem (cum id Rex admiraretur) Implicatarum interrogationum necesse esse ut essent implicatæ responsiones. Ita progrediens sextum percunctatus est, Quemadmodum quis maxime se efficiat charum; Si potentissimus, inquit ille, nec formidabilis esset. Ex reliquis alius rogatus, Quemadmodum ex mortali quis Deus evadat; Si quid fecerit, inquit, quod facere denegatum sit homini. Alius, de vita & morte, utra valentior, respondit; Vitam, tam multa tolerantem mala. Postremus, Quatenus hominem vivere deceat; Eatenus dum mori quam vivere non censeat præstare. Ita tandem versus ad Judicem pronunciare eum jussit sententiam, qui cum alium alio dixisset non pejus respondisse; Ergo tu, inquit, primus moriere qui ita decernis. Minime vero, Rex, inquit ille, nisi

tu

tu mentiaris, qui primum dixisti interfecturum te illum qui pessime respondisset: Hos igitur muneribus honoratos dimisit. Ad eos qui erant clarissimi, solitariam autem quietamque vitam agebant, Onesicritum misit petitum ad se ut venirent. Fuit Onesicritus philosophus ex Diogenis Cynici contubernio. Ait Calanum sane quam superbe & aspere jussisse ei ut posita veste eum audiret nudo, alioqui non congressurum cum eo ne si a Jove missus esset quidem. Dandamim egisse placidius, ac de Socrate, Pythagora, & Diogene cum audivisset dixisse, magno ingenio sibi eos viros videri fuisse, sed nimium reverentes legum. Alii Dandamim nihil memorant nisi solum hoc quæsisse; Qua de causa Alexander eo venisset tam immenso itinere. Calanum quidem, ut ad Alexandrum proficisceretur, Taxiles induxit: Sphines vocabatur, sed quod sermone Indico *Cale* pro *Salve* salutans obvios compellaret, Calanus est a Græcis nominatus. Hunc referunt exemplum imperii sui Alexandro ob oculos posuisse. Corium in medium conjecit siccum & retorridum, cujus oram calcavit. Id uno loco presum cæteris partibus extulit se. Idem circulans undique & pedibus stringens in quaque parte ostendit evenire, quoad medium pedibus occupavit, tunc omnes partes quievere. Ea imagine significavit media regni maxime premenda, neque procul ab iis vagandum Alexandro esse.

Καὶ ὑπὲρ τῶνδε ἐπαινῶ σου Σοφισὰς τῶν Ἰνδῶν ὧν λέγουσιν ὄσιον ὃς καλληφθέντας ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ὑπαγθέντας ἐν λειμῶνι, ἵνα μὴ αὐτοῖς ἀχαριβὰ ἦσαν, ἄλλο μὲν ὐδὲν ποιῆσαι πρὸς τὸν ὄψιν αὐτοῦ ἢ κατὰ τῆς σοφιστάς, χρύσειν ἢ τοῖς ποσὶ τοῦ γοῦ ἐφ' ἧς βεβηκότες ἦσαν. Ὡς ἢ ἤρετο Ἀλέξανδρος δι' ἑρμηνέων, ὅτιν' αὐτοῖς τὸ ἔργον, τάδε ὑποκρίναθαι ὧδε, Ὦ βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, ἄνθρωπος μὲν ἔκας τοσόνδε τῆς γῆς κατέχει ὅσονπερ τοῦτο ἔσιν ἐφ' ὅτῳ βεβήκαμεν· σὺ ἢ ἄνθρωπος ὢν, πλησίος τοῖς ἄλλοις, πολὺ γε δὴ ὅτι πολυπράγμων καὶ ἀλάζων, ὑπὸ τῆς οἰκείας τοσαύτης γοῦ ἐπεξέρχῃ, πράγματα ἔχων τε καὶ παρέχων ἄλλοις· καὶ οὐ καὶ ὀλίγον ὕστερον ὑποθανὼν τοσοῦτον καθέξεις τῆς γῆς ὅσον ἀρκεῖ ἐντεθάφθαι τῷ σώματι. καὶ ταῦτα ἐπήνεσε μὲν Ἀλέξανδρος τούτους οὐ λόγους καὶ οὐ εἰπόντας, ἔπραττε ἢ ὅμως ἄλλα καὶ τἀναντία οἷς ἐπήνεσεν. . . . . Ἐς Τάξιλα αὖτις [Ἀλέξάνδρῳ] ἀφικομένῳ, καὶ ἰδόντι τῶν Σοφιστῶν Ἰνδῶν οὐ γυμνούς, πόθος ἐγένετο ξυνεῖναί τινα οἱ τῶν ἀνδρῶν τούτων, ὅτι τὴν καρτερίαν αὐτῶν ἐθαύμασε. καὶ ὁ μὲν πρεσβύτατος τῶν Σοφιστῶν, ὅτε ὁμιληταὶ οἱ ἄλλοι ἦσαν, Δάνδαμις ὄνομα, ὅτε αὐτὸς ἔφη παρ' Ἀλέξανδρον ἥξειν, ὅτε τοὺς ἄλλους εἶα· ἀλλ' ὑποκρίνασθαι γὰρ λέγεται, ὡς Διὸς υἱὸς καὶ αὐτὸς εἴη, εἴπερ οὐ καὶ Ἀλέξανδρος. καὶ ὅτι ὅτε δέοιτό τι τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου (ἔχειν γὰρ οἱ οὐ τὰ περόντα) καὶ ἅμα ὁρᾶν τοὺς ξυνὰ αὖτις πλανωμένους τοσαύτης γοῦ καὶ θάλασσαν ἐπ' ἀγαθῷ ὐδενί, μήτε πέρας τι αὐτοῖς γινόμενον τῶν πολλῶν πλανῶν· ὅτ' οὐ ποθεῖν τι αὐτὸς ὅτου κύριος ἦν Ἀλέξανδρος ὁδιεῦσαι, ὅτ' αὖ δεδιέναι ὅτου κρατοίη ἐκεῖνος ἐς τὸ ἐργεσθαι.

σθαι. ζῶντι μὲν γὰρ οἱ τὴν Ἰνδῶν γῆν ἐξαρκεῖν φέρουσαν τὰ ὡραῖα, ἀποθανόντι δὲ ἀπαλλαγήσεσθαι οὐκ ἐπιεικοῦς ξυνοίκου τοῦ σώματος. Οὐκοῦν οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἐπιχειρῆσαι βιάσασθαι, γνόντα ἐλεύθερον ὄντα τὸν ἄνδρα. ἀλλὰ Κάλανον γὰρ ἀναπεισθῆναι τῶν ταύτῃ Σοφιστῶν, ὅντινα μάλιστα δὴ αὐτοῦ ἀκράτορα Μεγασθένης ἀνέγραψεν· αὐτοὺς τε τοὺς Σοφιστὰς λέγειν κακίζοντας τὸν Κάλανον, ὅτι ἀπολιπὼν τὴν παρά σφισιν εὐδαιμονίαν, ὅδε δεσπότην ἄλλον ἢ τὸν θεὸν ἐθεράπευσε.

HOc quidem nomine Indorum Sophiſtas laudo, quorum nonnullos cum aliquando in horto, in quem commentandi cauſa convenire ſolent, ſub dio ambulantes offendiſſet Alexander, eos ad ipſius & exercitus conſpectum nihil aliud feciſſe dicunt, quam pedibus terram quam calcabant pulſaſſe. Alexandro autem cauſam ejus facti per interpretes interrogante, ita reſponderunt ; Quoniam, O Rex Alexander, unuſquiſque mortalium tantum terræ poſſidet, quantum hoc eſt quod calcamus : tu vero homo reliquis ſimilis es, præterquam quod curioſus atque iniquus tam procul a domo tua diſceſſeris, tibi pariter atque aliis negotium faceſſens : cum alioqui exiguo abhinc tempore moriturus, non plus terræ ſis poſſeſſurus quam corpori tuo ſepeliendo ſufficiat. Atque Alexander quidem Sophiſtarum ſententiam laudavit, non deſtitit tamen alia,& quidem iis quæ laudarat contraria,perſequi..... Cum ad Taxila urbem veniſſet [Alexander] Indorum Sophiſtas nudos conſpicatus, aliquem eorum ſibi adjungi optabat,

 incredibi-

incredibilem in eis laborum tolerantiam admiratus. At qui inter illos Sophiſtas erat natu maximus, Dandamis nomine, reſpondit; Neque ſe ad Alexandrum venturum, neque aliis ut irent permiſſurum: ſe enim etiam Jovis filium eſſe perinde atque Alexander: neque ulla re ab Alexandro egere; iis enim quæ haberet contentum eſſe. Addidit præterea videre ſe, iis qui una cum eo tantum terrarum ac maris pervagati eſſent, nihil boni propoſitum eſſe, neque ullum erroribus eorum finem ſtatui. Nihil itaque ſe expetere eorum quæ Alexander largiri poſſet, ſed nec timere quidem ne iis quæ ipſe poſſideret prohiberetur: quamdiu enim viveret, Indorum regionem tempeſtivos ſtatis anni partibus fructus ferentem ipſi ſufficere; cum vero mori contingeret, ſe a corpore ut ſocio non ſatis æquo diſceſſurum. Quæ cum audiſſet Alexander, noluit invitum cogere, quod liberum hominem eſſe intelligeret; Calano tamen perſuaſiſſe, uni ex Sophiſtarum numero, quem quidem incontinentem fuiſſe Megaſthenes ſcripſit; reliquoſque Sophiſtas judicaſſe id perperam a Calano factum fuiſſe, quod relicta felicitate quam ſeſe conſecutos cenſebant, alium dominum quam Deum coleret.

Idem

Idem in Indicis.

Νενέμηνται οἱ πάντες Ἰνδοὶ εἰς ἑπτὰ μάλιστα γένεας· ἐν μέρει δὲ αὐτοῖσιν οἱ Σοφισταί εἰσι, πλήθει μὲν μείους τῶν ἄλλων, δόξῃ δὲ καὶ τιμῇ γεραιρώτατοι· ὅτε γάρ τι τῷ Σώματι ἐργάζεσθαι ἀναγκαίη σφιν προσκέαται, ὅτε τι ἀποφέρειν ἀφ' ὅτου πονέουσιν ἐς τὸ κοινόν· ὅτε τι ἄλλο ἀνάγκης ἁπλῶς ἐπέηναι τοῖσι Σοφισταῖσιν ὅτι μὴ θύειν τὰς θυσίας τοῖσι θεοῖσιν ὑπὲρ δὲ κοινοῦ τοῦ Ἰνδῶν. καὶ ὅσις δὲ ἰδίᾳ θύει, ἐξηγητὴς αὐτοῦ τῆς θυσίας τῶν τις Σοφιστέων τούτων γίνεται, ὡς οὐκ ἂν ἄλλως κεχαρισμένα τοῖς θεοῖς θύσαντας. εἰσὶ δὲ καὶ μανικῆς ὅτοι μοῦνοι Ἰνδῶν δαίμονες, ὧδε ἐφέηται ἄλλῳ μανθάνεσθαι ὅτι μὴ σοφῷ ἀνδρί· μανθάνουσι δὲ ὅσοι ὑπὲρ τῶν ὡραίων δέ ἕτερον, καὶ εἴτις ἐς τὸ κοινὸν ξυμφορὴ καταλαμβάνει. τὰ ἴδια δὲ ἑκάστοισιν δὲ σφιν μέλει μανθάνεσθαι, ἢ ὡς οὐκ ἐξικνεομένης τῆς μανικῆς ἐς τὰ μικρότερα, ἢ ὡς οὐκ ἄξιοι ἐπὶ τούτοισι πονέεσθαι. ὅσις δὲ ἁμάρτοι ἐς τρεῖς μανθανομένους, τούτῳ δὲ ἄλλο μὲν κακὸν γίγνεσθαι οὐδέν, σιωπᾶν δὲ εἰ ἐπάναγκες δὲ λοιπόν. καὶ οὐκ ἔστιν ὅσις ἐξαναγκάσει τὸν ἄνδρα τοῦτον φωνῆσαι ὅτου ἡ σιωπὴ κατακέκρυπται. ὅτοι γυμνοὶ διατελέουσι οἱ Σοφισταί, δὲ μὲν χειμῶνος ὑπαίθριοι ἐν τῷ ἡλίῳ· δὲ δὲ θέρεος, ἐπὴν ὁ ἥλιος καλέσῃ, ἐν τοῖσι λειμῶσι καὶ τοῖσιν ἕλεσιν ὑπὸ δένδρεσι μεγάλοισιν.

DIstinguuntur Indi omnes in ſex potiſſimum genera hominum; quorum alii Sophiſtæ appellantur, numero quidem reliquis inferiores, ſed honore & gloria præſtantiſſimi: neque

neque enim ad ulla opera quæ corpore præſtantur adiguntur, neque quicquam conferre ad publicum uſum laborant, neque (ut ſummatim dicam) ullius plane operis neceſſitas Sophiſtis impoſita eſt, quam ut Diis pro communi ſalute ſacrificia faciant. Et ſi quis privatim ſacrificat, aliquis ex Sophiſtis interpres ſacrificiorum ei adjungitur: neque enim aliter accepta Diis ſacrificia ſunt. Sunt vero etiam hi ſoli inter Indos divinandi periti, neque cuiquam divinatio permittitur niſi ſapienti viro. Vaticinantur autem de temporibus anni, aut ſi qua publica calamitas immineat. De rebus privatis non vaticinantur; ſive quod divinandi rationem ad res minores pertinere non putent, ſive quod indignum credant circa minutiora hæc laborare. Quicunque vero ter divinando a vero aberravit, huic nihil aliud pœnæ loco infligitur quam quod ei deinceps ſilentium indicitur: neque cuiquam licet eum cui ſilentium imperatum fuerit ad loquendum cogere. Hi Sophiſtæ nudi degunt: hieme ſub dio apricantur; æſtate, cum Sol fervet, in pratis & paluſtribus locis ſub ingentibus arboribus.

APULEIUS *in Floridis.*

EST præterea genus apud illos [Indos] præſtabile, Gymnoſophiſtæ vocantur. Hos ego maxime admiror; quod homines ſunt periti, non propagandæ vitis, nec inoculandæ arboris, nec proſcindendi ſoli. Non illi norunt arvum colere, vel aurum colare, vel equum domare, vel taurum ſubigere, vel ovem vel capram tondere vel paſcere. Quid igitur eſt? Unum pro his omnibus norunt. Sapientiam percolunt tam

tam Magiſtri ſenes quam Diſcipuli minores. Nec quidquam penes illos æque laudo, quam quod torporem animi & otium oderunt. Igitur ubi menſa poſita, priuſquam edulia apponantur, omnes adoleſcentes ex diverſis locis & officiis ad dapem conveniunt; Magiſtri perrogant quod factum a lucis ortu ad illud diei bonum fecerit. Hic alius ſe commemorat inter duos arbitrum delectum, ſanata ſimultate, reconciliata gratia, purgata ſuſpicione, amicos ex infenſis reddidiſſe; inde alius, ſeſe parentibus quidpiam imperantibus obediſſe; & alius, aliquid meditatione ſua reperiſſe, vel alterius demonſtratione didiciſſe. Denique cæteri commemorant. Qui nihil habet adferre cur prandeat, impranſus ad opus foras extruditur.

CLEMENS *Alexandrinus Stromat.* lib. 3.

Βραχμᾶνάι γ' οὖν ὅτε ἔμψυχον ἐσθίουσιν, ὅτε οἶνον πίνουσιν· ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ὡς ἡμεῖς, τὴν τροφὴν προσίενται, ἔνιοι δ' αὐτῶν διὰ τριῶν ἡμερῶν, ὥς φησιν Ἀλέξανδρος ὁ Πολυΐστωρ ἐν τοῖς Ἰνδικοῖς. καταφρονοῦσι δὲ θανάτου, καὶ παρ' οὐδὲν ἡγοῦνται τὸ ζῆν· πείθονται γὰρ εἶναι παλιγγενεσίαν. οἱ δὲ σέβουσιν Ἡρακλέα καὶ Πᾶνα. οἱ καλούμενοι δὲ Σεμνοὶ τῶν Ἰνδῶν γυμνοὶ διαιτῶνται τὸν πάντα βίον. οὗτοι τὴν ἀλήθειαν ἀσκοῦσι, καὶ περὶ τῶν μελλόντων προμηνεύουσι, καὶ σέβουσί τινα πυραμίδα, ὑφ' ἣν ὀστέα τινος θεοῦ νομίζουσιν ἀποκεῖσθαι. ὅτε δὲ οἱ Γυμνοσοφισταὶ, οὔθ' οἱ λεγόμενοι Σεμνοὶ γυναιξὶ χρῶνται· παρὰ φύσιν γὰρ τοῦτο καὶ παράνομον δοκοῦσι· δι' ἣν αἰτίαν σφὰς αὐτοῦ ἁγνοὺς

τηροῦσι:

τηρȣ̃σι· παρθενεύȣσι δὲ καὶ αἱ Σεμναί· δοκȣ̃σι δὲ παρατηρεῖν τὰ ȣ̓ράνια, καὶ διὰ τῆς τȣ́των σημειώσεως τῶν μελλόντων προμαντεύεσθαί τινα.

BRachmanes certe neque animatum comedunt, neque vinum bibunt: ſed aliqui quidem ex iis quotidie, ſicut nos, cibum capiunt, nonnulli autem ex iis tertio quoque die, ut ait Alexander Polyhiſtor in lib. de rebus Indicis. Mortem autem contemnunt, & vivere nihili faciunt; credunt enim eſſe regenerationem: aliqui autem colunt Herculem & Panem. Qui autem ex Indis vocantur Σεμνοὶ, h. e. *honeſti* ac *venerandi*, nudi totam vitam tranſigunt. Ii veritatem exercent, & futura prædicunt, & colunt quandam pyramidem, ſub qua exiſtimant alicujus Dei oſſa repoſita. Neque vero Gymnoſophiſtæ, nec qui dicuntur Σεμνοὶ, h. e. *venerandi*, utuntur mulieribus: hoc enim præter naturam & iniquum eſſe exiſtimant: qua de cauſa ſeipſos caſtos conſervant. Virgines autem ſunt etiam mulieres quæ dicuntur Σεμναί. Videntur autem obſervare cœleſtia, & per eorum ſignificationem quædam futura prædicere.

PORPHYRIUS

Ἰνδῶν πολιτείας εἰς πολλὰ νενεμημένης, ἔστί τι γένος παρ' αὐτοῖς τῶν θεοσόφων, οὓς Γυμνοσοφιστὰς καλεῖν εἰώθασιν Ἕλληνες· τούτων δὲ δύο αἱρέσεις, ὧν τοὺς μὲν Βραχμᾶνες προσαγορεύεσθαι, τοὺς δὲ Σαμαναίους. ἀλλ' οἱ μὲν Βραχμᾶνες ἐκ γένους παραδέχονται, ὥσπερ ἱερατείαν, τινὰ τοιαύτην θεοσοφίαν· Σαμαναῖοι δὲ λογάδες εἰσὶν καὶ ἐκ τῶν βουλευόντων θεοσοφεῖν συμπληρούμενοι. ἔχει δὲ τὰ καθ' αὐτοὺς τοιόνδε τὸν τρόπον, ὡς Βαρδησάνης, ἀνὴρ Βαβυλώνιος, ἀπὸ τῶν παλαιῶν ἡμῶν γεγονὼς, καὶ ἐντυχὼν τοῖς περὶ Δαμάδαμιν πεπεμμένοις παρὰ τὸν Καίσαρα, ἀνέγραψεν· πάντες μὲν Βραχμᾶνες ἐνός εἰσι γένους· ἐξ ἑνὸς μὲν πατρὸς καὶ μιᾶς μητρὸς πάντες ἀφίχθαι. Σαμαναῖοι δὲ οὐκ εἰσὶ τοῦ γένους αὐτῶν, ἀλλ' ἐκ παντὸς τοῦ τῶν Ἰνδῶν ἔθνους, ὡς ἔφαμεν, συλλεγόμενοι· ὅτε δὲ βασιλεύει Βραχμὰν, ὅτε συντελεῖ τι τοῖς ἄλλοις· τούτων δὲ οἱ φιλόσοφοι, οἱ μὲν ἐν ὄρει οἰκοῦσιν, οἱ δὲ περὶ Γάγγου ποταμόν. σιτοῦνται δὲ οἱ μὲν ὀρεινοὶ τοῦ καρποῦ καὶ γάλα βόειον πολλαχοῦ παγέν, οἱ δὲ περὶ τὸν Γάγγην ἐκ τῆς ὀπώρας, ἣ πολλὴ περὶ τὸν ποταμὸν γίνεται. φέρει δὲ ἡ γῆ σχεδὸν καρπὸν ἀεὶ νέον, καὶ μύρτοι καὶ τινὰ ὄρυζαν πολλαχοῦ καὶ αὐτόμαλον, ᾧ χρῶνται· ὅταν τὸ τῆς ὀπώρας ἀπολείπῃ. τὸ δ' ἄλλο πινὸς ἅψασθαι, ἢ ὅλως θίγειν ἐμψύχου τροφῆς, ἴσον καὶ τῇ ἐσχάτῃ ἀκαθαρσίᾳ τε καὶ ἀσεβείᾳ νενόμισαι. καὶ ἔστο αὐτοῖς τὸ δόγμα. ἀσκοῦσί τε τὸ θεῖον, καὶ εὐσεβοῦσι περὶ αὐτὸ καθορῶντες. τὸν τοίνυν χρόνον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς τὸ πλεῖον εἰς ὕμνους τῶν θεῶν ἀπένειμαν καὶ εὐχὰς, ἑκάστου ἰδίαν καλύβην ἔχοντος, καὶ ὡς ἐνὶ μάλιστα ἰδιάζοντος· κοινῇ δὲ Βραχμᾶνες μένειν οὐκ ἀνέχονται· ἀλλ' ὅταν τοῦτο συμβῇ, ἀναχωρήσαντες

ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ὁ φθέγλον). πολλάκις δὲ νηςεύουσι. Σαμαναῖοι δέ εἰσι μὲν, ὡς ἔφαμεν, λογάδες. ὅταν δὲ μέλλει εἰς τὸ τάγμα τις ἐγγράφεσθαι ἄρχεσθαι, τοῦτόν τοῖς ἄρχουσι τ πόλεως, ἢ τῆς κώμης, καὶ τῶν κληρώτων δίκαζε), καὶ πάσης τῆς ἄλλης θύσιας. ξυράμενος δὲ τὸ σώματος τὰ περιττὰ λαμβάνει σολιὺ, ἀπαφίστε τοὺς Σαμαναίους, ὅτε τοὺς γυναῖκα ὅτε τοὺς τέκνα, εἰ τύχοι κεκτημένος, ἐπιτροφιὺ ἢ τινα λόγον ἐπ ποιούμενος, ἢ τοὺς αὐτὸν ὅλως νομίζων. καὶ τῶν μὲν τέκνων ὁ βασιλεὺς κήδε), ὅπως ἔχωσι τὰ ἀναγκαῖα, τῆς δὲ γυναικὸς οἱ οἰκεῖοι. ὁ δὲ βίος τοῖς Σαμαναίοις ὅδι τοιόσδε. Ἔξω τῆς πόλεως διατρίβουσι διημερεύοντες ἐν τοῖς τοῦ θεοῦ λόγοις. ἔχουσι δὲ οἴκους καὶ τεμένη ὑπὸ τοῦ βασιλέως οἰκοδομηθέντα, ἐν οἷς οἰκονόμοι εἰσὶν, ἀποδεκτόν τι λαμβάνοντες παρὰ τοῦ βασιλέως εἰς προφυὴ τῶν ζωιόντων. ἡ δὲ παρασκευὴ γίνε) ὀρύζης, καὶ ἄρτων, καὶ ὀπώρας, καὶ λαχάνων. καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸν οἶκον ὑποσημαίνοντι κώδωνι οἱ μὴ Σαμαναῖοι ἄριστον, οἱ δὲ πρωϊβύτεροι). ἐξαμβόων δὲ πάλιν διακωδωνίζειν, καὶ οἱ ὑπηρέται ἑκάστῳ τυβλίον δύο (δύο γὰρ ἐκ ταυτοῦ οὐκ ἐσθίουσι) τρέφοντες αὐτοῦ τῇ ὀρύζῃ· τῷ δὲ δεομένῳ ποικιλίας προσίθεται τὸ λάχανον ἢ τῆς ὀπώρας τι. τραφέντες δὲ σιωπῇ ἀπὸ τὰς αὐτὰς διατριβὰς ἄριστον. ἀγιυναῖοι δέ εἰσι πάντες, καὶ ἀκτήμονες. καὶ τοσοῦτον αὐτῶν τε καὶ τοῦ Βραχμάνων σέβας ἔχουσιν οἱ ἄλλοι, ὥστε καὶ τὸν βασιλέα ἀφικνεῖσθαι παρ' αὐτοῦ, καὶ ἱκετεύειν ἐξαθαί τι καὶ δεηθεῖσαν ὑπὲρ τοῦ καταλαμβανόντων τινὶ χέραι, ἢ συμβουλεύσαι τὸ πρακτέον. αὐλοὶ δὲ ὅτως τοῦς θάνατον διάκειν), ὡς τ μὲν ζῆν χρόνον, ὥσπερ ἀναγκαίαν τινα τῇ φύσι λειτουργίαν, ἀκουσίως ὑπομένειν, σπεύδειν δὲ τὰς ψυχὰς ἀπολῦσαι τοῦ σωμάτων· καὶ πολλάκις ὅταν τοῦ ἔχειν σκέψων), μηδενὸς αὐτοῖς ἐπεσπόμενος κακοῦ μηδὲ ἐξελαυνόμενος, ἐξίασι δὲ βίου, σοφιστὰς μυ-

ναιβάτα

ῥοι

τοι τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐστὶν οὐδεὶς ὁ κωλύσων· ἀλλὰ πάντες αὐτοῦ εὐδαιμονίζοντες πρὸς τοὺς οἰκείους τῶν τεθνηκότων ἐπισκήπτουσί τινα. οὕτως βεβαίαν καὶ ἀληθεστάτην αὐτοί τε καὶ οἱ πολλοὶ ταῖς ψυχαῖς τὴν μετ' ἀλλήλων εἰς δίαιταν πεπιστεύκασι. οἱ δ' ἐπειδὰν ὑπακούσωσι τῶν ἐντεταλμένων αὐτοῖς, πυρὶ τὸ σῶμα παραδόντες, ὅπως δὴ καθαρωτάτην ἀποκρίνωσι τοῦ σώματος τὴν ψυχὴν, ὑμνούμενοι τελευτῶσι. ῥᾷον γὰρ ἐκείνους εἰς τὸν θάνατον οἱ φίλτατοι ἀποπέμπουσιν, ἢ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἕκαστοι τοὺς πολίτας εἰς μηκίστας ἀποδημίας. καὶ σφᾶς μὲν αὐτοὺς δακρύουσιν ἐν τῷ ζῆν διαμείναντας, ἐκείνους δὲ μακαρίζουσι τὴν ἀθάνατον λῆξιν ἀπολαμβάνοντας.

CUM Indorum Reſpublica in multas partes diſtributa ſit, genus quoddam Sapientum apud ipſos eſt, quos Græci Gymnoſophiſtas vocare conſueverunt. Horum duæ factiones ſunt; Brachmanum altera, altera Samanæorum. Brachmanes per generis ſucceſſionem, non ſecus ac Sacerdotium, hujuſcemodi divinam ſapientiam admittunt. Samanæi ſelecti quidem ſunt, & ex quibuſlibet qui divinæ ſapientiæ ſe tradere voluerint, conſtant. Eorum vita ad hunc modum eſt; quemadmodum Bardeſanes Babylonius memoriæ prodit, qui a patrum noſtrorum tempeſtate extitit, cum illiſque Indis eſt verſatus qui Damadimi miſſi ad Cæſarem fuerant. Brachmanes enim omnes unius ſunt generis, ex unius patris uniuſque matris origine omnes deducti. Samanæi vero non ita, ſed ex omni Indorum gente, ut jam diximus, collecti. Neque igitur ſub regno degunt Brachmanes, neque cum aliis munus ullum

 obeunt:

obeunt: ſed ex ipſis ii qui Philoſophi ſunt, alii in monte, alii apud Gangem fluvium habitant. Ac montani quidem pomis & lacte bubulo herbis coagulato veſcuntur: fluviales ex pomis etiam ipſi victum comparant, quæ multa apud fluvium naſcuntur: terra enim fere ſemper recentes fructus producit: quinetiam oryzæ copiam ſponte procreat, qua, ſiquando poma defecerint, uti quoque in cibo ſolent: Aliud vero quippiam deguſtare, aut alimentum ex animatis vel omnino tangere, immunditiæ extremæ atque impietati non diſſimile apud ipſos habetur. Atque hæc quidem eorum eſt opinio. Cultum Deo religioſe ac pie exhibent: majorem enim diei ac noctis partem hymnis in Deos ac precibus dicarunt. Singuli tamen in propriis tuguriis manent, & quammaxime fieri poteſt ſoli morantur. Simul enim verſari Brachmanes, ac multum colloqui, non admodum patiuntur: ſed cum id forte contigerit, receſſione inde facta in multos dies poſtea non loquuntur: ſæpe etiam jejunant. Samanæi vero electi, ut diximus, ſunt: in quorum collegium cum quiſpiam eſt adſciſcendus, ad principes civitatis aut vici, cujuſcunque fuerit, accedit; atque ibi bonis ſuis facultatibuſque omnibus repudiatis, atque ſupervacua omni corporis parte detonſa ſtolam accipit: atque ita nulla neque uxoris neque liberorum, ſi forte adſint, ratione habita, quaſi ad ſe nihil omnino amplius pertineant, ad Samanæos recedit. Regi liberorum educandorum, cognatis uxoris cura relinquitur. Vita Samanæorum hujuſmodi eſt; Extra urbem commorantur, ac totum diem in divinis colloquiis traducunt, ubi domos & fana a Rege extructa habent: in quibus œconomi conſtituti ſunt, qui certam quandam mercedem

ad

ad convenientium alimentum a Rege accipiunt. Victus eorum ex oryza, & pane, & pomis, & oleribus apparatur. Cum ingressi in domum fuerint, ad tintinnabuli signum Samanæi preces effundunt : quod ubi fecerunt, signo iterum dato, ministri, singulis lance oblata (duo enim ex eodem vase non comedunt) oryza ipsos pascunt : si quis varietatem aliquam requirat, olus aut pomorum quippiam apponitur : quibus pasti celeriter ad eadem loca revertuntur. Omnes absque uxore & possessionibus degunt. Tanta autem & ipsi & Brachmanes in veneratione apud alios sunt, ut Rex quoque interdum ad eos accedat, rogetque ut pro statu regionis Deum precentur, aut quid agendum sit consulant. Ipsi autem ita erga mortem affecti sunt, ut vivendi tempus quasi necessarium quoddam Naturæ ministerium inviti sustineant, atque ideo animos a corporibus festinent absolvere. Ac sæpe, ubi bene se habere conspexerint, nullo malo urgente, e vita decedant, re tamen aliis prænunciata ; nullusque sit qui prohibeat, sed omnes eos beatos prædicantes suis quisque domesticis morituris mandata quædam tradant : adeo stabilem ac veram & ipsi & plerique animabus inter se post obitum vitam esse crediderunt. Illi autem ubi mandata sibi commissa perceperunt, corpore in ignem conjecto, ut purissimam a corpore animam secernant, ab omnibus celebrati mortem obeunt. Æquiori enim animo illos amici ac propinqui ad mortem dimittunt, quam alii homines suos quisque cives in admodum longinquas peregrinationes. Ac seipsos qui in vita superstites remanserint, deplorant, illos beant, quippe qui immortalem sortem jam receperint.

PHILO-

Ὁ Δάμις φησὶ χαμευνίᾳ μὲν αὐτὸν [Βραχμᾶνας] χρῆσθαι, τῇ δὲ γῇ ὑποστρωννύναι πόας ἃς ἂν αὐτοὶ αἴρωσιν· καὶ μετεωροπορεῖσθαι δὲ ἰδεῖν ἀπὸ τῆς γῆς εἰς πήχεις δύο, ὑ θαυμαστοποιΐας ἕνεκα, (τὸ γὰρ φιλότιμον τοῦτο ἀπαιτεῖσθαι δοκεῖ ἄνδρας) ἀλλ' ὁπόσα τῷ ἡλίῳ ξυναποβαίνοντες τῆς γῆς δρῶσιν, ὡς ἀποσφορὰ τῷ θεῷ πράττοντες. τό τοι πῦρ, ὃ ἀπὸ τῆς ἀκλίνου ἅπτουσιν, καίτοι ζωμαστοειδὲς ὂν, ὅτε ἅπτουσι καίειν αὐτόν, ὅτε ἐν ἱματίοις φυλάττειν· ἀλλ' ὥσπερ τὰς αὐγὰς, αἳ δὴ ἡλίου τε ἀνακλῶσι καὶ ὕδατος, ὅτω μετέωρόν τ' ὁρᾶσθαι αὐτὸ καὶ σαλεῦον ἐν τῷ ἀέρι. μετ' ἡμέραν μὲν οὖν ἥλιον ἕπονται τοῦ ὠροῦς, ἃς ἅπτεροπτύει αὐτὸς, ἵν' ἐς καιρὸν τῇ γῇ ὦσι, καὶ ἡ Ἰνδικὴ ὅλη πράττῃ· νύκτωρ δὲ λιπαροῦσι τινὰ ἀκλίνα, μὴ ἄχθεσθαι τῇ νυκτὶ, μύειν δὲ ὡς ἐπ' αὐτοῦ ἴσχει . . . . . ἡμᾶς δὲ ἅπτεσθύουσιν, ὥσπερ Λακεδαιμόνιοι πάλαι, καὶ Θύριοι, Ταραντῖνοί τε, καὶ Μήλιοι, καὶ ὁπόσοις τὰ Λακωνικὰ ἦν ἐν λόγῳ· μίτραν τ' ἀναδιοῦσθαι λευκὴν, καὶ γυμνὸν αὐτοῖς βάδισμα· καὶ τινὰ ἐσθῆτα ἐχημαλίζοντο ἀπαλωτέρως ταῖς ἐξωμίσι. ἡ δὲ ὕλη τῆς ἐσθῆτος, ἔριον αὐτοφυὲς ὃ γῆ φύει, λευκὸν μὲν ὥσπερ τοῦ Παμφύλων, μαλακώτερον δὲ τίκτει ἢ ἡ μηλὴ, οἷα ἔλαιον ἐπ' αὐτῷ λείβεσθαι. τοῦτο ἱερὰν ἐσθῆτα ποιοῦνται. καὶ εἴ τις ἕτερος ἀπὸ τοῦ Ἰνδοὺς τούτους ἀναπαύῃ αὐτὸ, ὑ μεθίεται ἡ γῆ ἔτι ἐρίου. τινὰ δὲ ἰσχνὰ ἔστι δακτυλίου, καὶ τῆς ῥάβδου, ἃ φορεῖν αὐτοῦ ἄμφω, διώσασθαι μὲν πάντα, δύο δὲ ἀρέσκεσθαι τεμνῆσθαι, &c.

Damis

DAmis inquit Brachmanas ipſos humi dormire, herbis tantum ſuper humum ſtratis, quas ipſi deligant, eoſque vidiſſe duos ferme cubitos a terra elevatos ambulantes, non miraculi gratia (hac enim ambitione viri illi carent) ſed quia quæcunque a terra ſublati ſacrificaverint, ipſi Soli gratiora, magiſque tali Deo convenientia ſeſe facturos arbitrantur. Ignem vero, quem a Solis radio divellunt, quanquam corporeus ſit, non tamen in aris aliquid comburendo, neque laternis incluſum ſervant; ſed tanquam radii qui a Sole in aqua refranguntur, ſic ille in ſublimi æthere ſaliens conſpicitur. Ipſi igitur Solem interdiu precantur, ut anni tempeſtates, quas circumvolutione ſua metitur, opportunas & propitias Indorum terræ mittat: veſperi autem Radium orant ne noctem moleſte ferat, eodem vero modo maneat quo deductus eſt. . . . . Comam autem nutriunt, ſicut quondam Lacedæmonii, & Thurii, Tarentinique, & Melii, & cæteri quibus Laconica inſtituta placebant. Mitram quoque albam geſtabant, & nudis pedibus ambulabant. Veſtis autem eorum in Exomidum formam compoſita eſt: ipſius vero materia linum eſt, quod ſponte ſua in illis locis naſcitur; album quidem, veluti quod in Pamphylia naſcitur, mollius autem propter pinguedinem, quæ ab ipſo quaſi oleum ſtillat. Ex eo ſacram veſtem conficiunt: ac ſi quis alius Indorum ejuſmodi linum extrahere conatus fuerit, terra linum non dimittit. Annulum atque baculum, quorum utrumque ipſi geſtant, omnia quidem poſſe dicunt, duo vero arcana in pretio haberi, &c.

POSTELLUS.

POSTELLUS *in Commentario ad Jezirah.*

SEcundo in loco fuere Abrahmanes Indi, quos doctrinæ cauſa inviſit Pythagoras & Apollonius, deſcripſit Hierocles. Illi autem Abrahmani filii ſunt ex Ketura, qui cum Iſaaco non voluiſſent obtemperare, ſunt ab ipſo in Orientis partes deſtinati, ubi ad hanc uſque diem ſub Brachmanorum nomine ſervant ſacræ doctrinæ præcepta, in quibus eadem præſcripta habent, quæ & Moſes cœlitus accepit. Idem vero fuit Abrahmanibus, Chaldæis, Druidibus, Pythagoricis, Razihinuis, atque Moſis auditoribus uſitatum, ut non niſi longo ſilentio, probitate & vita inſignes ad doctrinæ receptionem admitterent.

De PALLADIO.

BARONIUS *Annal. Eccleſ.* Anno 388.

HOc anno, ſub Conſulatu videlicet Theodoſii ſecundo, Palladius Galata, ut ipſe teſtatur, (Vit.SS.Pat.c.1.) Alexandriam petiit, qui tum ex iis qui eremum Ægypti peragratus vidit, tum ab aliis audivit, ſcripſit poſtea Commentarium ad Lauſum Præfectum, quam ob cauſam eundem librum interdum *Lauſiaca* appellarunt; cui & titulus ille alicubi præfixus reperitur ut *Paradiſus Heraclidis* nominetur. Manſit hic in

in eremo cum Euagrio Pontico aliquot annis (de triennio ibi confecto ipſe meminit Vit.SS.Patr.c.12.) Porro Euagrii Pontici conſuetudine Origenis erroribus imbutus eſt : de quo Hieronymus adverſus Pelagianos agens hæc habet ; *Palladius, ſervilis nequitiæ, eandem hæreſim inſtaurare conatus eſt, & novam tranſlationis Hebraicæ mihi calumniam ſtruere. Num & illius ingenio nobilitatique invidimus ? nunc quoque myſterium iniquitatis operatur*, &c. Ob quam etiam cauſam S.Epiphanius eundem in Palæſtina iſta docentem deplorans ait ; *Palladium vero Galatam, qui quondam nobis charus fuit, & nunc miſericordia Dei indiget, cave ; quia Origenis hæreſim prædicat & docet ; ne forte aliquos de populo tibi credito ad perverſitatem ſui inducat erroris.* Hæc & ipſe ſcribens ad Joannem Hieroſolymitanum Epiſcopum, cum idem Palladius jam deſeruiſſet eremum Nitriæ, & morbi cauſa (ut ipſe teſtatur Hiſt.Lauſ.c.22.) abiiſſet in Palæſtinam ; ubi aliquandiu moratus Hæreſes docebat Origenis : quem cavendum Epiphanius Joannem ejus loci Epiſcopum quamprimum admonuit. Cum vero Origeniſtarum nullum alium nominet niſi Palladium ; certe, etſi alii eſſent eadem labe conſperſi, tamen non alium quam ipſum id muneris ſubiiſſe ut Origenis deliramenta doceret, ſatis apparet. Quamobrem Origeniſtam illum, quem Sanctam Paulam tentaſſe Hieronymus ſcribit, neminem certe præter Palladium, tunc in Palæſtina morantem, fuiſſe conſpicio, de quo iſta in ejuſdem Paulæ Epitaphio habet (Epiſt.27.) *Quidam veterator callidus, atque, ut ſibi videbatur, doctus & ſciolus, me neſciente cœpit ei proponere quæſtiones, & dicere ; Quid peccavit infans ut a dæmone corripiatur ? in qua ætate reſurrecturi ſumus ? ſi in ipſa qua morimur, ergo nu-*

tricibus post Resurrectionem opus erit: si in altera, nequaquam erit resurrectio mortuorum, sed transformatio in alios, &c. *Quod cum audisset & ad me retulisset, indicans hominem, mihique incubuisset necessitas nequissimæ viperæ ac mortiferæ bestiæ resistendi,* &c. *veni hominem, & orationibus ejus quam decipere nitebatur brevi interrogatione conclusi, dicens,* &c. Refert disputationem tunc cum eo habitam, atque ad postremum addit; *Ex quo die ita cœpit Paula hominem detestari, & omnes qui ejusdem dogmatis erant, ut eos voce publica hostes Domini proclamaret.* Hæc Hieronymus. Sic igitur a S. Hieronymo confutatus Palladius, in ipsum stylum convertit, atque primum hæc de Paula adversus eundem S. Hieronymum in suo Commentario ad Lausum effutiit (cap. 29.) *Multas fœminas vidi, plurimasque tam viduas quam virgines novi, inter quas Paulam Romanam, matrem Toxotii, fœminam ad genus vitæ quod est secundum spiritum dexterrimo ingenio: cui quidem quo minus ei se daret impedimento fuit Hieronymus quidam, genere Dalmata, qui mulierem optima indole ad genus vitæ perfectum, cum in eo multos, ne dicam omnes, longissimo post se intervallo videretur posse relinquere, ipse invidia motus ad suum peculiare vivendi institutum pertraxit.* Hæc Palladius: mansisse autem ipsum in Palæstina saltem usque ad annum 392. inferius dicemus ex Epistola Epiphanii ad Joannem.

At quid postea de Palladio? Accidit quidem ut recedens e Palæstina in Bithyniam, Catholici hominis personam induerit, & inter Catholicos consuescens postea in Jo. Chrysostomi Episcopi Constantinop. se amicitiam insinuarit. Et unde hoc, inquies, de consuetudine cum Joanne accepisti? ex eo potissimum quod favit eidem Jo. Chrysostomo; cui quidem non com-

communione Catholica tantummodo conjunctus, sed & eidem fuit tolerantia malorum propinquus : nam quæ ob ejusdem Joannis defensionem passus est, his verbis ipse declarat (eod. lib.c.22.) *De Palæstina autem ad provinciam Bithyniam veni, in qua, nescio quo modo, utrum studio hominum an voluntate Divina (hoc Deus novit) Episcopus ultra meritum meum factus sum. In quo tempestatis illius quæ sub S.Joanne commota est, interfui malis, & per decem menses in obscurissima cellula occultatus, cœpi illius Sancti dicta reminisci*, &c. Quo etiam tempore, cum vigeret vehementior in eundem Chrysostomum persecutio, ex Oriente recedens Romam se contulit ad Innocentium, a quo una cum aliis exceptus est. Et unde hæc, dices ? Testatur id ipse, cum de Piniano atque ejus conjuge Melania juniore, a quibus exceptus in urbe fuit, sermonem habens hæc ait (in Lausiac. cap.49.) *Ne nobis quidem certe, cum plures simul essemus qui Romam propter beatum Episcopum Joannem perrexeramus, exigua præstiterunt : sed dum in illis partibus degeremus, officiosissimo nos susceperunt hospitio, largissimisque sumptibus, cum inde proficiscemur, honoraverunt.* Hæc ille.

Quando autem id acciderit, expressum habes in Dialogo de rebus ejusdem S.Joannis (Extat tom.1.Jo.Chrysost.edit.Paris. col.10.) his verbis ; *Vix mensis effluxerat, cum Palladius quoque Helenopoleos (est enim Helenopolis civitas in Bithynia, de qua superius) absque literis venit, qui & ipse fugisse dicebat vesaniam Principum : expressius autem atque signantius enarravit omnia, ipsumque exemplar Edicti protulit*, &c. licet hunc de quo agimus Palladium diversum ab illo esse oporteat qui in illo Dialogo interloquitur : etenim tunc primum Romam se venisse dicit, cum sub Zosimo

Papa pro pace Ecclesiarum ea functus est legatione. Sed quid tandem? ipsum foris pro tempore mutasse personam potius quam animum impietate refertum, non leve argumentum est, quod eo libro quem post eas turbas conscriptum ab eo constat (nam in eo meminit de Melaniæ obitu qui contigit post urbis Romæ excidium) Origenistas complures laudavit, ipsumque Euagrium Origenis erroribus infamatum ad cœlum evexit.

VOSSIUS *de Historicis Græcis.*

SUB Theodosio M. floruit Palladius Galata. Vitas aliquot Sanctorum in literas retulit, quæ vulgo *Historia Lausiaca* dicitur, quia nuncupata est Lauso Præfecto. Etiam in libris quibusdam vocatur *Paradisus Heraclidis*; sed falso. Opus hoc certis diebus in Ecclesia præ'egi solere ex Triodio ostendit in Glossario suo Clarissimus Jo. Meursius, qui & primus hunc Scriptorem edidit Græce; cum aliis multis tum hoc quoque nomine de Rep. Literaria præclare meritus. Fuit Palladius Rufini amicus, quemadmodum ejus laudes ostendunt: at B. Hieronymo inimiciorem fuisse, satis ex iis liquet quæ ipse Hieronymus ad Ctesiphontem refert, præfatione operis adversus Pelagianos. Cum Euagrio Pontico triennium se, & quod excurrit, in Ægypti eremo vixisse narrat ipse Historiæ suæ Lausiacæ cap. 12. Meminere Historiæ hujus a Palladio exaratæ Socrates lib. 4. histor. Eccl. cap. 18. Cassiodorus histor. Tripart. lib. 8. cap. 1. Joannes Damascenus libro De iis qui in fide dormierunt; & Nicephorus Callistus lib. 11. c. 44.

Huic

Huic Palladio etiam tribuitur a pleriſque Dialogus de vita Chryſoſtomi, in qua colloquuntur Palladius Helenopolitanus Epiſcopus, & Theodorus Diaconus Eccleſiæ Romanæ. Sane Palladium Epiſcopum auctorem facit Photius quoque. Sed ea in hoc Dialogo legas quæ nunquam de ſeipſo, ſalvo pudore, ſcribere potuiſſet Palladius. Eoque alii potius cenſent eſſe Theodori Diaconi qui cum Palladio hic loquitur. Baronius autem arbitratur eſſe illius Palladii qui a B.Auguſtini temporibus in Scotiam a Cæleſtino Papa miſſus fuit ad prædicandum Evangelium. Dialogum eum, ſeu Palladii, ſeu Theodori, e Græco vertit Ambroſius Monachus Camaldulenſis. Græce autem nondum prodiit.

LABBÆUS *de Scriptoribus Eccleſiaſticis.*

PAlladius, natione Galata, Helenopoleos in Cappadocia primum, tum Aſponitanus Epiſcopus, Euagrii Pontici diſcipulus, & Ruffini Aquileienſis Presbyteri æqualis atque amicus fuit, in Origenis ac Pelagianorum errores propenſior: obiit ſæculo Chriſti quinto poſt annum 410. aut etiam 418. Ejus mentio apud S.Epiphanium Epiſt.ad Joannem Epiſc.Hieroſolymitanum, quæ eſt 60. inter Hieronymi Epiſtolas; eundem S.Hieronymum in Proœmio libri ad Cteſiphontem adverſus Pelagianos; Gelaſium I. Papam, Præfatione in librum adverſus Pelagianos; Socratem libro 4. Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ cap.18. Caſſiodorum Hiſtoriæ Tripartitæ lib.8.cap.1. Joannem Damaſcenum, ſive quem alium Autorem libri, De iis qui in fide dormi-

dormierunt ; Nicephorum libro 11. cap. 44. Poſſevinum, Voſſium, &c.

Hiſtoria Lauſiaca, ſic appellata, quod ad Lauſum virum Illuſtrem, & Sacro cubiculo Præpoſitum, eum Palladius ſcripſerit, anno ætatis 53. Epiſcopatus 20. Vitæ ſolitariæ 33. poſt luſtratam Eremum. Extat Græce & Latine, interprete Gentiano Herveto Aurelio edita anno 1624. curante R. P. Frontone Ducæo Soc. Jeſu in Auctario Græco-Latino Bibliothecæ veterum Patrum ex editione Græca Lugduno-Batava Joannis Meurſii, & MS. codice Bibliothecæ Chriſtianiſſimi Regis. De aliis ejuſdem libri, necnon Heraclidæ Paradiſi, ac ſimilium, Verſionibus, Editionibuſque conſule ſis doctiſſimas Obſervationes R.P. Heriberti Roſweidi Soc. Jeſu Theologi ad Vitas Patrum Antverpiæ impreſſas annis 1615.& 1628. necnon Hiſtoriam Patrum Laurentii Barræi, & Bibliothecas veterum Patrum.

Idem *Vitam S. Joan. Chryſoſtomi Archiep. C.P.* fuſe deſcripſiſſe creditur in Dialogo quem cum Theodoro Eccleſiæ Romanæ Diacono inſtituit, qui Latine dumtaxat hactenus prodiit, interprete Ambroſio Camaldulenſi Monacho. Sunt tamen qui alium illius Auctorem exiſtiment, nimirum Georgium Alexandrinum Patriarcham. Trithemius tribuit Palladio, qui a Cæleſtino Papa anno 430. miſſus in Scotiam primus Hibernienſis inſulæ Apoſtolus prædicatione ſua gentem ſibi commiſſam ad fidem Chriſti convertere, vel ſaltem a Pelagiana Hæreſi avertere non potuiſſet, Romam reverſurus in Britanniam trajecit, ibique apud Pictos deceſſit 15. Decembris anni 431. ut ex ejus vitæ Auctoribus vulgo fertur, quibus tamen haud conſentiunt

ſentiunt verba Proſperi cap.4. adverſus Collatorem, *Dum Romanam inſulam ſtudet ſervare Catholicam, fecit etiam barbaram Chriſtianam*; quod vix unius anni ſpatio confici poteſt. Quid vero, ſi verba Proſperi intelligi debeant de S. Patricio anno 432. ut volunt, ab eodem Cæleſtino Papa in Epiſcopum conſecrato, & in Scotiam ſive Hiberniam ac Britanniam miſſo? Sed de his alias. Joannes quoque Balæus Palladium Scotorum Epiſcopum cum Palladiis Helenopolitano & Amaſienſi Epiſcopis confudit.

TOT

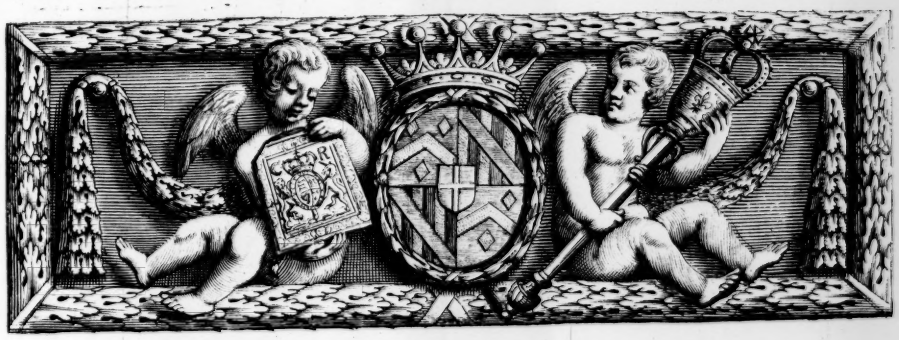

ΤΟΥ ΠΑΛΛΑΔΙΟΥ, PALLADIUS

περὶ τῶν Ἰνδίας ἐθνῶν, καὶ περὶ Βραγμάνων.

De gentibus Indiæ, & Bragmanibus.

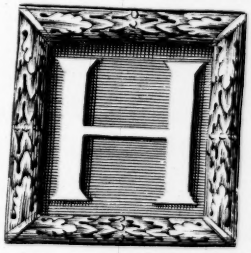

Πολλὴ φιλοπονία σου, καὶ φιλομαθία, καὶ φιλησκοΐα, καὶ φιλοθεΐα, ἀνδρῶν ἀρίστων ἐγκαλλώπισμα, καὶ ἕτερον ἡμῖν προθελρέψαλο προθσδιηγήσασθαι πρᾶγμα ὑπερβολῆ φιλοσοφίας γέμον. Κινούμενοι τοίνυν ἡμεῖς τῇ σῇ φιλησκοΐᾳ, πρὸς τοῖς εἰρημένοις προσεξηγησόμθά σοι καὶ τὸν τῶν Βραγμάνων βίον, ὧν μὲν ἐγὼ ὅτε τελὺ πατρίδα ἱστόρησα, ὅτε τοῖς ἀνδράσι συντετύχηκα· πόρρω γάρ

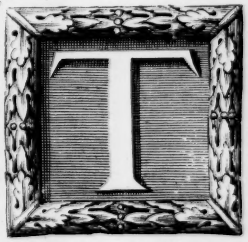

Ua indefatigabili industria, literarum amore, audiendi ſtudio, & pietate, optimorum Virorum ornamento, impulſus, rei novæ explicationem aggredior, inſigne Philoſophiæ argumentũ. Quam igitur tantopere geſtiebas audire, Bragmanum tibi vitam enarrabimus: quorum patriam neque hactenus vidi, neque ipſorum familiaritate uſus ſum:

longe enim ab Indis Sericanisque remoti sunt, Gangis fluvii accolæ. Ego ad primas tantum Indiæ oras paucos ante annos cum beato Mose Adulenorum Episcopo penetravi: sed immodici æstus tædium non pertuli, vehementis adeo, ut lymphæ è fontibus velocissime scaturientes, in vasis exceptæ, confestim ebullirent. Quod ego cum viderim, caloris impatiens, continuo reversus sum. Fluvius vero Ganges iste est qui nobis vocatur Phison, ferturque in S. Literis fluviorum quatuor Paradiso exeuntium unus. Dicitur Alexander, Macedonum Rex, vitam eorum quodammodo enarrasse, & fortasse ad eum rumor incert' permanavit: neque enim ipse Gangen, ut arbitror, transivit, solummodo Sericanorum, qui citeriora incolunt, regionem invect', lapideam statuit columnã, cui inscripsit, ALEXANDER

εἰσιν ἀπῳκισμένοι καὶ τῆς Ἰνδικῆς, καὶ τῆς Σηρικῆς, τῷ Γάγγει παροικοιοῦντες ποταμῷ· ἐγὼ δὲ εἰς τὰ ἀκρωτήρια μόνον ἔφθασα τῆς Ἰνδικῆς πρὸ ἐτῶν ὀλίγων, μετὰ τοῦ μακαρίου Μωϋσέως, τοῦ ἐπισκόπου τῶν Ἀδουλλιωῶν· καὶ ἀγρίῳ καύματι ληφθεὶς, τοιούτου ὄντος, ὡς τοῦ ὕδατος ἐκ τῆς πηγῆς ἀναβλύζοντος ταχυτάτου εἰς ὑπερβολὴν, καὶ βληθέντος ἐν ἀγγείοις, παραχρῆμα βράσσοντος· τοῦτο τοίνυν θεασάμενος, αὖθις ὑπέστρεψα, μὴ στέξας τὴν καύσωνα. Ὁ δὲ Γάγγης ἐστὶ ποταμὸς, ὁ καθ' ἡμᾶς ἐστι καλούμενος Φεισὼν, ὁ ἐν ταῖς γραφαῖς κείμενος, εἷς ὢν τῶν τεσσάρων ποταμῶν τῶν λεγομένων ἐξιέναι ἐκ τοῦ παραδείσου. Διήγημα δὲ φέρεται Ἀλεξάνδρου, τοῦ τῶν Μακεδόνων βασιλέως, ἐξηγησαμένου ποσῶς τὸν βίον αὐτῶν· κἀκείνῳ δὲ τάχα ὑπῆρχεν ὡς ἐκ παρακούσματος· οὔτε γὰρ αὐτὸς, ὡς οἶμαι, τὸν Γάγγην ἐπεραιώθη ποταμὸν, ἀλλ' ἄχρι τῆς Σηρικῆς φθάσας, ἔνθα τὸν μέταξον οἱ Σῆρες τίκτουσι, κἀκεῖ λιθίνην στήλην στήσας, ἐπέγραψεν· ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ. Ο. ΤΩΝ. ΜΑΚΕ-

ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ. ΕΦΘΑΣΑ. ΜΕΧΡΙ. ΤΟΥ. ΤΟΠΟΥ. ΤΟΥΤΟΥ. Ἐγὼ δὲ ποσῶς τὰ περὶ τῶν Βραγμάνων δεδιώημαι μαθεῖν παρά τινος Θηβαίου Σχολαστικοῦ, ἑκουσίως μὲν τὴν ἀποδημίαν ποιησαμένου, ἀκουσίως δὲ τῇ αἰχμαλωσίᾳ περιπεσόντος. Οὗτος, ὡς ἔλεγεν, ἀφυὴς ἐγεγόνει ἐν τῇ δικανικῇ, καὶ ἀκηδείᾳ ληφθεὶς, ἐκίνησεν οὕτως τὴν τῶν Ἰνδῶν ἱστορῆσαι χώραν· καὶ διαπλεύσας μετὰ πρεσβυτέρου ταύτην, κατέλαβε πρότερον τὴν Ἀδολὴν, εἶτα μετ' ἐκείνην, τὴν Αὐξούμην, ἐν ᾗ ἦν βασιλίσκος μικρὸς τῶν Ἰνδῶν ἐκεῖ καθεζόμενος. ἐκεῖ δὲ χρονίσας, καὶ πολλὴν συνήθειαν κτησάμενος, ἠθέλησε καὶ ἐπὶ τὴν Ταπροβάνην εἰσελθεῖν νῆσον, ἔνθα εἰσὶν οἱ λεγόμενοι Μακρόβιοι. ζῶσιν γὰρ εἰς τὴν νῆσον ἐκείνην καὶ ἕως ἑκατὸν πεντήκοντα ἐτῶν οἱ γέροντες, δι' ὑπερβολὴν τῆς τῶν ἀέρων εὐκρασίας, καὶ ἀνεξερευνήτου κρίματος τοῦ θεοῦ. Ἐν ταύτῃ δὲ τῇ νήσῳ καὶ ὁ μέγας βασιλεὺς κατοικεῖ τῶν Ἰνδῶν, ᾧ πάντες οἱ βασιλίσκοι τῆς χώρας ἐκείνης ὑπόκεινται ὡς Σατράπαι, καθὼς

MACEDONUM REX AD HUNC USQUE LOCUM PERVENI. Sed accipite quæ à Scholastico quodam Thebæorum de Bragmanis ego edidici, qui eam peregrinationem susceperat libens, invitus vero in captivitatem inciderat. Ille cum ad res forenses esset ineptus, illasq; negligeret, sibi in animum induxerat Indorum regiones perlustrare: Et cum Presbytero quodam vela faciens Adulen primum appulit, pervenitq; postea ad Auxumin, ubi tum temporis quidam Indorum regulus sedem habebat. Ad tempus illic moratus, multorumq; nactus familiaritatem, in Taprobanem insulam statuit descendere, ubi gens est Macrobiorum: Namque eximia cœli temperie, & singulari numinis beneficio, ad ætatem centum & quinquaginta annorum senes durant. Sedes hæc est Regis Indorum maximi, cui reliqui omnes, tanquam Satrapæ, obediunt,

diunt, uti referebat Scholasticus, ab alio edoctus; neque enim ipsi licebat in insulam ingredi. Mille vero, aut eo circiter, Insulæ (nisi falsum est quod fertur) isti Insulæ circumjacent, quas Mare rubrum interfluit: ibique, in Insulis, quæ vocantur Maniolæ, Magnes lapis nascitur, ferri attractor, apud quas siqua navis ferreis armata clavis advenerit, virtute lapidis illico adducitur & in cursu sistitur. Ideoque in Taprobanem profecturi, navigiis in eum specialiter usum clavis ligneis compactis utuntur. Flumina habet ingentia quinque navibus pervia, (sic enim inde venientes ferebant.) Fructus ibi perpetuo sunt: eodemque tempore vitis & immaturas & ad vindemiam maturas uvas profert. Habet palmulas Insula, & nucem majorem Indicam, & minorem odoriferam. Vivunt incolæ

αὐτὸς ὁ Σχολαστικὸς διηγήσατο, μαθὼν καὶ αὐτὸς παρ' ἑτέρου· οὐδὲ γὰρ δεδύνητο οὐδ' αὐτὸς εἰς τὴν νῆσον εἰσελθεῖν· παράκειντο γὰρ ταύτῃ τῇ νήσῳ (εἰ μὴ ψευδές ἐστι τὸ λεχθὲν) ὡς χίλιαι ἄλλαι νῆσοι, τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἐμβαλλούσης εἰς αὐτάς. Ἐπεὶ τοίνυν ὁ μαγνίτης λίθος, ὁ τὴν σίδηρον ἐπισπώμενος, ἐν ἐκείναις γίνεται ταῖς νήσοις, ταῖς λεγομέναις Μανιόλης, ἐν αἷς ἐὰν ἐπέλθῃ τις τῶν ἐνταῦθα τόπων πλοῖον σιδηροῦς ἔχον ἥλους, κατέχεται ὑπὸ τῆς τοῦ λίθου φύσεως, μὴ δυνάμενον παρελθεῖν· ἔστι δὲ ἰδικῶς τὰ διαπερῶντα πλοῖα εἰς ἐκείνην τὴν μεγάλην νῆσον ἄνευ σιδήρου ἐν πιούροις ξυλίνοις κατεσκευασμένα. ἔχει δέ, φασι, καὶ πέντε ποταμοὺς μεγίστους ἡ νῆσος αὕτη, ἐν οἷς νῆαι διαπορεύονται· ὡς δὲ διηγοῦντο αὐτῷ οἱ ἐκεῖθεν, οὐδέποτε ὀπώρα λείπη ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ τῆς νήσου· ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ, φησιν, οὔτε ἄμπελος ὀμφακίζει, οὔτε τρυγᾶται· ἔχει δὲ καὶ φοίνικας, καὶ τὸ κάριον τὸ μέγιστον τὸ Ἰνδικοῦν, καὶ τὸ λεπτὸν τὸ ἀρωματίζον. Ζῶσι δὲ οἱ οἰκήτορες τοῦ τόπου ἐκείνου γάλακτι,

λακτι, καὶ ὀρύζῃ, καὶ ὀπώρᾳ, ἐρέας οὐ τικτομένης παρ' αὐτοῖς, ἀλλ' οὐδὲ λίνου· προβάτων δὲ δέρματα, καλῶς εἰργασμένα, περὶ τὴν ὀσφὺν περιτίθεντο μόνον· ἔστι δὲ τὰ πρόβατα τετριχωμένα ἄνευ ἐρέας, γαλακτοφόρα λίαν, πλατείας ἔχοντα οὐράς. Κέχρηνται δὲ καὶ κρεωφαγίᾳ αἰγῶν, καὶ προβάτων· χοῖρος γὰρ ἀπὸ Θηβαΐδος οὐκ ἔτι εὑρίσκεται ἐν τοῖς μέρεσιν Ἰνδίας, ἢ Αἰθιοπίας, δι' ὑπερβολὴν καυμάτων· Διηγεῖτο οὖν οὗτος ὁ Σχολαστικὸς, ὅτι ἀπὸ τῆς Ἀξουμέας εὑρών τινας πλοιαρίους διαβαίνοντας Ἰνδοὺς ἐμπορείας χάριν, ἐπειράθη ἐνδότερον ἀπελθεῖν· καὶ φθάσας ἐγγὺς τῶν καλουμένων Θηβαΐδων, τῶν τὸ πέπερι συναγόντων· (ἔθνος δέ ἐστιν ἐκεῖνο πάνυ σμικρότατον, καὶ ἀδρανέστατον, λιθίνοις σπηλαίοις ἐνοικοῦντες, οἵτινες καὶ κρημνοβατεῖν ἐπίστανται), διὰ τὴν τοῦ τόπου συστροφὴν, καὶ τὸ πέπερι οὕτως ἀπὸ τῶν θάμνων συνάγουσι· δενδρύφια γάρ εἰσι κολοβὰ, ὡς ἔλεγεν ἐκεῖνος ὁ Σχολαστικός· εἰσὶ δὲ καὶ οἱ Βιθσάδες ἀνθρωπάρια κολοβὰ, μελανοκέ-

lacte, & oryza, & pomis, nec lanam habentes nec linum; Pelles solummodo ovium, scite elaboratas, lumbis circumjiciunt. Oves illis crinitæ omnes absq; lana, lac suppeditant ubertim, latis caudis conspiciendæ. Nam porci, extra Thebaidarum regionem, in partibus Indiæ & Æthiopiæ, ob eximium calorem, omnino incogniti sunt. Ulterius referebat Scholasticus, quod nautas quosdam ad Indos mercatum proficiscentes offendens, interius statuit penetrare: & prope Thebaidarum, qui piper colligunt, regionem delatus est. Minuta gens & imbellis, antrisque è saxo excavatis habitat, ob asperam loci naturam in præruptis rupibus incedere discunt, ibique ab arbustis piper colligunt. Arbuscula enim sunt humilia, ut referebat Scholasticus; ipsique Thebaidæ exiguum genus hominum, capite nigro,

nigro, intonſum, capillo non torto. Cæteri omnes Indi & Æthiopes nigri ſunt, robuſti, & capite criſpo. Ibi, inquit, ab eo qui ſummam obtinebat poteſtatem comprehenſus, de meis rebus interrogabar; qua fiducia fines eorum intraſſem? Neque illi defenſionem meam accipiebant, noſtri idiomatis ignari: neque aſſequi poteram quæ mihi ſignificare vellent eorum linguæ expers. Signa ſolummodo variantibus vultuum notis cognoſcenda intercedebant. Ego illorum voces immites ex ſanguinolento oculorum colore, & horrido dentium ſtridore; è quibus motibus minatoria dicta colligebam; illique me è contra ex moribus meis, trepidatione & vultus pallore, afflictique animi ſtatum ex corporis horrore cognoſcebant; Ibi ſex, inquit, annos in ſervitutem datus artoptæ ſubfamulatus ſum; quo temporis ſpa-

φαλα, ἄκαρτα, καὶ ἁπλότριχα· οἱ δὲ λοιποὶ, οἵ τε Αἰθίοπες, καὶ Ἰνδοὶ, μελανοί εἰσι, καὶ νεανισκοὶ, καὶ φριξότριχες.) ἐκεῖθέν τέ, φησι, κατασχεθεὶς ὑπὸ τοῦ δυναστεύοντος τῶν πραγμάτων ἐπηρωτώμην, ὡς τολμήσας εἰσελθεῖν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν· καὶ οὔτε ἐκεῖνοι τὴν ἀπολογίαν ἐδέχοντο τὴν ἐμὴν, μὴ ἐπιστάμενοι τὴν διάλεκτον τῆς ἡμετέρας χώρας, οὔτε δὲ ἐγὼ τὰς παρ' ἐκείνων εὐθυνὰς εἰς ἐμὲ γινομένας ἐγνώριζον· οὐδὲ γὰρ ἐγὼ τὴν ἐκείνων ἠπιστάμην γλῶσσαν· μόναις δὲ ταῖς διαστροφαῖς τῶν ὄψεων ἀλλήλοις ἐστοιχοῦμεν γνώριμα σημεῖα· ἐγὼ μὲν τὰς ἐκείνων ἐγκληματώδεις φωνὰς ἐκ τοῦ ὑφαίμου τῆς χροᾶς τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τοῦ ἀγρίου τρισμοῦ τῶν ὀδόντων· δι' ὧν κινήσεων τῶν λεγομένων παρ' αὐτῶν ἐστοχαζόμην τὴν δυνάμιν· ἐκεῖνοι δ' αὖ πάλιν ἐκ τοῦ τρόπου τοῦ ἐμοῦ, καὶ τῆς ἀγωνίας, καὶ τῆς ὠχρότητος τοῦ προσώπου, τό, τε τῆς ψυχῆς ἐλεεινὸν, διὰ τῆς τοῦ σώματος δειλίας κατεμάνθανον. Κατασχεθεὶς οὖν παρ' αὐτοῖς, ἑξαετίαν ὑπηρέτησα, τῷ ἀρτοκο-

λίθου τεμαχίου παραδοθεὶς εἰς ἐργασίαν· ἦν δὲ τὸ ἀνάλωμα τοῦ βασιλέως αὐλῶν, φησι, μέδιμνος εἷς σῖτος εἰς ὅλον αὐτῷ τὸ παλάτιον, καὶ ἐκεῖνος οὐκ οἶδα πόθεν φερόμενος. Οὕτως δέ, φησιν, ἐν τῇ ἐξαετίᾳ ἠδυνήθην πλεῖσα ἐκ τῆς γλώσσας αὐτῶν σημειώσασθαι, δι' ὧν καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη μεμάθηκα. Ἀπελύθην δέ, φησιν, ἐκεῖθεν τῷ τρόπῳ τούτῳ. Ἕτερος βασιλεὺς, ποιήσας μάχην μετ' ἐμοῦ κατέχοντός με, διέβαλεν αὐτὸν πρὸς τὸν μέγαν βασιλέα, τὸν ἐν τῇ Ταβρόβῃ νήσῳ καθεζόμενον, ὡς ἄνδρα ἀξιόλογον Ῥωμαῖον αἰχμάλωτον λαβὼν, τοῦτον ἔχει εἰς ὑπηρεσίαν ἀγωνιάτην. Ὃς πέμψας κελεύει ἕνα, καὶ μαθὼν τὸ ἀκριβὲς, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀσκοδερμηθῆναι, ὡς ὑβρίσαντα Ῥωμαῖον· πάνυ γὰρ τιμῶσί τε, καὶ φοβοῦνται τοὺς Ῥωμαίων ἄρχοντας, ὡς διναμένους καὶ τῇ χώρᾳ αὐτῶν ἐπιβουλεύειν, διὰ ὑπερβολὴν ἀνδρείας τε, καὶ εὐμηχανίας. Ἔλεγεν οὖν ὅτι, ὅτι οἱ Βραγμάνες ἔθνος οὐκ ἀποδιδόμενον ὑπὸ τοσ-

cio linguam eorum magna ex parte edidici, unde reliquarum quoque gentium notitiam acquisivi. Distribuebat in dies singulos toti palatio rex unicum tritici modium; quod unde advectum esset nesciebam. Illinc hoc, inquit, pacto liberatus sum. Rex alter cum eo, qui me detinuerat, bellum gerens, apud Regem summum, (qui in Taprobana sedem habebat) eum reum fecit; merito, inquit, condemnandum, qui nobilem Romanum captivum habens, in turpissimam compegit servitutem. Rex continuo, exploratore misso rei gestæ, certior factus, excoriari eum jussit, quod Romano nomini fecisset injuriam. Inter omnes enim maxime Romanos honorant & reverentur, in quorum potestate arbitrantur situm, ob eximiam fortitudinem, & bellandi scientiam, ea regna invadere. Narrabat insuper Bragmanum genus non ex

propria

propria voluntate ſocietati civili renunciare monachorum more: ſed hanc deſuper ſortem divinitus accepiſſe. Flumina propter, nudique & naturam ſequentes, vitam agunt. Apud quos neque quadrupes ullum, neque ruſtici operis inſtrumentum, ferrumve, aut ædificium eſt: non ignis, paniſve, aut vinum: neq; quidquam ad opus neceſſarium, aut ad voluptatem conducens. Cœlum habent jucundum, ſalubre, & mire ſerenum. Deum colunt; & rerum quandam habent notitiam; non eam tamen adeo ſubtilem ut de previdentiæ ratione queant judicium ferre: precanturq; indefinenter omnes. Orantes lumina verſus cœlum loco orientis convertunt, orientem vero nihil penſi habent. Fortuitis veſcuntur glandibus, & oleribus ſilveſtribus, & quæcunq; terra ſponte parit. Aquamq; bibunt nomadum more in ſylvis degentes,

αἱρέσεως, ὡς οἱ μοναχοὶ, ἀλλὰ λαχόντα τὸν κλῆρον τοῦτον ἄνωθεν, καὶ ἐκ θεοῦ κεμμάτων, τλεὺ τοῦ ποταμοῦ παροικίαν, φυσικῶς ἐν γυμνότητι ζῶντες· παρ' οἷς οὐδὲν τετράποδον ὑπάρχει, οὐ γεώργιον, οὐ σίδηρος, οὐκ οἰκοδομὴ, οὐ πῦρ, οὐκ ἄρτος, οὐκ οἶνος, οὐχ ἱμάτιον, οὐκ ἄλλο τὶ τῶν εἰς ἐργασίαν συντελούντων, ἢ ἀπόλαυσιν συντεινόντων. Ἔχουσι δὲ ἀέρα λιγυρόν τε, καὶ εὔκρατον, καὶ πάνυ κάλλιστον, σεβόμενοι τὸν θεὸν, καὶ γνῶσιν μὴν ἔχοντες, οὐχ οὕτως δὲ λεπτὴν, μήτε δὲ διϋκρίνειν οὕτω σὺν τῆς προνοίας λόγους διυάμενοι, ὅμως εὔχονται ἀδιαλείπτως· εὐχόμενοι δὲ, ἀντὶ τῆς ἀνατολῆς, τῷ οὐρανῷ ἀτενίζουσι, τὴν πρόπην τῆς ἀνατολῆς οὐ προσέχοντες. Ἐσθίουσι δὲ τὰ παρατυγχάνοντα ἀκρόδρυα, καὶ λαχάνων τὰ ἄγρια, ὅσα ἡ γῆ ἐκφύει αὐτομάτως· καὶ ὕδωρ πίνουσι, νομάδες ὄντες ἐν ὕλαις, ἅτε φύλλοις ἀναπαυόμενοι· παρ' αὐτοῖς ἓν πολὺ

τὸ

τὸ Περσεϊνὸν ξύλον, καὶ τὸ λεγόμενον ἀκανθαϊνόν, καί τινα ἕτερα καρποφόρα, ἀφ' ὧν διάζωσι. Καὶ οἱ μὲν ἄνδρες εἰς τὸ μέρος τὸ πρὸς ὠκεανὸν ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ τοῦ Γάγγου οἰκοῦσιν· ἔστι γὰρ ὁ ποταμὸς εἰς τὸν ὠκεανὸν εἰσβάλλει· αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν εἰσὶν τοῦ Γάγγου, ἐπὶ τὸ μέρος τὸ τῆς Ἰνδίας· περαιοῦνται δὲ οἱ ἄνδρες πρὸς τὰς γυναῖκας Ἰουλίῳ καὶ Αὐγούστῳ μηνί· αὗται γάρ εἰσι παρ' αὐτοῖς αἱ μηνῶες ψυχρότεραι, τοῦ ἡλίου πρὸς ἡμᾶς ὑπὲρ βορρᾶν ὑψωθέντος· αἱ καὶ ὑγιεινότεραι λέγονται εἶναι αἱ μηνῶες ἐκεῖναι, καὶ οἷον κινεῖν. Καὶ ποιήσαντες μετὰ τῶν γυναικῶν τεσσαράκοντα ἡμέρας, αὖθις ἀντιπερῶσι· γεννησάσης μέντοι τῆς γυναικὸς δύο παιδία, οὐκ ἔτι ὁ ἀνὴρ περᾶ πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ἑαυτοῦ γυναῖκα, κοινωνίας χάριν. ἀντισήσαντες δὲν ὑπὲρ αὐτῶν τὰ ἀντίσωμα, τὸν ἐπίλοιπον ἐγκρατεύονται χρόνον. Ἐὰν δὲ συμβῇ στεῖραν ἐν αὐταῖς εὑρεθῆναι γυναῖκα, μέχρι πενταετείας περᾶ πρὸς αὐτὴν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, super herba viridi requiescunt; Ligni Perseæ, & illius quod Spineum vocant, magna est copia, aliaque sunt fructifera unde victum quærunt. Ad Gangen sita est hæc gens, qua ad Oceanum extenditur; nam in Oceanum iste fluvius exit. Uxores sunt ex altera parte Gangis versus Indiam: ad uxores mariti Julio & Augusto mense transeunt; illis enim hi menses frigidiores, sole versus partes boreales elato, qui & salubriores habentur, magisq; extimulantes. Cum uxoribus quadraginta dies morati revertuntur. Postquam vero duos ex uxore vir genuerit, consortio ejus non ulterius utitur; sed æqualem semetipsis numerum substituentes, in posterum abstinent. Si vero contigerit mulierem ex istis aliquam sterilem evadere, ad ipsam quinque continuos annos vir transit, cum

ea rem habens ; si vero non pepererit, ad eam commeare desinit. Quocirca neque numerosa eorum gens est, propter durum loci vivendi morem, insitamq; continentiam. Atque hæc Bragmanum respublica est. Fluvium vero impervium dicunt, propter immanem Odontis dicti tyrannidem. Animal est oppido maximum, in fluvio degens, elephantem integrum absorbere valens : transeuntibus vero Bragmanis ad suas uxores, in istis locis non conspicitur. Sunt etiam in istis fluminibus dracones maximi septuaginta cubitorum, quorum pellem unam mihi contigit binos pedes latam videre : Formicæ illic palmares, scorpii cubitales ; quapropter ea loca transitu difficillima sunt. Neque tamen omnia loca hæc animalia habent, aut feras venenatas, sed solummodo deserta ; multi sunt elephan-

συγγινόμενοι αὐτῇ· καὶ ἐὰν μὴ γένηται, οὐκέτι αὐτῇ προσέρχεται· διὸ δὲ εἰς πλῆθος πολυάνθρωπον ἐκτέταται αὐτῶν τὸ ἔθνος, διά τε τὴν δυσζωΐαν καὶ τόπων, καὶ διὰ τὴν φυσικὴν ἐγκράτειαν τῆς γενέσεως. Αὕτη τῶν Βραγμάνων ἐστὶν ἡ πολιτεία. Τὸν δὲ ποταμὸν λέγουσιν δυσπεράτωτον εἶναι διὰ τὸν λεγόμενον Ὄδοντο τύραννον· ζῶον γάρ ἐστι μέγιστον εἰς ὑπερβολήν, ἐνυπάρχον τῷ ποταμῷ, ἀναφίδιον, ἐλέφαντα ὁλόκληρον καὶ ἀκέραιον καταπιεῖν δυνάμενον. Ἐν δὲ τῷ καιρῷ τοῦ περάματος τῶν Βραγμάνων πρὸς τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας, οὐκ ὀπτάνεται ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις. Εἰσὶ δὲ καὶ δράκοντες μέγιστοι ἐν τοῖς ποταμοῖς ἐκείνοις, ἕως πηχῶν ἑβδομήκοντα, ὡς καὶ δορὰν μίαν ἐθεασάμην ἐγὼ δύο ποδῶν πλάτος ἔχουσαν. οἱ δὲ μύρμηκές εἰσι τῶν ἐκεῖ παλαιστιαῖοι, οἱ δὲ σκορπίοι πηχυαῖοι· διὸ καὶ δυσδιόδευτοί εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ τόποι. Οὐ πᾶς δὲ τόπος τῶν ἐκεῖ ἔχει τοιαῦτα ζῶα, ἢ ἰοβόλα θηρία, ἀλλ' ἡ ἀοίκητος μόνη· ἀγέλη δὲ ἐλεφάντων

των πολλή. Ἀδριανὸς μὲν τοι ὁ μαθητὴς φιλοσόφου, καὶ δοῦλος γεγονημένος, διὰ εὐφυΐαν ἣν φύσεως εἰς φιλοσοφίαν ἐλάσαντος, ἐν τοῖς καιροῖς Νέρωνος τοῦ βασιλέως, ὃς κολάσαντος οὐκ ἀοιδίμους ἀποστόλους, Πέτρον, καὶ Παῦλον, τοῦτο τὰ καὶ Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα ἱστορήσαντος, ὃ ἐκεκλήμην πονημάτιον ἀπέσταλα τῇ ἀνδρείᾳ τῆς σῆς καλοκἀγαθίας, ὑποζάξας μοι τῷ ὑπομνηματικῷ· ὅπερ ἀναγινώσκων νουνεχῶς, καὶ φροντίσας ἐμμελῶς, βιώσῃς ἀσφαλῶς.

torum greges. Arriani vero (qui discipulus fuit Philosophi, natu quidem servi, sed qui ob ingenium insigne ad philosophiam adspiravit, vixitque temporibus Neronis Imperatoris, qui Beatos Petrum & Paulum occidit) opusculum res gestas Alexandri continens, quod apud me habebam, ad te misi; huic meo commentariolo subjungens: quem cum cura legens, & diligenter considerans, tuto vitam agas.

DANDAMIS,

Eragmanum Magister, pulchre differens contra Macedonas.

REx Alexander, non satis habens unius Macedoniæ Rex esse, neq; Philippo patre nasci, se Ammonis filiũ prædicabat: quem cum origo sua argueret, falsa naturæ suæ argumenta præ se ferebat, invicta scilicet ipsius facinora. Ut Sol enim è Macedonia exort⁹, multumque orbis perlustrans, priusquam ad Babylonem occidit, Europamque, Asiamque, ut parvas regiones subjugans, in nostram etiam regionem pervenit, speculator, & indagator. Hæc vero secum dicebat Alexander. Sapientia providentiæ genitrix, & Justitiam (quæ omnium virtutum mater est) impertiens, sola superne in

Δ Α Ν Δ Α Μ Ι Ο Σ,

ὁ τῆς Βραγμάνων διδάσκαλος, καλῶς διηγούμενος τὸ κατ' αὐτοὺς Μακεδόνας.

Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος, οὐκ ἀνεχόμενος μόνης εἶναι βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας, οὐδ' ἀρκούμενος πατρὶ Φιλίππῳ, τῷ Ἄμμωνος υἱὸν ἑαυτὸν ἔλεγεν εἶναι, καὶ γνώσεως ἐλεγχόσης, ψευδεῖς ἔφερε τῆς φύσεως ἀποδείξεις, ἀνικήτους δὲ ἀγῶνας προσέφερεν. ἀνέτειλε γὰρ· ὡς ὁ ἥλιος ἀπὸ Μακεδονίας καθαπτόμενος πολλοῦ κόσμου, πρὶν ἔδυνε κατὰ Βαβυλῶνα, τοῦ τε Εὐρώπου, καὶ τοῦ Ἀσίαν, ὡς μικρὰς χωράμενος χώρας, ἦλθε καὶ τὸν ἡμέτερον κόσμον κατοπτεύων καὶ ἐρευνῶν. Ἔλεγε δὲ ταῦτα ἐν ἑαυτῷ ὁ Ἀλέξανδρος. Σοφία, μήτηρ προνοίας, κοινωνὲ δὲ τῆς πασῶν δυνάμεως, ἀνωτέρω ἐν ἀληθείᾳ

ἀληθείᾳ μόνῃ κεκμῦν, τροφὲ δὲ, καὶ δημιουργὲ φύσεως, λόγων δοτὴς γνώσεως κρινῆς, ἀδίκων μὲν ἀπαμυνὺς, δικαίων δὲ φειδομένη, δὸς ἐυμενῶς ἤδη μοι τῆδ αἰτημάτων τυχεῖν. Βραγμάνας δὲ παρόντας ἐνθάδε Σοφούς τε, καὶ ἀγαθοὺς ἰδεῖν ἥκω, μαθὼν παρὰ Καλάνου τινὸς τῆδ ἐνθάδε ἀποδύσαντος ἐμέ, πειθὴς ἦλθον, ποθῶ δ' ὅπως ἴδω, καὶ μάθω σαφῶς.

veritate fita, nutrix & opifex naturæ, quæ ſermones largiris, communes ſcientias ſcrutaris, & intelligis, injuſtos vero punis, juſtisque parcis: propitia mihi concede ut votorū compos fiam. Bragmanas, qui hic locorum ſunt, viſurus venio; à Calano quodam ex iis qui hanc terram incolunt certior factus, qui ad me venit, veni vero, illi obediens: & cupio quam manifeſte videre, & diſcere.

BRAGMANES, *& ipſi Indi, Alexandro Regi hæc dicunt.*

CUpidus prudentiæ ad nos veniſti Alexander: eo Promptius Bragmanes recipimus, quod iſtud quod maxime regium eſt in noſtra vita voluiſti ediſcere, Rex Alexander. Philoſophus enim ſub dominio non eſt, ſed dominatur: homo enim ipſi non imperat. Sed quoniam huc uſque calumniis lacerati, apud te fidem non habuimus: demum, veros deguſtaturus ſermones ad nos veniſti. Calanus enim vir malus nobis fuit: & per Calanum vos Græci Bragmanas cognoſcitis. Ille enim noſter non erat, a virtute ad divitias deficiens. Non ſatis illi erat ex fluvio Tiberoboam bibere

ΒΡΑΓΜΑΝΕΣ, καὶ αὐτοὶ Ἰνδοὶ, Ἀλεξάνδρῳ τῷ Βασιλεῖ ταῦτα λέγουσιν.

Ὀρεχόμενος σοφίας ἦλθες πρὸς ἡμᾶς Ἀλέξανδρε, πρότερον ἀποδεχόμεθα Βραγμάνες, ὅτι ὄντι βασιλικώτερον ἐν τῷ βίῳ ἡμῶν· τοῦτο γὰρ ἠθέλησας μαθεῖν, βασιλεὺς Ἀλέξανδρε· ὁ φιλόσοφος γὰρ οὐ δεσπόζεται, ἀλλὰ δεσπόζει, ἄνθρωπος γὰρ αὐτοῦ οὐ κρατεῖ. ἀλλ' ἐπειδὴ μέχρι νυῦ διαβεβλημένοι ἠπιστούμεθα ὑπό σου, γλυσχρούμενος νυῦ ἀληθινῶν λόγων ἦλθες. Κάλανος γὰρ κακὸς ἀνὴρ ἡμῖν γεγένηται, καὶ διὰ Κάλανον ἄνδρες Ἕλληνες Βραγμάνας ἔγνωτε· ἐκεῖνος γὰρ οὐκ ἦν ἡμέτερος, ἀπ' ἀρετῆς διαπεπτωκὼς εἰς πλοῦτον· Οὐκ ἤρκησεν αὐτῷ Τιβεροβοὰμ ποταμοῦ πίειν ὕδωρ

δωρ σωφροσύνης, καὶ ἀμόγλας ἐσθίειν, ἐν οἷς αὐξάνεται νοῦς θεοπρεπής· πλοῦτον ἔσχεν, ἐχθρὸν ψυχῆς, καὶ οὕτως ἐν αὐτῷ δεινὸν ἀνέφλεξε πῦρ, καὶ εἰς ἡδονὴν αὐτὸν ἀπέστρεψεν ἀπὸ σοφίας· ἡμῶν δὲ οὐδεὶς ἐπ' ἀνθράκων κυλίεται, οὐδὲ ἀλγηδὼν ἡμῶν δαπανεῖ τὸ σῶμα, ἀλλ' ἔστιν ἡμῶν ἡ τροφὴ, ζωὴ, ὑγίας φάρμακον· ἄπλουτοι δ' ἐσμὲν κατὰ τὴν φύσιν, καὶ ὁμοίως πᾶσι τῷ βίῳ ἡμῶν ἐπακολουθεῖ θάνατος· εἰ δὲ τῶν θνητῶν τινες ἀνδρῶν, ψευδεῖς μαθόντες λόγους, κενοῖς ἡμᾶς ὑποτοξεύουσι βέλεσιν, ἀλλὰ τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν οὐ βλάψουσιν· ἴσον δ' ἐστὶ, τὸ ψεύδεσθαι, καὶ τὸ τάχος πείθεσθαι· ἀδικεῖ γὰρ ὁ ψευδόμενος ὃν πείθει, ἀδικεῖ δὲ καὶ ὁ πειθόμενος, ψευδομένῳ προσέχων πρὶν ἢ τ' ἀληθὲς μάθῃ· διαβολὴ γὰρ μήτηρ ἐστὶ πολέμου, καὶ τίκτει ὀργὴν, ἀφ' ἧς μάχονται, καὶ πολεμοῦσι· πλὴν οὐκ ἔστιν ἀνδρεία, τὸ φονεύειν ἄνδρας, λῃστοῦ γὰρ ἔργον ἐστίν· ἀνδρεία

undam prudentiæ, & mulſum edere, quibus augetur mens divina: ſed divitias poſſidet, animæ inimicas, adeoque in ipſo gravis ignis accenſus eſt, eum ad voluptatem à ſapientia convertens. Noſtrum nemo ad carbones volutatur, neque nobis frigus corpus conſumit: ſed victus nobis vita eſt, ſanitatis medicamentum. Divitiarum vero expertes ſumus natura; & pariter omnibus in vita noſtra advenit mors. At ſi quidam mortalium, falſos edocti ſermones, vanis nos inſequuntur jaculis, libertati tamen noſtræ non nocebunt. Idē vero eſt mentiri, & cito fidem adhibere. Mentiens enim, illum cui perſuadet injuria afficit: injuriam etiam facit qui credidit mentienti, fidem adhibens, priuſquam vera edidicerit. Calumnia enim mater eſt belli, & parit iram, per quā bellantur, & pugnant. Inſuper fortitudo non eſt viros occidere: latronis enim op⁹ eſt. Fortitudo

tudo vero est contra omne aeris temperamentum dimicare nudo corpore; & ventris cupiditates tollere: & bellorum, quæ in ipso sunt, potius victorem evadere: & à cupiditatibus non superari: ut desideres gloriam, divitias, aut voluptatem. Has primum vince, Alexander, has occide. Has enim si viceris, non opus habueris contra ea quæ extra sunt pugnare: contra eos enim qui extra sunt pugnas, ut his adminicula feras. Nonne vides quod hos qui extra sunt vincens, ab iis qui intra sunt vinceris? Quot tibi videntur reges insipientiæ in amentibus dominari? Lingua, auditus, olfactus, visus, tactus, venter, pudenda, corpus integrum: multæ etiam intra crudeles dominæ, reginæ insatiabiles, infinita imperantes: cupiditates, avaritia, luxuria, parsimonia, dissensiones; quibus omnibus, & pluribus aliis, mortales inserviunt; propter quæ occi-

δὲ ἔστι, πρὸς τὸ πάσῃ ἀέρων κράσει μάχεσθαι γυμνῷ τῷ σώματι, καὶ γαστρὸς ἐπιθυμίας ἀναίρειν, καὶ ὅσα ἐν αὐτῇ πολέμους μᾶλλον νικῆσαι· καὶ ἔτι τὰς ἐπιθυμίας μὴ καταγωνίζεσθαι, πρὸς τὸ ὀρέγεσθαι δόξης, καὶ πλούτου, καὶ ἡδονῆς· τούτους νίκησον πρῶτον, Ἀλέξανδρε, τούτους ἀπόκτεινον. τούτους γὰρ ἐὰν νικήσῃς, οὐκ ἔστι σοὶ χρεία πρὸς ἃ ἔξω μάχεσθαι· τοῖς γὰρ ἔξω μάχῃ, ἵνα τούτοις ἐπέρχῃς φόνους· ὃ βλέπεις ὅτι ἃ ἔξω νικᾷς, καὶ ἔτι τὰ ἔνδον ἡττᾶσαι· Πόσοι σοι δοκοῦσι βασιλεῖς ἀνοίας ἐν τοῖς ἄφροσι τυραννεῖν; γλῶσσα, ἀκοὴ, ὄσφρησις, ὅρασις, ἁφὴ, γαστὴρ, αἰδοῖα, ὅλον ὁ χρώς. πολλαὶ δὲ καὶ ἔσωθεν ὥσπερ ἀμείλικτοι δέσποιναι, καὶ τυραννίδες ἀηδέστατοι, ἀπέραντα ἐπιθυμίαι, φιλοχρηματίαι, φιλοδωλίαι, διχοστασίαι· αἷς πάσαις ταύταις, καὶ ἄλλαις πλείοσι, βροτοὶ δουλεύουσι· διὰ ἅπερ φονεύουσι,

καὶ

καὶ φονεύονται· Βραγμάνες δὲ νικήσαντες ἐν ἔνδον πολέμους, λοιπὸν ἀνερρώθησε, καὶ ἀναπαυόμεθα βλέποντες ὕλας, καὶ οὐρανὸν, καὶ ἀκούομεν ὀρνέων ἦχον εὐμελῆ, καὶ ἀετῶν κλαγγὴν, φύλλα τὲ περιβεβλήμεθα, καὶ ἀέρι ἐνδιαιτώμεθα, καρποὺς ἐσθίομεν, καὶ ὕδωρ πίνομεν, θεῷ ὕμνους ᾄδομεν, καὶ τὰ μέλλοντα ἐπιθυμοῦμεν, οὐδενὸς μὴ ὠφελοῦντος ἀκούομεν· τοιαῦτα Βραγμάνες ζῶμεν, οὐ πολλοὺς λόγους λέγοντες, καὶ σιωπῶντες. Ὑμεῖς δὲ λέγετε ἃ δεῖ ποιεῖν, καὶ ποιεῖτε ἃ μὴ δεῖ λέγειν· παρ' ὑμῖν δὲ οὐδεὶς φιλοσοφῶν οὐδὲν, ἐὰν μὴ λαλήσωσιν· ὑμῶν γὰρ ὁ νοῦς ἐστιν ἡ γλῶσσα, καὶ ἐπὶ τοῖς χείλεσιν αἱ φρένες· χρυσὸν καὶ ἄργυρον συνάγετε, δούλων χρείαν ἔχετε, καὶ μεγάλων οἴκων, ἀρχὰς διώκετε, ἐσθίετε καὶ πίνετε ὅσα καὶ τὰ κτήνη, οὐκ αἰσθάνεσθε, ὡς ἰδιῶται, περιβάλλεσθε μαλακὰ, ἐξομοιούμενοι τοῖς σκώληξι τοῖς Σηρικοδιασταῖς· ἀδεῶς πάν-

dunt, & occiduntur. Bragmanes vero bellorum intus victores, in posterum obfirmamur, & requiescimus; aspicientes sylvas, & cœlum, & audimus avium dulcem sonum, & aquilarum clangorem, foliis cingimur, & in aere versamur, fructus edimus, aquam bibimus, Deo hymnos canimus, futura appetimus, nihil quod non proficiat audimus. Tales vivimus Bragmanes: pauca locuti tacemus. Vos vero loquimini quæ fecisse oportuit, & facitis quæ loqui fas non est. Apud vos enim nemo philosophatur nisi qui linguæ promptus. Vestra enim mens lingua est, & in labris prudentia. Aurum & argentum cogitis, servis opus habetis, & magnis ædibus. Imperia persequimini: editis, & bibitis quantum jumenta: sensum habetis tanquam idiotæ, mollibus vestimini bombycum in morem. Suaviter omnia

facitis,& eorum quæ facitis vos pœnitet ; contra vosmetipsos veluti contra hostes loquimini ; linguæ potestatem habentes, ab ea debellamini : meliores vobis sunt taciti, qui seipsos non accusent ; ab ovibus, tanquam in bello captis, lanam exigitis ; annulos tanquam gloriam digitis vestris imponitis ; aurum ut mulieres gestatis, & super istis elati estis ; ad similitudinem creatoris facti,immitium ferarum animum paritis ; multis possessionibus circumdati,super istis gloriamini, hoc respicientes, quod revera vobis prodesse non potest : aurum enim neq; animam erigit, neq; corpus nutrit ; sed contra potius, animam obscurat, & corpus marcidum reddit. Nos vero ad veram naturam proxime accedentes, & hæc quæ ad eam sustentandam destinantur istis neglectis comparamus ; fame superveniente,glandibus & oleribus,quæ nobis providentia

ἃ πράττετε, καὶ ἐφ' οἷς πράττετε, μεταvοεῖτε, καθ' ἑαυτῶν λαλεῖτε ὡς κατ' ἐχθρῶν, τῆς γλώττης ἐξουσίαν ἔχοντες, ἀπὸ ταύτης πολεμεῖσθε· κρείττονες ὑμῶν εἰσιν οἱ σιγῶντες, κἂν ἑαυτοὺς οὐκ ἐλέγχωσι· ὑμᾶς παρὰ προβάτων, ὥσπερ αἰχμάλωτοι, ἔριa δανείζεσθε· δόξαν τοῖς δακτύλοις ὑμῶν, ὡς ξόανα, περιτίθεσθε· χρυσὸν, ὡς αἱ θήλειαι, φορεῖτε, καὶ ἐπὶ τούτοις μεγαλαύχεσθε· κατ' εἰκόνα δὲ κτίσαντος δημιουργηθέντες ἀνημέρων θηρίων θυμὸν τίκτετε· ὅταν πολλὰς κτήσεις περιβάλλησθε, ἐπὶ τούτοις μεγαλαύχεσθε, καὶ τοῦτο βλέποντες, ὅτι παρὰ ἀλήθειαν οὐδὲν ὑμᾶς διυάτ) ὠφελεῖν· χρυσὸς γὰρ ψυχὴν οὐκ ἀνίστησιν, ὅτε σῶμα παίνει, ἀλλὰ τοὐναντίον μᾶλλον καὶ ψυχὴν σκοτοῖ, καὶ σῶμα σκληκεῖ. Ἡμεῖς δὲ παρὰ ἀλήθειαν τὴν φύσιν ἐγγίζοντες, τὰ ταύτην ἀποκληρωθέντα σκεύων καὶ παρασκευῶν· πείνης παραγινομένης, ἀκροδρύοις, καὶ λαχάνοις, τοῖς ἐκ τῆς προνοίας ἡμῖν χορηγουμένοις,

γυμνοῖς, ἰώμεθα ταύτην· καὶ δίψης παραγινομένης, ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἐρχόμενοι, χρυσὸν πατοῦντες, ὕδωρ πίνομεν, καὶ ταύτην θεραπεύομεν· χρυσὸς δὲ ὁ παύει δίψαν, οὐδὲ λιμὸν παραμυθεῖται, ὁ τραῦμα θεραπεύει, ὁ νόσον ἰᾶται, οὐκ ἀπληστίαν ἐμπίπλησιν, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ παρεπεξεγείρει ταύτην τὴν ξένην τῆς φύσεως ἐπιθυμίαν· καὶ δίψων μὲν ἄνθρωπος ἐπιθυμεῖ πιεῖν, καὶ λαβὼν ὕδωρ πέπαυται τ δίψης· καὶ ὁ πεινῶν φυσικῶς ἐπιζητεῖ τροφὴν, καὶ φαγὼν πεπλήρωται, καὶ τῆς ἐπιθυμίας πέπαυται. Παντάπασιν οὖν δηλονότι ξένον φύσεώς ἐστι, τὸ χρυσοῦ ἐπιθυμεῖν· πᾶσι γὰρ ἐπιθυμία πέπαυται βεβηκυῖα, ὅταν λάβῃ πέρας, ἐπειδὴ τῇ φύσει τοῦτο συνέπαρται· ὁ δὲ τῆς χρημάτων ἔρως ἀπλήρωτός ἐστι, παρὰ τὸ εἶναι τοῦτο παρὰ φύσιν, ἔπειτα καὶ ἐν ἀπαιδεύτοις κοσμεῖσθε, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐνδοξάζεσθε, τῆς ἄλλων ἀνθρώπων ὑπερμεγαλαυχούμενοι· καὶ παρὰ

attulit, eam abigimus, & siti superveniente ad fluvium ventitantes, aurumque conculcantes, aquam bibimus, & illam explemus: aurum vero sitim non sedat, neque famem solatur; vulnus non curat, neque morbo medetur; necessitatem non explet, sed potius excitat advenam naturæ cupiditatem. Homo autem sitiens potum desiderat, & aquam accipiens sitim sedat; & esuriens naturaliter desiderat nutrimentum, & edens satiatur, & cupiditatem sedat. Omnino igitur manifestum est, auri desiderium naturæ adventitium esse: omnis enim cupido cessat cum satiatur, quoniam naturæ hoc insitum; divitiarum vero cupido insatiabilis est, quoniam præter naturam est. Quapropter iis ornamini, & gloriamini, super alios homines elati; & propter

hæc ea quæ omnibus communia ſunt propria facitis; æqualem omnibus naturam avaritia etiam in multas ſententias dividente. Hæc fuit ſententia Calani mendacis, amici quidem veſtri, ſed qui à nobis conculcatur; & qui cauſa eſt aliis multorum malorum, vobis in pretio eſt. A nobis ut inutilis ſpretus dimittitur; omnia enim quæcunque nos conculcamus, hæc admirat⁹ eſt avarus Calanus, vanus veſter amicus, ſed non noſter, qui vilis, & miſeris miſerior, animam amore argenti amiſit. Quapropter nobis indignus apparuit, & indignus amore qui erga Deum eſt: nec contentus fuit hac ſylveſtri tranquillitate, in illa ſeſe delectans, neque ſpem habuit futura expectantem, miſeram ipſius animam argenti cupiditate trucidans.

Eſt vero quidam apud nos Dandamis, qui in ſylva ſuper frondibus jacet in tranquillo,

τοῦτο τὰ κοινὰ τῶν πάντων, ἴδια ποιεῖτε, τὴν ὁμοίαν πᾶσι μίαν φύσιν, τῆς φιλαργυρίας εἰς πολλὰς γνώμας λοιπὸν κατατεμνούσης. Καλάνος οὖν, ὁ ψευδὴς φίλος ὑμῶν, ταύτην ἔσχε τὴν γνώμην, ἀλλ' ὑφ' ἡμῶν καταπατεῖται, καὶ ὁ παραίτιος πολλῶν κακῶν πᾶσι, παρ' ὑμῖν ἐστιν ἔντιμος, καὶ τιμᾶται ὑφ' ὑμῶν· ἀνωφελὴς γὰρ ὢν ἡμῖν, παραπέμπεται ἐξουδενωθείς· καὶ πάντα, ὅσα ἡμεῖς καταπατοῦμεν, ταῦτα ἐθαύμασεν ὁ φιλαργυρήσας Καλάνος, ὁ μάταιος, ὑμέτερος φίλος, ἀλλ' οὐχ ἡμέτερος, μέλεος, καὶ τῶν ἀθλίων ἐλεεινότερος, τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ ἀπώλεσε φιλαργυρήσας· καὶ διὰ τοῦτο ἄξιος ἡμῶν οὐκ ἐφάνη, οὐδὲ ἄξιος τῆς πρὸς τὸν θεὸν φιλίας, οὐδὲ ἐνανεπαύσατο ταῖς ἐν ὕλαις ἀμεριμνίαις, ἐν ταύταις ἐντρυφήσας, οὐδὲ ἐλπίδα ἔσχε τῆς μετὰ ταῦτα προσδοκίας, τὴν ἀθλίαν αὐτοῦ ψυχὴν φιλαργυρίᾳ κατακτείνας.

Ἔστι δέ τις παρ' ἡμῖν Δανδάμιος, ὡς ἐν ὕλῃ κατάκειται ἐπὶ φύλλοις, ὃς εἰρήνην ἐγγὺς

ἐγγὺς ἔχει πηγὴν, ὡς μαστὸν ἀκέραιον ἀμέλγων μητρός. Τότε Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς ἀκούσας ταῦτα πάντα, παρεκάλεσε τὸν τοῦτον διδάσκαλον αὐτῶν, καὶ πρύτανιν, τῶν λόγων τούτων σπουδαίων· οἱ δὲ ὑποδεικνύουσιν αὐτῷ μακρόθεν τὸν τόπον τοῦ Δανδάμεως· ἐλθὼν δὲ ἐκεῖ ὁ Ἀλέξανδρος, οὐκ εἶδεν αὐτὸν παρόντα, ἐν ὕλαις γὰρ κατέκειτο ζυγναῖς, ἐπὶ φύλλοις ἀναπαυόμενος ἐν εἰρηνῇ, ἔχων πηγὴν ἐγγὺς, ὡς μαστὸν ἀκέραιον ἀμέλγων μητρὸς γῆς· ὡς οὖν οὐκ εἶδεν ὁ Ἀλέξανδρος Δανδάμιν, τὸν τῶν Βραγμάνων ἐπισκοπεύοντα, καὶ διδάσκαλον, πέμπει πρὸς αὐτὸν φίλον αὐτοῦ τινα, Ὀνησικράτους ὀνόματι, λέγων τοῦτο· Σπεῦσον πρὸς τὸν διδάσκαλον Βραγμάνων, τὸν μέγαν Δανδάμιν, ὦ Ὀνησίκρατες, ἢ μαθὼν τὰ περὶ αὐτοῦ που διάγει, ἀνάγγειλόν μοι τάχος, ὅπως ἐγὼ αὐτὸς προσγένωμαι πρὸς αὐτόν. Ὁ δὲ Ὀνησικράτης λέγει, τὸ κελευσθὲν ποιήσω μᾶλλον τάχους· σὸν

& fontem juxta habet, innocua terræ matris ubera emulgens. Tunc Alexander, cum hæc omnia audiſſet, hunc eorum magiſtrum & præfectum accerſi juſſit, ut horum ſermonum fieret particeps. Illi vero longe illi oſtenderunt locum Dandamidis. Illuc veniens Alexander, quamvis prope eſſet ipſum, non vidit; jacebat enim in ſylvis denſis ſuper frondibus, in tranquillo requieſcens, fontem prope habens, eumque veluti uber innocuum matris terræ emulgens. Non videns Alexander Dandamidem Bragmanum magiſtrum & præfectum, ad eum mittit quendam ex amicis ſuis, Oneſicratem nomine, dicens illi; Feſtina ad doctorem Bragmanum magnum Dandamidem, O Oneſicrates, & de eo certior factus ubi habitat, cito mihi renuncia, ut ipſe illum conveniam. Oneſicrates vero dixit, quod imperatum eſt exequar; tuum enim

enim eſt imperare, meum vero facere. Profectus vero ille, & magnum Dandamidem inveniens, dixit; Salve Magiſter Bragmanum, filius Dei, Jovis magni, Alexander Rex, qui omnium hominum Dominus eſt, vocat te, ut veniens ad ipſum multa & præclara dona accipias; ſi vero non venias, caput tibi auferet. Dandamis vero audiens, & plane ridens, non movit caput à frondibus, ſed jacens reſpondit in hunc morem; Deus, magnus Rex, nunquam injuriam genuit, ſed lucem, pacem, vitam, aquam, corpus humanum, & animas; & has recipit, cum eas fatum ſolverit; nunquam author cupiditatis. Hic meus Domin⁹ eſt, & De⁹ ſolus: ſicut cædem averſatur, ita bellum non gerit. Alexander vero Deus non eſt, cum poſſit mori. Qui fit ut omnium Dominus ſit qui fluvium Tiberoboam nunquam ſuperaverit? neque ſuper totum mundum revectus thronum

γὰρ τὸ προστάττειν, τὸ δὲ δρᾶν ἐμόν· Πορευθεὶς δὲ ἐκεῖνος, καὶ τὸν μέγαν Δανδάμιν εὑρὼν, εἶπε· Χαίροις, διδάσκαλε Βραγμάνων, υἱὸς θεοῦ Διὸς τοῦ μεγάλου, βασιλεὺς Ἀλέξανδρος, ὅς ἐστι παντὸς ἀνθρώπου δεσπότης, καλεῖ σε· ὃς, ἐλθόντος σου πρὸς αὐτὸν, πολλὰ καὶ καλὰ παρέξει δῶρα· μὴ ἐλθόντος δέ σου, τὴν κεφαλὴν ἀποτεμεῖ. Ὁ δὲ Δανδάμις ἀκούσας, μειδιάσας χαριέντως, οὐδ' ἐπῆρεν ἑαυτοῦ τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τῶν φύλλων, ἀλλὰ καταγελάσας τούτου, κατακείμενος, ἀπεκρίνατο οὕτως· Ὁ θεὸς, ὁ μέγας βασιλεὺς, ὕβριν οὐδέποτε γεννᾷ, ἀλλὰ φῶς, εἰρήνην, ζωὴν, καὶ ὕδωρ, σῶμα ἀνθρώπου, καὶ ψυχὰς, καὶ ταύτας δέχεται, ὅταν μοῖρα λύσῃ ταύτας, μηδαμῶς θήσας ἐπιθυμίαν· ἐμὸς ἐκεῖνος δεσπότης, καὶ θεὸς μόνος, ὃς φόνον ἀποστρέφεται, πολέμους οὐ κατεργάζεται. Ἀλέξανδρος δὲ θεὸς οὐκ ἔστιν, εἰδὼς ἀποθνήσκειν· πῶς πάντων ἐστὶ δεσπότης, ὃς οὐ παρῆλθε ποταμὸν Τιβεροβοὰμ, οὐδ' εἰς κόσμον ὅλον τὴν

αὐτοῦ

αὐτὸ ἡδονὴν τέθεικεν ἡ παλινφόρησις, οὐδὲ ζῶν ἐνάδε οὐδέπω παρῆλθεν, οὐδὲ τὴν μεσοπορείας ἥλιον οἶδε τὸν δεῦρο, καὶ μεσορείοις καρσιφορείοις συνθία, οὐδὲ γινώσκει αὐτὸ τὸ ὄνομα. Εἰ οὖν ὁ χωρεῖ ἡ ἐκεῖ γῆ, διαβαινέτω Γάγγην ποταμὸν, καὶ εὑρήσει γλιχὺ διυαμμύλιον ἀνθρώπους φέρειν, εἴπερ ἡ παρ' αὐτοῖς ἐκεῖ ὑπομένει βασάζειν τόπον. Ὅσα δέ μοι ὁμολογεῖ Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσα ἐπαγγέλλεται παρέξειν μοι δῶρα, ἐμοὶ ἄχρηστα τυγχάνει· ταῦτα δέ μοι φίλα, καὶ χρηστὰ, καὶ χρήσιμα τυγχάνει, οἰκία, τὰ φύλλα ταῦτα, καὶ τροφὴ πίων, αἱ ὡραν θοσαι βοτάναι, καὶ ὕδωρ εἰς πόσιν· τὰ δὲ λοιπὰ, χρήματά τε, καὶ πράγματα μετὰ μερίμνας συναγόμενα, καὶ οἱ συνάγοντες αὐτὰ, ἂν ἐκείνοις ἀπολλύμενα, οὐδὲν ἕτερον ἢ λύπας ὡρέχειν εἴωθεν, ἢ ὅτιν ἐμπεπλησμένῳ πᾶς βροτός· νυνὶ δὲ ἐγὼ καθεύδω ὑπὸ στρωμνῆς φύλλων, κεκλεισμένοις ὄμμασιν οὐδὲν τηρῶν· χρυσὸν γὰρ ἐὰν θελήσω τηρεῖν,

ipsius posuerit? neque zonam Gadirorum præterierit? neque Solis, medio euntis, novit cursum? & conterminis obliquantibus vicina neque norunt ipsius nomen. Si illum non satiaverit ista terra, transeat fluvium Gangen, & terram inveniet quæ homines ferre valeat; si illa quæ apud ipsos est illum non patienter sustinet. Quæcunque vero enunciavit mihi Alexander, & quæcunque mihi affutura spondet dona, mihi inutilia sunt: hæc mihi sunt grata bona, & utilia; domus, hæ scilicet frondes; & pingue mihi nutrimentum, puta florentes herbæ, & ad potum aqua: reliqua vero, divitias cum molestiis collectas, cumque ipsis qui eas colligunt pereuntes, nihil præter dolores afferre verisimile est, quibus videntur pleni omnes mortales. Nunc ego super lecto frondium clausis oculis dormio, nihil servans: aurum enim si voluero servare, mihi somnum

ſomnum corrupero. Terra mihi (ſicut mater nuper nato lac) omnia fert: ad ea quæ volo pervenio, ad ea quæ curare nolo non impellor. Si vero mihi caput abſtulerit Alexander, animam non perdet, ſed illud ſolum ſilebit; anima vero ad Dominum abibit, corpus, ut ſordes, ſuper terram relinquens, unde etiam deſumptum fuit; ego vero ſpiritus factus, aſcendam ad Deum meum, qui nos carni incluſit, & in terram demiſit, tentans, num digreſſi ab ipſo, viveremus ipſi quemadmodum imperavit; qui ab abeuntibus ad ipſum rationem exiget; judex enim eſt omnium injuriarum. Suſpiria enim affectorum injuriis, eorum qui injuria afficiunt pœnæ fiunt: Hæc vero minetur Alexander iis qui aurum & divitias cupiunt, & mortem formidant; nam hæc duo totam in nobis vim amittunt. Bragmanes enim neque aurum amant, neque mortem metuunt: Abi

διαφθείρω μου καὶ τὸν ὕπνον· γῆ μοι πάντα φέρει, ὡς μήτηρ· γάλα δέ ἐστι τῷ τεχθέντι, ἐφ' ἃ θέλω ἔρχομαι, ὃ μὴ θέλω μεριμνᾷν, οὐκ ἀναγκάζομαι. Ἐὰν δέ μου τὴν κεφαλὴν ἀφέλῃ Ἀλέξανδρος, τὴν ψυχὴν οὐκ ἀπολέσει, ἀλλὰ μένει αὐτὴ μόνη σιωπῶσα· ἡ δὲ ψυχὴ πρὸς τὸν δεσπότην ἀπελεύσεται, τὸ σῶμα, ὡς ῥάκος, ἐπὶ τῆς γῆς καταλιποῦσα, ὅθεν καὶ ἐλήφθη· πνεῦμα δὲ γινόμενος ἐγὼ, ἀναβήσομαι πρὸς τὸν θεόν μου, ὃς ἡμᾶς κατέκλεισεν ἐν σαρκὶ, καταλείψας ἐπὶ γῆν, πειράζων, πῶς καταβάντες, ὡς προσέταξε, ζήσωμεν αὐτῷ, ὃς ἀπελθόντας πρὸς αὐτὸν ἀπαιτήσει λόγον, δικαστὴς ὢν πάντων ὑβρισμάτων. Οἱ γὰρ τῶν ἀδικουμένων στεναγμοὶ τῶν ἀδικούντων κολάσεις γίνονται· ταῦτα δὲ ἀπειλείτω Ἀλέξανδρος τοῖς θέλουσι χρυσὸν, πλοῦτον, καὶ θάνατον φοβουμένοις· πρὸς ἡμᾶς γὰρ τὰ δύο αὐτοῦ ὅπλα πέπτωκεν. Οἱ γὰρ Βραγμάνες οὔτε χρυσὸν φιλοῦσιν, οὔτε θάνατον φοβοῦνται· ἄπελθε

οὖν,

οιῶ, καὶ Ἀλεξάνδρῳ λέγε, ὅτι Δανδάμις τῆς σῶν χρείαν οὐκ ἔχει, διὰ τοῦτο πρὸς σε οὐκ ἐλθοῦσε· εἰ δὲ σὺ Δανδάμεως χρείαν ἔχεις, ἐλθὲ πρὸς αὐτόν.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ταῦτα ἀκούσας μᾶλλον ἐπεθύμησεν αὐτὸν ἰδεῖν ἐπειδὴ πολλὰ ἔθνη καθελόντα εἷς ἐνίκησε γυμνὸς γέρων. Πορεύεται οὖν σὺν πεντεκαίδεκα φίλοις εἰς τὴν ὕλην ἔνθα Δανδάμεως, καὶ ἐγγὺς γενόμενος αὐτὸς, καθέβη ἀπὸ ἵππου, καὶ ἀπέθετο τὸ διάδημα, καὶ πᾶσι τὴν πρὸ αὐτὸν ἀλαζονείαν· καὶ εἰσελθὼν μόνος εἰς τὴν ὕλην ἔνθα ὁ Δανδάμις, ἠσπάσατο αὐτὸν, καὶ εἶπε· Χαίρεις Δανδάμι, διδάσκαλε Βραγμάνων, καὶ πρύτανι σοφίας· πάρειμι πρὸς σε, ἀκούσας σου τὸ ὄνομα, ἐπεὶ μὴ ἦλθες πρὸς ἡμᾶς. Ὁ δὲ Δανδάμις, χαίρεις, εἶπε καὶ σὺ, διὰ ὃν πολλαὶ πόλεις ταράττονται, καὶ ἔθνη ἀνάστατα. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος καθήσας πρὸς τοῖς ποσὶν αὐτοῦ, ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶδε καθαρὰν γῆν

igitur, & renuncia Alexandro Dandamidem illius opus non habere : ſi vero ipſe Dandamide opus habeat, ad illum veniat.

Alexander vero hæc ab Oneſicrate audiens, magis concupivit ipſum videre, eo quod ipſum, qui multas nationes ſuſtuliſſet, unicus viciſſet nudus ſenex. Vadit igitur cum ſeptendecim amicis in ſylvam Dandamidis, & ipſi prope factus, deſcendit ab equo, & depoſuit coronam, & omnem una apparatum : & ingreſſus ſolus in ſylvam ubi erat Dandamis, ſalutavit ipſum, & dixit ; Salve Dandamis, Doctor Bragmanum, & Magiſter Sapientiæ : venio ad te, audiens tuum nomen, quoniam ad nos non veniebas. Cui Dandamis ; Salve & tu, inquit, per quem multæ urbes perturbantur, & populi ſedibus eruuntur. Alexander vero, ſedens ad pedes ejus, iſta demum hora terram vidit puram

à ſanguine. Tum Dandamis; Cur ad nos veniſti Alexander? quid velis ex noſtra ſolitudine ferre? quod quæris nos non habemus; eorum quæ poſſidemus non indiges. Nos Deum reveremur, homines amamus, aurum ſpernimus, mortem deſpicimus, voluptates non curamus: vos mortem timetis, aurum amatis, voluptates concupiſcitis, homines odiſtis, Deum contemnitis. Illi vero Alexander; Ego aliquod prudentiæ verbum ex te auditurus venio, aiunt enim te cum Deo verſari: volo enim ſcire qua in re à Græcis differas, aut qua in re ſupra alios oculatus ſis, aut ſapias. Dandamis vero illi reſpondit; Libens & ego tibi miniſtrarem ſermones ſapientiæ Dei, & tibi mentem divinam imponerem: ſed tu locum non habes in anima ut à me recipias adminiſtratum donum Dei: implerunt enim animam tuam vaſtæ cupiditates,

ἀπὸ αἱμάτων· καὶ ὁ Δανδάμις· Τί πρὸς ἡμᾶς, Ἀλέξανδρε, πρῆς; τί θέλεις βαστάσαι ἐκ τῆς ἡμετέρας ἐρημίας; ὃ ζητεῖς, ἡμεῖς οὐκ ἔχομεν· ἃ ἡμεῖς κεκτήμεθα, αὐτὸς οὐ χρήζεις. Ἡμεῖς θεὸν τιμῶμεν, ἀνθρώπους φιλοῦμεν, χρυσοῦ ἀμελοῦμεν, θανάτου καταφρονοῦμεν, ἡδονῶν οὐ φροντίζομεν· ὑμεῖς δὲ θάνατον φοβεῖσθε, χρυσὸν φιλεῖτε, ἡδονῶν ὀρέγεσθε, ἀνθρώπους μισεῖτε, θεοῦ καταφρονεῖτε. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πρὸς αὐτόν· Ἐγὼ σοφόν τι ἥκω μαθεῖν παρά σου· φασὶ γάρ σε θεῷ προσομιλεῖν· θέλω γὰρ εἰδέναι, τί τῶν Ἑλλήνων διαφέρεις, ἢ τί περισσότερον τῶν λοιπῶν βλέπεις, ἢ φρονεῖς. Ὁ δὲ Δανδάμις πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο· θέλω κἀγὼ διακονῆσαί σοι λόγους σοφίας θεοῦ, καὶ ἐνθεῖναί σοι νοῦν θεοπρεπῆ. Ἀλλὰ σὺ τόπον οὐκ ἔχεις ἐν τῇ ψυχῇ σου, ὥστε χωρῆσαι τὴν παρ' ἐμοῦ σοι διακονουμένην δωρεὰν θεοῦ· πεπληρώκασι γάρ σου τὴν ψυχὴν

ἄπληστοι

ἄπληστοι ἐπιθυμίαι, καὶ ἀκόρεστος φιλαργυρία, καὶ δαιμονιώδης φιλαρχία, αἵτινες μάχονταί μοι νῦν, ὅτι σε ἐνθάδε περισσῶ, καὶ οὐ φονεύεις ἔθνη λαῶν πολλῶν, ἐκχέων αἷμα, καὶ λυποῦν τὴν σήμερον κατ' ἐμοῦ, ὅτι πόλιν βλέπουσι μένουσαν, καὶ σωζομένους ἀνθρώπους. Σὺ δὲ εἶπας καὶ ἐπὶ τὸν ὠκεανὸν ἐλθεῖν, καὶ μετ' αὐτὸν ἐπ' ἄλλην οἰκουμένην, καὶ μετ' ἐκείνην πάλιν ἐφ' ἑτέραν· καὶ σφόδρα λυπηθήσῃ, ὅταν μὴ ἔχῃς οὓς νικήσεις. Πῶς οὖν ἐγὼ δύναμαι θεοῦ Σοφίας λαλῆσαί σοι λόγους, τοσαύτῃ ἀλαζονείᾳ, καὶ ἐπιθυμίαις ἀμετρήτοις πεπληρωμένης σου τῆς διανοίας, ἢν οὐδ' ὅλος ὁ κόσμος ὑπηρετῶν ἠδυνήθη πληροφορῆσαι; Βραχὺς ἐκτίσθης, καὶ γυμνὸς, καὶ εἷς ἄνθρωπος παρῆλθες ἐν τῷ κόσμῳ· καὶ αὐξηθεὶς, διὰ τί σοῦ πάντας κατασφάττεις; ἵνα τὰ πάντων λάβῃς· καὶ ὅταν νικήσῃς σοῦ πάντας, καὶ πᾶσαν κτήσῃ τὴν οἰκουμένην, τοσαύτην γῆν καθέξεις μόνος, ὅσην ἐγὼ ἀνακεί-

& insatiabilis avaritia, & dæmoniaca imperii cupido, quæ nunc contra me pugnant, quoniam illinc te extraho ne occidas nationes, multorum populorum effundens sanguinem; & propter me hodie contristantur, quoniam urbem vident stantem, & salvos homines. Tu vero dixisti te ad Oceanum venturum & postea ad alium orbem, & post illum denuo ad alium; & multum contristaberis cum non habueris quos vincas. Quomodo ego igitur potero Dei sapientiæ tibi verba loqui, cum tali pompa, ostentatione, & cupiditatibus immodicis repleta tibi sit cogitatio, quam neque totus orbis tibi inserviens possit satiare? Parvul⁹ nat⁹ es, & nudus, & homo unic⁹ venisti in mundum; & grandior evadens, cur omnes occidis: ut omnia omnium accipias? & cum omnes viceris, & omnem possederis orbem terrarum, tantam terram occupabis solus, quantam ego jacens, aut

tu ſedens,tantæ terræ domini in quantam deſcendemus.Similiter & nos contemnendi homines,æqualia tibi habemus cuncta ; terram, aquam, aerem, ſine pugna, ſine bello ; quæcunque ego habeo, juſte habeo, neq; quicquam deſidero : Tu vero hæc habes, ſanguinem effundens,& homines interficiens. Si omnes poſſederis fluvios,æqualem mecum aquam biberis. Hoc igitur prudentiæ verbum à me diſce Alexander, nulli⁹ pauperis quidpiam habe, & omnia tua erunt,& nulli⁹ indigebis.Cupiditas enim paupertatis mater eſt ; paupertas vero, opus inordinatum , & malo pharmaco ſananda,dolore; nunquam inveniens quod quærit, neq; ſuper iis quæ habet acquieſcens,ſed ſemper cruciatur ſuper iis quæ non poſſidet : dives vero evades quemadmodum ego, ſi mecũ vivere volueris,& ſi mihi auſcultaveris, & meos ſermones audiveris,mea etiam bona poſſidebis. De⁹ enim mihi amicus,& μῦς, ἢ σὺ καθήμενος, τοσαύτης κυριεύοντες, ἔνθεν καταβησόμεθα· ὥστε οἱ ἀκαταφρόνητοι ἡμεῖς ἄνευ μάχης καὶ πολέμου. ἴσά σοι ἔχομεν τὰ πάντα, γλεῦ, ὕδωρ, ἀέρα· καὶ πάντα ὅσα ἐγὼ ἔχω, δικαίως ἔχω, κὴ ἀδένος ἐπιθυμῶ· Σὺ δὲ πολεμῶν, καὶ σκήπτρων ἅπτεσθαι, καὶ ἀνθρώπους καταστρέφων· ἐὰν πάντας κλήσῃ ποταμούς, ἴσον ἐμοὶ πίνῃς ὕδωρ. Τοῦτο οὖν Ἀλέξανδρε σοφὸν μάθε παρ' ἐμοῦ· μηδενὸς πέντητος θέλε ἔχειν, κὴ πάντα ἔσῃ σὰ, κὴ ἀδένος δεήσῃ. Ἐπιθυμία γὰρ μήτηρ ἐστὶ πενίας, πενία δὲ, ἔργον ἀταξίας, κακῷ φαρμάκῳ θεραπευομένη λύπη, καὶ μηδέποτε εὑρίσκουσα ὃ ζητεῖ, μηδ' ἀναπαυομένη ἐπὶ οἷς ἔχει, ἀλλ' ἀεὶ βασανιζομένη ἐφ' οἷς ὐ κέκληται· πλουτήσῃς δ', ὥσπερ ἐγὼ, ἐάν μοι συζῆν θελήσῃς, καὶ ἐάν μοι πειθαρχήσῃς, καὶ ἀκούσῃς μου τῶν λόγων, καὶ κλήσῃ σὰ τῶν ἐμῶν ἀγαθῶν. Ὁ γὰρ θεὸς ἐμοὶ φίλος, καὶ τοῖς ἔργοις ἀπὸ ἀγαλ-

λιῶν,

λιῶν προσομιλῶ, καὶ ἔμπνους ἐν ἐμοὶ γίνεται· κακοὺς ἀνθρώπους ἀποστρέφομαι, οὐρανός μοι στέγη, γῆ μοι πᾶσα στρωμνή, ὕλαι τράπεζα, καρποὶ τρυφῆς ἀπόλαυσις, ποταμοὶ ἄσηπνοι δίψης· οὐκ ἐσθίω σάρκας ὁ λέων, οὐδὲ πίνεται ἐν ἐμοὶ ἑτέρων ζώων κρέα, οὐδὲ γίνομαι τάφος νεκρῶν ἀλόγων· προνοια γάρ μοι τροφὴν φέρει καρπὸς, ὡς φίλη μήτηρ τῷ τεχθέντι γάλα. Ἀλλὰ σὺ ζητεῖς, Ἀλέξανδρε, ἔ μαθεῖν παρ' ἐμοῦ, τί περισσὸν ἔχω ἄλλων ἀνθρώπων κέκλημαι, ἢ τί οἶδα σοφὸν πρὸς πολλούς· ἐμὲ ὃν βλέπεις, βιῶ ὡς ἐξ ἀρχῆς ἐπλάσθην, ζῶ ὡς ἐκ τῆς μητρὸς ἐτέχθην γυμνὸς, ἄνευ πλούτου, καὶ φροντίδος· διὰ τοῦτο ὅσα ὁ θεὸς ποιεῖ οἶδα, καὶ τί δεῖ γενέσθαι ἐπίσταμαι. Ὑμεῖς δὲ θαμβεῖσθε, μαντευόμενοι περὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἐφ' ἡμῖν προερχομένων, μὴ συνιέντες τὰ καθ' ὥραν ὑμῖν δεικνύμενα ἔργα θεοῦ, λιμοὺς, λοιμοὺς, πολέμους, ἀνχμοὺς, ὄμ-

operum ejus exultans consortio fruor, & afflatu suo in me est. Malos homines averſor; cœlum mihi tegumentum, tota terra ſtragulum, ſylvæ menſa, fructus delitiarum fruitio, fluvii miniſtri ſitis; neque edo carnes, quemadmodum Leo, neque intra me conſumitur aliorum animalium caro, neq; fio ſepulchrum animalium mortuorum: Providentia enim mihi cibū parit fructus, ut mater amica nuper nato lac. Sed tu quæris à me, Alexander, diſcere quid ſupra alios homines poſſideam, aut quid, præ multis, ſapientiæ ſciam. Ego, ſicut vides, vivo, ut à principio creatus fui, vivo ut è matre natus ſum, nudus, ſine divitiis, & cura: quapropter ea quæ Deus facit novi, & quid fieri oporteat intelligo. Vos vero habet admiratio, cum futura (quæ vobis indies adveniunt) prædicitis; non intelligentes opera Dei (quæ ſingulis horis vobis oſtenduntur) famem, peſtem, bellum, ſiccitates, imbres,

imbres, & fructuum incrementa; horum ego præscius sum, quomodo, & unde hæc fiant, & quem in finem: hanc vero mihi cognitionem largitur providentia: & hoc me magnopere lætificat, quod suorum operum consilia mecum Deus communicavit, & quod Deus cum operibus suis largitus est mihi justitiam suam. Si bellorum timor Reges invaserit, aut alius casus, ad me veniunt velut Dei nuncium, & providentiam Dei deprecatus, persuadeo ipsi aliquid boni dare iis qui ad me veniunt: & eorum metum solvens, cum confidentia ipsos remitto. Utrum melius est, dic mihi, hominibus nocere, & malæ gloriæ nomen habere, vel potius eos servare, & benefactorem censeri? Et quid convenit filiis Dei; bellare & evertere à Deo creata, aut potius pacate agendo instaurare diruta & prostrata velut Dei ser-

βρους, καὶ καρπῶν φοράς· προγινώσκων ἐγὼ πῶς, καὶ πόθεν ταῦτα γίνεται, καὶ διὰ τί, ἐμοὶ παρέχει γνῶσιν πρόνοια· καὶ τοῦτο δὲ λίαν ἐμφραίνει με, ὅτι τῶν ἰδίων ἔργων ὁ θεὸς ἐμὲ σύμβουλον πεποίηκεν, ὡς υἱὸν ἀγαπητὸν, ὅτι θεὸς μετὰ τῶν ἰδίων ἔργων σύμβουλον πεποίηκε τὴν δικαιοσύνην πρός με. Πολεμίων φόβος ἐὰν ἐπέλθῃ βασιλεῦσιν, ἢ καὶ ἑτέρα πτῶσις, πρός με ἔρχονται, ὡς πρὸς ἄγγελον θεοῦ· καὶ ἐγὼ ἐντυχὼν τῇ προνοίᾳ τοῦ θεοῦ, πείθω αὐτὴν ἀγαθόν τι δοῦναι τοῖς παροῦσι πρός με· καὶ τὸν φόβον τούτων καταλύσας, μετὰ θάρσους αὐτοὺς ἀποπέμπω. Τί βέλτιον, εἰπέ μοι, καταβλάπτειν ἀνθρώπους, καὶ κακῆς δόξης ὄνομα ἔχειν, ἢ μᾶλλον τούτους φυλάττειν, καὶ εὐεργέτην γνωρίζεσθαι; Καὶ τί πρέπει τοῖς υἱοῖς τοῦ θεοῦ, πολεμεῖν, καὶ κατασκάπτειν τὰ ὑπὸ τῆς προνοίας δημιουργηθέντα, ἢ εἰρηνεύειν, καὶ προσανοικοδομεῖν τὰ πεπονημένα καὶ κατερριπαμένα, ὡς τοῦ δημιουργοῦ λάτριν;

λάτειν; Οὐκ ὠφελήσει σὲ, βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, ἡ ἐξουσία αὕτη, οὐδὲ τὸ πλῆθος τοῦ χρυσοῦ, ἢ οἱ πολλοὶ ἐλέφαντες, οὐδὲ ἐσθὴς ἡ ποικίλη καὶ περὶ σὲ, οὐδ' ὁ στρατὸς ὁ νῦν σοι παρεστηκὼς, οὐδ' οἱ ἵπποι, καὶ οἱ δορυφόροι, καὶ πάντα ὅσα σὺ τῶν ἄλλων μετὰ πολέμου καὶ μάχης ἀφείλω· ἀλλ' ὀνήσει σε τὰ μέγιστα, ἐὰν πειθῆς τοῖς ἐμοῖς λόγοις, καὶ ἐπακούσῃς τῆς ἐμῆς φωνῆς. Σὺ δὴ, Ἀλέξανδρε, ἐάν με φονεύσῃς, οὐ φοβοῦμαι, λέγοντά σοι τὰ σοι συμφέροντα· ἀπελεύσομαι γὰρ πρὸς τὸν θεόν μου, ὃς κατεσκεύασε τὰ πάντα· αὐτὸς γὰρ οἶδέ με τὴν δίκην, καὶ τούτῳ λέληθεν οὐδὲν, ὃ ὄμμασι, πάντες οἱ ἀστέρες, ἥλιός τε, καὶ Σελήνη, καὶ αὐτὸς κρινεῖ καὶ σὺν ἄλλοις ἀδικοῦντας· οὐκ οὐ λήσῃ, οὐδὲ τόπον ἕξεις πῇ φεύξῃ τοῦτον ἀνασὰς, οὐδὲ τούτου τὴν δίκην ἀπελεύσῃ· ὥστε, βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, μὴ καταβαλλε, ἃ ὁ θεὸς θέλει κτίζεσθαι, μήδ' ἀφανίζειν βιά-

vum? Non te juvabit, Rex Alexander, ista potestas, neque auri abundantia, neque multi elephantes, neque vestis varia & excellens circa te, neque exercitus te nunc stipans, neque equi, aut hastati, & omnia quæcunque ab aliis bello & pugna abstulisti: sed te maxime juvabit, si meis obediveris sermonibus, & meis verbis auscultaveris. Tu vero, Alexander, etsi me occideris tibi utilia dicentem, non metuo. Abibo enim ad Deum meum, qui omnia creavit. Ille enim causam meam novit, & illum nihil latet; nam oculi ipsius sunt omnes Stellæ, & Sol, & Luna: & ipse eos judicabit qui aliis injuriam inferunt: quem non latebis, neque locum habebis ubi fugias, cum resurrexeris, neque illius vindictam evitabis. Adeoque, Rex Alexander, ne dirue quæ Deus velit ædificari, neque deformare enitere

tere quæ ipſe ornare vult, neque effunde ſanguinem civitatum, neque gentes occidas, ut ſuper eas incedas. Tibi enim melius eſt vivere quam alios occidere, & morte tua alios beatos reddere: & potius damnum arbitrari, quæ aliorum ſunt auferre, quam iſtud lucrum exiſtimare. Quare tu, qui unica anima factus es, tot nationes velis diſſolvere? Cur tu, ſtolide exultans, multis malis orbem reples? cur tu aliorum damna ut proprium lucrum reſpicis? cur illachrymantibus irrides? Memineris mei in ſolitudine nudi, & pauperis, & teipſum lucrare: bellaque abſolvens, providentiæ dilectam pacem amplectere: & ne quæras in malis fortem te præſtare, ſed nobiſcum tranquillam vitam agere. Abjice à te ovium vellera, & ne confugias in tegmen mortuum. Tunc imitatione noſtri

ζȣ, ἃ ἐκεῖνος κοσμεῖν βȣ́λεται, μηδὲ σπένδε αἷμα πόλεων, μηδὲ νέκρȣ ἔθνη διαβαίνειν ἐπ' αὐτά· Σεαυτῷ γὰρ μᾶλλον ζῆσαι κρεῖττον, ἤπερ ἄλλȣς κατακτείνειν, καὶ μὴ θανόντα ἄλλȣς μακαρίζειν, καὶ ζημίαν εἰδέναι μᾶλλον, τὰ τῶν ἄλλων ἁρπάζειν, ἤπερ κέρδος ἡγεῖσθαι τοῦτο. Τί, μία ψυχὴ γενόμενος, τοσαῦτα ἔθνη καταλῦσαι θέλεις; Τί σὺ, ἀφρόνως εὐφραινόμενος, πολλῶν κακῶν τὴν οἰκȣμένην ἐμπιπλᾷς; Τί τὰς ἀλλοτρίας συμφορὰς, ὡς ἑαυτοῦ κέρδη ὁρᾷς; τί κατὰ δακρυόντων εὖ γελᾷς; Μνήσθητί μȣ, τȣ ἐπ' ἐρημίαις, ἐμοῦ τȣ γυμνοῦ καὶ πενιχροῦ, καὶ σεαυτὸν κέρδησον, καὶ σεαυτὸν πολέμȣς καταλύσας, τὴν τῆς προνοίας φίλην ἄσπασαι εἰρήνην· καὶ μὴ ζήτει ἐν κακοῖς ἀνδρείαν ἔχειν, ἀλλὰ μεθ' ἡμῶν ἀμέριμνον βίον διάγειν· ἀπόῤῥιψον ἀπὸ σαυτȣ τȣ̀ς τῶν προβάτων μαλλȣ̀ς, καὶ μὴ κατάφευγε ἐπὶ σκέπην νεκράν· τότε τιμή-

σεις

σεις ἑαυτὸν, μιμησάμενος ἡμᾶς, τοιοῦτος γεγονὼς, οἷος καὶ ἐκτίσθης. Πειράζεται γὰρ εἰς ἀρετὴν ἐν ἐρημίᾳ ψυχή· ἕλου τοιγαροῦν, ὦ βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, βίον διάγειν ἄυλον ἡμέτερον· οὐκ οἶδα εἰ οὕτως εἶ μακάριος, ὡς δυνηθῆναί σε πεισθέντα τοῖς ἡμετέροις λόγοις ἑαυτὸν εὑρεῖν. Νῦν ἀναμένουσί σε Μακεδόνες, ἵνα πολέμους καταβάλλωσι, καὶ ἀνθρώπους κατασφάξωσι, καὶ τὰ ἐκείνων διαρπάσωσι, καὶ λυποῦνται σήμερον οἱ φονοῦντες αἱμάτων ἀλλοτρίων, ἔθνος βλέποντες σωζόμενον· ἰδίων γὰρ πλεονεξιῶν εἰσι στρατιῶται, ἣν πρόφασιν ἔχοντες ἄδικον· πότε βίον ἀμέριμνον κτήσῃ, τὸν παρὰ θεοῦ σοι ἀπονεμηθέντα, ἵνα καὶ σεαυτῷ ζήσῃς, καὶ ἄλλους μὴ κατακτείνῃς; Νῦν δ' ἄρα τούτων ἀκούων τῶν λόγων, τὶ μέλλεις λοιπὸν σεαυτῷ προσανέχειν; ἢ ζητεῖς ἁρπάζειν ἀκμὴν, καὶ ταράσσειν ἔθνη, καὶ φονεύειν ἀνθρώπους, καὶ ἃ μὲν εἰργάσω, ἃ δὲ πράττεις, ἃ

teipſum honorabis, & talis fies qualis creatus eras. Exercetur enim ad virtutem in ſolitudine anima. Præfer igitur, Rex Alexander, vitam noſtram ſilveſtrem. Non ſcio ſi adeo beatus ſis ut te invenias noſtris ſermonibus perſuaſum. Nunc te expectant Macedones, ut bella ſuſcitent, & homines occidant, & eorum bona devaſtent; & contriſtantur hodie abſtinentes aliorum ſanguine, gentem aliquam videntes ſervatam; ob proprium enim quæſtum milites ſunt, quamlibet injuſtam cauſam arripientes. Quando vitam ages curis vacuam, a Deo tibi aſſignatam, ut & tibi vivas, aliosque non trucides? Nunc adeo hos ſermones juſtos audiens, quid tibi ipſi auſcultare cunctaris? quæriſne juventute arrepta nationes conturbare, & homines occidere, è quibus aliqua feciſti, alia facis, alia

etiam facturus es? Sed si meos sermones non audiveris, cum hinc migravero, ego in æthere videbo te horum causa puniri, & te acerbis gemitibus lugentem, pœnas eorum quæ fecisti dantem, & tum istorum qui tibi a me administrati sunt divinorum sermonum recordaberis, cum te non sequentur equi, bellorum scientes, & multitudo hastatorum: tunc plorabis ejulans, vitam quærens quam irrito amisisti motibus inordinatis, & bellis innocui sanguinis: cum tu tecum nihil aliud habebis præter recordationem malorum quæ tibi ipsi accumulasti. Novi enim pœnas a Deo injustis hominibus juste inflictas. Tunc mihi dices illic; Bonus mihi consultor fuisti, Dandami. Illic enim tibi astiterint animæ eorum qui in bello sine causa a te occisi sunt: quomodo tunc defensionem facies? nihil vero profeceris quamvis Ma-

δὲ μέλλεις ποιεῖν; ἀλλ' ἐὰν τῶν ἐμῶν μὴ ἀνάσχῃ λόγων, ἐνθένδε ἀπαλλαγῆς, καὶ ὢν ἐν ἀέρι, ὄψομαί σε τούτων τὰς δίκας τιννῦντα, καὶ στεναγμοῖς πικροῖς ὀδυρόμενόν σε, τῶν ὑπό σου πεπραγμένων τὰς εὐθύνας διδόντα· καὶ τότε τῶν ὑπ' ἐμοῦ σοι διακονουμένων θείων λόγων μνησθήσῃ, ὅταν μηκέτι ἀκολουθῶσιν ἵπποι δεδιδαγμένοι πολέμους, καὶ πλήθη τῶν δορυφόρων· τότε θρηνήσεις οἰμώζων, ζητῶν ὃν εἰς μάτην ἀπώλεσας βίον εἰς ταραχὰς ἀτάκτους, καὶ πολέμους αἱμάτων ἀθώων· ὅταν μηδὲν ἄλλο ἔχῃς ἰδεῖν σου κύκλωθεν, εἰ μὴ μνήμην κακῶν ὧν ἐσώρευσας ἑαυτῷ. Οἶδα γὰρ ἐγὼ τὰς ἐκ θεοῦ ἐπαγομένας τιμωρίας δικαίως ἀνθρώποις ἀδίκοις· τότε μοὶ ἐρεῖς ἐκεῖ, ἀγαθός μου τὸ πρὶν ἦσθα Σύμβουλος, ὦ Δανδάμι· Ἐκεῖ γὰρ παραστήσονταί σοι ψυχαὶ, αἱ μάτην πεπολεμημέναι ἀδίκως ὑπό σου. Πόσοις ἀρκέσῃς ἀπολογούμενος τότε, οὐδὲν δὲ ὠφεληθεὶς,

λητὰς, ἢ μέγας κληθεὶς, καὶ φανεὶς, ὁ τοῦ τὸν κόσμον νικῆσαι θέλων, νενικημένος τότε.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πάνυ αὐτοῦ ἡδέως ἤκουε, καὶ οὐκ ἐθυμώθη· ἦν γὰρ ἐν αὐτῷ πνεῦμα θεῖον, ἀλλ' ὑπό τινος δαίμονος κακοῦ εἰς φόνους, καὶ ταραχὰς ἐτράπη. Καὶ σφόδρα καταπλαγεὶς ἐπὶ τοῖς παραδόξοις λόγοις Δανδάμεως, ἀπεκρίνατο, λέγων αὐτῷ· Ἀληθινὲ διδάσκαλε Βραγμάνων Δανδάμι, καὶ ἀναπλάττων ἀνθρώπους τῇ σοφίᾳ τῆς προνοίας τοὺς σοὶ παραγινομένους, ὃν ἐγὼ μαθὼν παρὰ Καλάνου, καὶ ποθήσας συντυχεῖν, εὗρον πάντων ἀνθρώπων ὑψηλότερον, διὰ τὸ ἔν σοι πνεῦμα· οἶδα ὅτι ἀληθῶς λέγεις τὰ πάντα, ἐγέννησε γάρ σε ὁ θεὸς, καὶ αὐτὸς κατέπεμψέ σε ἐν τοῖς τόποις τούτοις, ἐν οἷς ἔξεστί σοι εὐδαιμονεῖν, ἄπορον ὄντα ὅλῃ τῇ φύσει, πλούσιον, ἀνενδεῆ, πολλῆς ἡσυχίας ἀπολαύοντα. Ἐγὼ δὲ τί ποιήσω, ὁ ἀναγκαίοις φόνοις συνοικῶν,

gnus appellaris, & videaris, nunc mundum subjugare cupiens, ipse tum victus.

Alexander vero omnino placide ipsum audivit, neque succensuit: erat enim in ipso spiritus divinus, sed instigatione cujusdam dæmonis mali ad cædes & motus convertebatur; & multum perculsus inopinatis sermonib⁹ Dandamidis respondit, dicens illi; Verax Doctor Bragmanum Dandami, homines ad te venientes efformans sermonibus providentiæ, quem ego a Calano edisces, & convenire cupiens, excelsiorem omnibus hominibus inveni, propter spiritum qui in te est. Novi te omnia vere dixisse: Deus enim te genuit, & ad hæc te misit loca, in quibus licet tibi felicem esse, & tranquillum tota ætate, divitem, nihilo egentem, quiete multa fruentem. Ego vero quid faciam continuis cædibus cohabitans, &

perpetuis damnis exhaustus? multos habens qui me custodiunt, illos hostibus magis formido. Deteriores sunt amici adversariis; qui indies mihi insidiantur magis quam inimici mei, neque sine illis vivere possum, neque illis tamen fido, cum inter ipsos sim: ab iis enim quos metuo, conservor. Die quidem nationes conturbans, instante nocte a cogitationibus meis perturbor, ne quis me contra insurgens, gladio jugulet. Hei mihi! & puniens eos qui non obediunt contristor, & non puniens contemnor rursum. Et quomodo possibile est mihi hæc opera repudiare? si enim voluero in deserto vivere, satellites non permittent. Amplius mihi non licet (quamvis possem) hunc sortito statum ab illis recedere. Quomodo me apud Deum defendam, qui mihi hanc sortem assignavit? Tu vero, O Se-

καὶ συνεχέσι καταντλούμενος συμφοραῖς, πολλοὺς ἔχων σοῦ τηρουντάς με; φοβοῦμαι τούτους τῶν πολεμίων μᾶλλον· χείρονες οἱ φίλοι τῶν ὑπεναντίων, οἳ καθ' ἡμέραν ἐπιβουλεύουσί μοι, πλέον τῶν ἐχθρῶν μου· καὶ οὐδὲ χωρὶς αὐτῶν ζῆσαι δύναμαι, οὔτε θαρσῶ πάλιν τούτοις, σὺν αὐτοῖς ὤν. οὓς γὰρ φοβοῦμαι, ὑπ' αὐτῶν τηροῦμαι· ἡμέρας μὲν ταράσσων ἔθνη, ἐπιστάσης δὲ νυκτὸς, ἐκταρασσόμενος ὑπὸ τῶν λογισμῶν μου, μή τίς μοι ἐπιστὰς ξίφει χειρώσηται· οἴμοι· καὶ κολάσας σοῦ ἀπειθουντάς μοι, λυποῦμαι· καὶ μὴ κολάσας, καταφρονοῦμαι πάλιν. Καὶ πῶς οἷόν τι μέ ἐστι ταῦτα τὰ ἔργα ἀρνήσασθαι; καὶ γὰρ εἰ θέλοιμι ἐπ' ἐρημίαις ζῆσαι, ὑπὸ τῶν ὑπασπιστῶν οὐ συγχωροῦμαι· Οὐκ ἔξεστι δέ μοι μᾶλλον, εἰ καὶ ἠδυνάμην, ἀπὸ τούτων δραπετεῦσαι, ταύτην λαχόντα τῇ ψήφῳ. Τί οὖν ἀπολογήσομαι τοίνυν τῷ θεῷ, ὃς γενομένῳ τοῦτον ἐπένευσε τὴν κλῆρον; Σὺ δὲ, ὦ πρεσβύτα,

τα, κτῆμα τίμιον θεοῦ, ἀνθ' ὧν ὠφέλησάς με, καὶ ἤυφρανάς με τοῖς λόγοις τῆς σοφίας σου, καὶ ἀπὸ πολέμων ἡμέρωσάς με, δέξαι μου τὰ δῶρα, ἃ ἐνήνοχά σοι, καὶ μή με ἀτιμάσῃς· ἐγὼ γὰρ εὐεργετοῦμαι σοφίαν τιμῶν. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ Αλέξανδρος πρὸς τὸν Δανδάμιν, κατένευσε τοῖς οἰκέταις αὐτοῦ· οἱ δὲ προσέφερον αὐτῷ χρυσὸν, καὶ ἄργυρον ἐπίσημον, καὶ ἐσθῆτα παντοῖαν, καὶ ἄρτους, καὶ ἔλαιον. Ὁ δὲ Δανδάμις ἰδὼν ἐγέλασε, καὶ εἶπε τῷ Αλεξάνδρῳ· πεῖσον δὴ ὄρνεα, τὰ περὶ τὴν ὕλην κελαδοῦντα, λαβεῖν χρυσὸν, καὶ ἄργυρον, καὶ ἄμεινον ἠχῆσαι· εἰ οὖν ταῦτα οὐ δύνῃ πεῖσαι, οὐδ' ἐμὲ πείσεις χείρω αὐτῶν γενέσθαι· ὃ γὰρ μήτε ἐσθίω, μήτε πίνω, οὐ λαμβάνω ἀνωφελές τε κτῆμα, οὐδὲ τηρῶ ἐπιβλαβὲς ψυχῆς χρῆμα, οὐδὲ ἐλεύθερον ἐμὸν βίον ἀπὸ πάσης μερίμνης νῦν δεσμεύσω, οὐδὲ μάτην ἐμὴν καθαρὰν διάνοιαν θολώσω· μὴ γένοιτο· ἀλλ' οὔτε ἀγοράσαι τὶ ζητῶ, ἐπ' ἐρημίαις

nex, venerande Dei ſerve, pro iis quibus me juvaſti, & lætificaſti ſermonibus prudentiæ tuæ, & a bellis dehortatus es; accipe mea dona, quæ tibi attuli, neque me contemſeris, ego enim beneficio afficior, ſapientiam honorans. Et hæc dicens Alexander Dandamidi, annuit domeſticis ſuis, qui illi attulerunt aurum, & argentum ſignatū, & omne genus veſtimenti, & panes, & oleū. Dandamis videns riſit, & dixit Alexandro; Perſuade avibus circa ſylvam ſtrepentibus aurum accipere & argentum, ut melius canant: ſi vero illis perſuadere non poteris, neq; mihi perſuadebis ut illis deterior fiam, quod enim neq; edo, neq; bibo, non accipio, inutile mun⁹; neq; animæ damnoſas divitias ſervo, neque vitam meam ab omni cura vacuam nunc devinciam, neq; ſine cauſa meas cogitationes contaminabo. Ne fiat; neque enim quicquam emere deſidero, in deſerto

ſerto vivens: omnia enim gratis mihi Deus dat, fructus ad cibum, & aquam ad potum, ſylvas in locum habitationis, aerē ad incrementum omnium. Nihil enim Deus auro vendit, ſed gratis dat omnia bona, mentem donans iis qui libenter accipiunt. Veſtem induo quam me habentem ex utero mater peperit. Aere delector, & meipſum talem ſuaviter contemplor. Cur me cogis totius corporis vinculum induere? Tranquillitas mihi gratior omni poſſeſſione: & melle dulcior ex fluvio potus ſecundum naturam ſitim fugans. Si vero hi panes in cibum ſunt, cur eos igne coxiſti? non edam ego reliquias ignis, neque auferam alienum nutrimentum: qui guſtavit ipſos, ignis abſumat. Ut honorem eum qui ſapientiam honorat, oleum accipio; & hæc locutus Dandamis, oleum accepit; & ſurgens ſylvam circumivit, & colligens ligna,

οἰκῶν· τὰ γὰρ πάντα δωρεὰν ὁ θεὸς δίδωσί μοι, καρπὸς εἰς τροφήν, καὶ ὕδωρ εἰς πόσιν, ὕλας εἰς τόπον οἰκίας, ἀέρα εἰς αὔξησιν πάντων. Οὐδὲν γὰρ ὁ θεὸς χρυσίῳ πωλεῖ, ἀλλὰ χαρίζεται τὰ πάντα ἀγαθὰ, φρένας διδοὺς τοῖς θέλουσι λαμβάνειν· ἱμάτιον ἀμφιβέβλημαι ὃ ἐξ ὠδίνων ἔχοντά με ἡ μήτηρ ἔτεκεν· ἀέρι τέρπομαι, καὶ ἡδέως ἐμαυτὸν τοιοῦτον βλέπω· τί καταναλίσκεις με ἀμφιέσει ὅλου τοῦ σώματος δεσμόν; ἐμοὶ ἡδύτερον ἡ ἀμεριμνία πάσης κλήσεως, καὶ μέλιτος γλυκύτερον τὸ ἀπὸ ποταμοῦ πόσιν, ἰώμενον τὴν κατὰ φύσιν δίψαν. Εἰ δὲ οἱ ἄρτοι οὗτοι εἰς τροφὴν εἰσι, τί αὐτοὺς ἀμφιέκαυσας πυρί; οὐκ ἐσθίω ἐγὼ ἀπόβρωμα πυρὸς, οὐδ' ἀφαιροῦμαι ἀλλοτρίαν τροφήν· τὸ γὰρ καυσάμενον αὐτὰ πῦρ καταδαπανάτω. Ἵνα τιμήσω τιμῶντα σοφίαν, δέχομαι τὸ ἔλαιον· καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ Δανδάμις, ἔλαβε τὸ ἔλαιον. Καὶ ἀνασὰς, τὴν ὕλην ἀμφιῆλθε· καὶ συναγαγὼν ξύλα

ξύλα, ἐποίησε σωρὸν, καὶ ἀνάψας πυρὰν, εἶπε· Βραγμάνες πάντα ἔχουσι, καὶ τρέφονται προνοίᾳ· καὶ ἱκανῶς ἀναχέων τὸ πῦρ, ἐπέχεεν, ἕως πᾶν ἐδαπάνησε τὸ ἔλαιον· καὶ ᾖρεν ὕμνος τῷ θεῷ, λέγων· Ἀθάνατε κύριε, εὐχαριστῶ σοι ἐν παντὶ· βασιλεύεις γὰρ τῶν ὅλων σὺ μόνος ἀληθῶς, παρέχων σου τῷ πλάσματι πάντα πλουσίως εἰς τρυφήν· δημιουργήσας δὲ κόσμον οὗτον σὺ, διατηρεῖς ἀναμένων τὰς ψυχὰς ἃς ἐξαπέστειλας ἐκεῖ, ἵνα πολιτευσαμένας ἀσφαλῶς τιμήσῃς ὡς θεὸς· τὰς δ' ἀπειθήσας τοῖς σοῖς θεσμοῖς, κατακρίσει παραδῷς· Πᾶσα γὰρ δικαία κρίσις παρά σοι, καὶ ἀπέραντος ζωὴ ἑτοίμη παρά σοι· χρηστότητι γὰρ ἀϊδίῳ σοῦ πάντας ἐλεεῖς.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀκούσας ταῦτα πάντα, καὶ ἰδὼν, θαυμάσας σφόδρα, καὶ κατανυγεὶς ἐπὶ τοῖς σοφοῖς, καὶ ἀληθινοῖς λόγοις οὗ Δανδάμεως, ἀπῆλθεν, ἀποφέρων πάντα ὅσα ἐνηνόχει·

fecit cumulum, & focum accendens, dixit; Bragmanes omnia habent, & providentia nutriuntur, & jugiter ignem accendens, oleum infudit usquequo totum consumpsisset, & hymnum Deo cantavit; Immortalis Domine, tibi in omni re gratias ago. Tu enim vere cunctis solus imperas, dans omnia creaturis tuis abunde ad nutrimentum. Tu vero creans hunc mundum conservas, expectans animas quas illuc misisti, ut eas quæ vitam pie instituerunt honores ut Deus: illas vero quæ non obediverunt tuis legibus, condemnes. Omne enim justum judicium apud te est, & vita æterna apud te parata est; bonitate enim æterna omnium misereris.

Alexander vero omnia hæc audiens & videns, & multum miratus, & compunctus prudentibus & veris sermonibus Dandamidis, abiit, auferens omnia quæ attulerat bona

præter

præter oleum quod ignis abſumpſerat. Dandamis vero illi dixit; Tales ſumus omnes, Alexander: Ille vero tuus amicus Calanus, pravus homo nobis fuit, per breve ſpatium noſtræ vitæ inſtitutum imitatus: verum cum Deum non amaret, deſertis nobis ſeceſſit ad Græcos, & per familiaritatem videns noſtra myſteria, hæc apud gentes profanas eliminavit, & in æternum ignem ſe conjecit. Tu vero malæ gentis, Macedonum, Rex, Bragmanes antea convitiis inſectat'es, et eos juſſiſti occidi, verbis mendacibus fidem adhibens: regem autem non decet, cui curæ eſt nationes gubernare, hujuſmodi convitiatoribus fidem dare. Nos enim vitæ propriæ rationem Deo dabimus, quando ad illum redierimus. Ipſius enim opera ſumus; & omnes, ipſius juſtitiam aſſequi conantes, contemnimus vanam gloriam quæ apud inſipientes

δωρα, πλὴν ὃ ἐλαίᾳ ὃ ἀνήλωσε τὸ πῦρ. Ὁ ὃ Δανδάμις εἶπε· τοιοῦτοί ἐσμεν πάντες, Ἀλέξανδρε· ὁ δέ σοι φίλος Καλάνος, ἡμῖν κακὸς ἀνὴρ ἐγένετο, ὡς βραχὺ χρόνον μιμησάμενος ἡμῶν τὸν βίον· καὶ ἐπεὶ μὴ ἐτύγχανε θεοφιλὴς, καταλιπὼν ἡμᾶς ἐδραπέτευσε πρὸς τοὺς Ἕλληνας, καὶ τὰ ἡμέτερα μυστήρια, καὶ ταῦτα βεβήλοις ἐκπομπεύσιν ἔθνεσιν ἐντεῦθεν, εἰς πῦρ ἀθάνατον μετέσησεν ἑαυτόν· Σὺ ὃ ὦ κακὲ ἔθνος δεσπότης, Μακεδόνων, τὸ πρὶν ἐλοιδόρεις Βραγμάνας, καὶ ἐκέλευες τούτους ἀπόλλυσθαι, πιθανοῖς ψευδέσι λόγοις, ὅπερ οὐ πρέπει βασιλεῖ, καὶ κηδομένῳ ἐθνῶν ἄρχειν, τούτοις διαβάλλεσιν πείθεσθαι· Ἡμεῖς γὰρ ὃ ἰδίου βίου θεῷ λόγον δώσομεν, ὅταν πρὸς αὐτὸν ἀπέλθωμεν· αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ἔργα· καὶ πάντες οἱ ἀντιποιούμενοι τῆς αὐτοῦ δικαιοσύνης, καταφρονοῦμεν κενῆς δόξης τοῖς πολλοῖς τοῖς ἄφρο-

σιν

σιν ὄσης. Πῶς οὖν διώσασθε ὑμεῖς τὰ ἡμέτερα φρονεῖν, κακῶς ζῶντες, καὶ τὰ ὄντως καλὰ ἀμελοῦντες; Ἡμεῖς δὲ, οἱ Βραγμάνες, μνημονεύοντες ὡς ἐγενήθημεν, τῇ φύσει ἐκείνῃ συζῶμεν, καὶ βλέπομεν ὡς ἀμέμπτως ζῆν διανάμεθα, ἐν ἀμεριμνίᾳ πράττοντες, οὐδὲ ἑτέρου φροντίζοντες. Φροντὶς γὰρ ὕλης βίου βροτοῖς χωρίζει νοῦν ἀπὸ θεοῦ· ἕκαστον γὰρ ἡμῶν ἡ προνοια ἰδίας γνώμης ἀπαιτήσει λόγον· καὶ τῶν ταύτης πράξεων δίκας δώσομεν. Διὰ τοῦτο χαίρομεν ἡμεῖς ἐν ἐρημίαις, καὶ μέσον ὕλας καθεζόμενοι, ἵνα εἰς πᾶν ἀρέσκον τῷ θεῷ ἐφιςάνωμεν τὸν νοῦν, ἵνα μὴ αἱ ἀδολεχίαι τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἀπεσπάσωσιν ἀπὸ τῆς τοῦ θεοῦ δοξολογίας. Μακάριος γάρ ἐστιν ὁ μηδενὸς τῶν περιττῶν δεόμενος, δόξης δὲ κηδόμενος τοῦ δεσπότου τῶν ἁπάντων. Τὸν γὰρ βουλόμενον πᾶσιν ἀρέσκειν, χρὴ καὶ δοῦλον εἶναι πάντων· ἡμεῖς δὲ ἄχρειαν ἔχομεν τὸ-

est. Quomodo igitur poteſtis vos in rebus noſtris ſapere, qui male vivitis, & verum bonum negligitis? Nos vero Bragmanes recordati quomodo nati ſumus, ſecundum naturam illam agimus, & proſpicimus quo pacto vivamus inculpabiles, in tranquillitate vitam agentes, nullius rei curam gerentes. Cura enim victus in vita hominum, mentem à Deo abſtrahit: ab unoquoque enim noſtrum Providentia ſuæ ſententiæ rationem exiget, & eorum quæ facimus pœnas dabimus. Quapropter gaudemus nos in deſertis, & in mediis ſylvis ſedemus, ut animum in omne q^d Deo acceptum eſt ſiſtam^s, ne loquacitas reliquorũ hominũ animas noſtras à Dei laudib^s abſtrahat. Beatus enim eſt qui nulla re ſuperflua indigens, gloriam curat illius qui omnium dominus eſt. Oportet enim eum qui omnibus placere vult, omnibus ſervum eſſe. Nos vero non opus

habemus urbes adire; cœtus enim latronum ſunt, ubi multa malitia excolitur. Magnas enim domos nobis Deus extruxit, montes altos, & nemora umbroſa, unde puræ naturæ à Deo datæ memoria conſervatur: fructus edentes illis convivamur, & aquam bibentes illa lætificamur, & ſuaviſſimam requiem ſuper frondibus habemus, & ſuper illis quieſcentes fatigationem deponimus. Quomodo igitur vos qui multorum ſervi eſtis, liberis imperare poteſtis? vos enim animæ propriæ, multa & varia deſiderantis, ſervi intemperantes eſtis. Si enim multas vultis veſtes habere, paſtore indigetis, textore, fullone, inſuper & ſutore. Ne mihi dixeris, contemno mollia veſtimenta; æqualis enim ſervitus eſt de re parva & magna curam agere. Qui paululum auri deſiderat, etiam amplius concupiſcet. Qui parvæ civitati imperare cupit, in magnam quo-

λεις ἐπιζητεῖν· σύνοδος γάρ ἐστι λῃστῶν, καὶ πολλῆς κακίας γεωργός· μεγάλους δὲ ἡμῖν ὁ θεὸς οἴκους ἔκτισεν, ὄρη ὑψηλὰ, καὶ ὕλας κατασκίους, ἔνθεν καθαρᾶς φύσεως τῆς δεδομένης ἐκ θεοῦ μνήμης σώζεται· καρποὺς ἐσθίοντες, ἐν τούτοις ἐντρυφῶμεν· καὶ ὕδωρ πίνοντες, ἀπὸ τούτου εὐφραινόμεθα, καὶ ἡδίστην ἀνάπαυσιν ἐπὶ φύλλοις ἔχομεν, καὶ ἐπὶ τούτοις ἀναπαυόμενοι, τὸν κόπον ἀποτιθέμεθα. Πῶς οὖν ὑμεῖς, πολλῶν δοῦλοι ὄντες, τοῖς ἐν πᾶσιν ἐλευθέροις ἐπιτάσσειν δύνασθε; ὑμεῖς γὰρ, ψυχῆς ἰδίας πολλὰ καὶ ποικίλα ἐπιθυμούσης, δοῦλοι ἄτακτοί ἐστε· εἰ γὰρ πολλὰ ἱμάτια θέλετε ἔχειν, δέεσθε τοῦ ποιμένος, τοῦ ὑφάντου, τοῦ κναφέως, ἢ καὶ τοῦ ἀμήττοντος· μή μοι λέγε, ὑφορῶ μαλακὰ ἱμάτια· ἴση γάρ ἐστι δουλεία τῷ ἐπὶ μικρῷ καὶ μεγάλῳ φροντίζειν· ὁ ὀλίγου ὀρεγόμενος χρυσίου, καὶ τοῦ πλείονος ἐπιθυμήσει· ὁ μικρᾶς πόλεως βασιλεῦσαι θέλων, δηλονότι καὶ

τῆς

τῆς μείζονος ἁρπάζει· ἀλλὰ κὴ ἐν ὀλίγῃ πορφύρᾳ σιλβέσῃ ἐν ἱματίῳ ἐναβρυύεσθε μεγάλως, τῶν Ἰνδῶν ὁλοπορφύρεων ὄντων, τῶν δὲ ἄλλων ὑμῶν ὁλοπόρφυρα φορεμύτων· καὶ ὑμεῖς ὅτι καλῷ ἡγεῖσθε τιὺ πορφύραν, κἂν ὀλίγῃ χρῆσθε· εἰ δὲ καὶ τὸ ὀλίγον παρ' ὑμῖν καλόν ἐστι, τῷ ὄντι πτωχοί ἐστε, καὶ τὰ μικρὰ θαυμάζοντες. Διὰ τί ζῶα φονεύετε, γῆς τέκνα ὄντα, κὴ αὐτὰ χρησιμώτατα ὑμῖν ὑπάρχοντα; ἃ μὲν γὰρ κείρετε, καὶ τούτων τὰ ἔρια ἐνδύεσθε· ἃ δὲ ἀμέλγετε, καὶ τὸ γάλα ἐσθίετε· ἐν οἷς δὲ καὶ γεωργεῖτε, οὐ καρπὸς πωρᾶσκετε· ἐφ' οἷς δὲ καὶ ἐπιβεβηκότες πολεμεῖτε, ἀλλότρια ἁρπάζοντες· καὶ ταῦτα φονεύετε ἀδίκως, καὶ τοῖς μὴ ζώοις μισθὸς ὁ τοιοῦτος παρ' ὑμῖν· οὐ μὰλλὸν τούτων ἔξωθεν ἐνδύεσθε, τὰς δὲ σάρκας τούτων ἔνδοθεν βασάζετε, κὴ γίνεσθε νεκρῶν ζώων ἐκπαιτοιοῦντες τάφοι. Τοσαύτῃ γοῦν ἀπιμίᾳ

que involabit: verum etiam si exigua purpura vobis in veste splendeat, magnopere gloriamini, Indis, qui vestri servi sunt, vestes integras ex purpura ferentib⁹. Et vos etiam purpuram multi facitis, licet non adeo gestetis: si vero & parum apud vos in pretio est, revera pauperes estis, & parva admirantes. Quare animalia occiditis, quæ terræ progenies sunt, & vobis maxime utilia? quædam enim ex ipsis attondetis, & eorum vellera induitis: alia mulgetis, & eorum lac editis; cum aliis terram aratis, cujus fructus venditis; quin & quibusdam ex iis insidentes bellamini, aliorum bona rapientes: & hæc quidem injuste occiditis, & tale à vobis præmium animalibus redditur. Horum vellera extra estis induti, & horum carnes intus portatis: & estis mortuorum animalium ambulantia sepulchra. Hoc igitur dehonesta-

mento malorum operum gravata anima quomodo posſit mentem Dei recipere ? Carnes duos dies foras projice,& poſtea quid fiet ? Non poteris ipſarum ferre odorem, quin longe fugeris. Quot ingrediuntur per has in animam impuritates,& intrant in renes eorum qui hæc concupiſcunt ? Quomodo igitur illius ſenſui poſſit inſeri ſpiritus divinus ? Carnes editis quibus corpus quidem pingueſcit, anima vero contabeſcit.Iram gignunt,pacem fugant,continentiam domant, petulantiam excitant, vomitū cient,& morbos procreant. Mortalium carnes edentium ſpiritꝰ emigrat,& dirus dæmon ſedem occupat. Arborei vero fructus, & olera ad ripas nata,foris poſita,ſuaviſſimum odorem exhalant : & à ſapientibus comeſta, mentem Dei cultricem pariunt, & corpus adornant. Hæc Deus ſapienter ad hominum nutrimentum conſtituit. Vo-

ἔργων ἀτόπων βαρυνομένη ψυχὴ, πῶς διυάται νοιῦ θεοῦ δέξασθαι ; ἔασον ἔξωθεν τὰ κρέα δύο ἡμέρας, καὶ ὄψει τί γλυήσεται ; ὅτι ὐ διυήσῃ σέξαι τύτων τὴν ὀσμὴν, ἀλλὰ καὶ ἔξω φεύξῃ. Πόσαι εἰσδιύσι διὰ τύτων εἰς ψυχὴν ἀκαθαρσίαι, καὶ χωροῦσιν εἰς νεφρὺς τῆς ἐπιθυμητύτων ταῦτα ; Πῶς ουῦ ἔ τοιύτυ πνεῦμα θεῖον διυάται ἐπιφυτῆσαι τῇ αἰσθήσι ; κρέα ἐσθίετε, ἃ Ϛῶμα μὴν παίνει, ψυχὴν ὴ καθατήκει, θυμὸν τίκτει, εἰρήνην ὴ διώκει, Ϛωφρυσύνην δαμάζει, ἀκολασίαν δὲ ἐξεγείρει, ἐμετὺς ἐκβλύζει, κ νόσυς ἐνοικίζει· ἔ Ϛαρκοβόρυ τῆς βρυτῆς πνεῦμα ἐπαναχωρεῖ, κ παλαμναίῳ δαίμων ἐμφιλοχωρεῖ· καρποὶ ὴ ἀκροδρύων, κ θηνῶν βοτάναι ἔξω ἀφεθέντα κάλλιςον ἀτμὸν ἀπόζει, κ ὡρᾳ Ϭφῶν ἐσιαθέντα, θεοπρεπῆ νῦν κύει, κ τὸ Ϛῶμα ἐπιπρέπει· ταύτην ὁ θεὸς ἐφύτευσεν εἰς τροφὴν βροτῆς φρονήσεως

ὑμῆς

ὑμῶν ἀπώλεν ὁ νοῦς τῇ ἀδηφαγίᾳ· ἀνατινέετε θυμὸν θηρίων, σαρκῶν ζώων ἐμφορούμενοι· ἀγγεῖα διεφθαρμένα ἔστε μελέων σεσηπότων· λύκων, καὶ λεόντων, καὶ πάντων θηρίων ἀνημέρων χείρονές ἐστε ὑμεῖς· λύκοι γὰρ, εἰ ἐδυνάντο καρπὸς ἐσθίειν, οὐκ ἂν ἐζήτουν κρέα· ταῦροι, ἵπποι, ἔλαφοι, καὶ ἑτέρα φύσις ζώων πάνυ πολλοὺ δικαιοτέραν ὑμῶν ἔχουσι τὴν τροφὴν, θηρῶν βοτάνας τρεφόμενα, καὶ ὕδωρ πίνοντα, καὶ τοῖς ὄρεσιν ἐνδιαιτώμενα· διὰ τοῦτο τούτοις φίλη ἡ ἰσχὺς, καὶ τὰ νεῦρα καρτερὰ πεπήγασι· τί οὖν οὐ μιμεῖσθε ταῦτα, τρεφόμενα θεοῦ πρόνοιᾳ; ἀλλὰ προφάσει προσφορᾶς θυσιῶν, καὶ πυρὸς δαπάνης ἑαυτοῖς αὐτὰ ἑτοιμάζετε τροφήν· ὅσα δέ ἐστιν, ἄθυτα, καὶ διαρκῆ, ἐπιβουλεύεται παρ' ὑμῶν οὐ διυάνται· ὑμεῖς γὰρ ζητεῖτε διὰ τροφὴν πλείστην, καὶ πολλὰ δαπανᾶτε διὰ τὴν ἀπληστίαν ὑμῶν· καὶ εἰς μικρὰ ζῶα πλεῖστα ἠθροίκατε, δι' ὀλίγην

bis ex nimia voracitate mens deperdita est; iram ferarum spiratis, carnib⁹ animalium repleti; vasa estis corrupta membrorũ putridorũ receptacula; lupis,& leonib⁹,& omnib⁹ feris animalibus pejores estis: lupi enim,si fructibus possent vesci, carnem non quærerent; tauri, equi,cervi,& id genus animalium vobis omnino justius habent nutrimentum, camporum herbis enutriti, & aquam bibentes, & montibus delectati; quapropter iis robur,& fortiores nervi inhærent. Cur igitur ista non imitamini, secundum Dei providentiam enutrita? Vos vero ex prætextu oblationis sacrificiorum ista animalia ignis impendio in cibum paratis; bestiæ vero robustiores & valentiores vestris insidiis non petuntur. Vos multum nutrimenti desideratis, & multa consumitis propter voracitatem vestram; & in parva animalia multa aggeritis propter

pter exiguam & vanam voluptatem. Insana vestra saturatio, & cum strage est ; & propter hæc omnia misera & infelix vestra vita est. Nos quidem aquam nunquam inviti bibimus, non superveniente scilicet siti ; cum vero supervenerit, eam a natura illatam fugamus undis fontium , qui nobis etiam non bibentibus effundunt scaturigines. Vos vero propter ventris voluptatem artes meditamini,ut quamvis non jejuni, per variam coquorum artem rumpatis impium ventrem, ad luxum spectantia illi afferentes. In aere voluptatis causa aucupamini ; maria retibus scrutamini propter multas vestras cupiditates ; in montibus,propter voracitatem vestram,militiam exercetis, velocissimo canum robore superbientes.In feras,quas condidit providentia, convicia dicitis ; & illas malas solitudines incolere dicitis, providentiæ indignantes : alias

ἡδονὴν, καὶ ματαίαν· ἀνόνητον ὁ κόπον ὑμῶν, καὶ ἐν ἀπωλείᾳ· διὰ ταῦτα πάντα ταλαίπωρος, καὶ ἀτυχὴς ὁ βίος ὑμῶν. Ἡμεῖς μὲν ὅταν μὴ δὲ ὕδωρ πίνομεν ἄκοντες, δίψης μὴ παρούσης· ἣν ἀνάγκης δὲ, παρούσης δίψης, ταύτην ἀμυνόμεθα τὴν ἐκ φύσεως παραγινομένην πηγῶν ὑδάτων· καὶ μὴ πινόντων ἡμῶν, χέουσι τὰ ῥεῖθρα. Ὑμεῖς δὲ διὰ ἡδονὴν γαστρὸς τέχνας ἐπινοεῖτε, ἵνα καὶ μὴ πεινῶντες, διὰ τῆς ποικίλης τῶν μαγείρων τέχνης, διαῤῥήγνυτε τὴν ἀθλίαν γαστέρα, τὰ πρὸς γαστιμαργίαν ταύτην χρηματιοῦντες· ἀέρα θηρεύετε, διὰ φιληδονίαν· θάλασσαν δικτύοις σίδετε, διὰ τὰς πολλὰς ὑμῶν ἐπιθυμίας· ὄρη τὰ ὄρη σκαλεύεσθε, διὰ τὴν ἀπληστίαν ὑμῶν, τὴν ἀπὸ κυνῶν ἀλκὴν ὀξυτάτην ἀλαζονευόμενοι, κακηγορεῖτε θηρία, τὰ πρὸς τῆς προνοίας δημιουργηθέντα, καὶ αὐτὰ κακῆς ἐρημίας ἐνοικητοῦντα λέγετε, δυσαρεστούμενοι κατὰ τὴν πρόνοιαν· καὶ τὰ

μὲν

μὴ διώκετε, ἵνα ἢ ἀγρεύειν βούλεσθε, ἵνα ἢ πλείσα καὶ φονεύετε, ἵνα ἢ τούτων ἀνημερώτερα ζυλλαβόντες, καὶ γαλεάγραις συγκλείσαντες, φέρετε εἰς τὰς πόλεις, οὐχ ἵνα σπείρητε δι' αὐτῶν, ἢ ἑτέραν τινὰ ἐν τούτοις χρήσιμον ἐκτελέσητε ὑπηρεσίαν, ἀλλ' ἵνα τὸ ζυγγενὲς ὑμῶν, καὶ θεοῦ ἔργον, ἄνθρωπον καθυβρίσαντες, ἀφανίσητε· καὶ τοῦτον δεδεμένον δεσμοῖς βιαίοις, λελυμένῳ θηρίῳ ὑποβάλλετε, καὶ ἀντικαθεζόμενοι ἐναλενίζετε, τερπόμενοι τῇ ἀνηκέστῳ ζυμφορᾷ τὸν τοῖς θηρίοις κατασκαλαγόμενον, καὶ γελῶντες σπουδάζετε καζαλύσαι κακίστῳ μόρῳ τὸν κοινὸν τῆς φύσεως ἡμῶν εἰκόνα, τὸν χειρὶ θεοῦ πλασθέντα· καὶ μετὰ τοῦτον ὑφ' ἁρπαγείσαν, αὐτὸν πάλιν τὸν θῆρα σφαγιάσαντες ὑμεῖς, ὡς τοῦτον ἀποτρέπεσθε καὶ καταλογεῖτε, λέγοντες· ὦ κακὸν θηρίον, καὶ φονεῦ ἀνθρώπων· καὶ τὸ πάντων δὲ δεινότερον, αἱμάτων καὶ ζαρκῶν

persequimini, alias capere vultis; plurimas vero earum occiditis, ex illis vero crudeliora comprehendentes, & caveis includentes, ad oppida fertis; non ut cum illis sementem faciatis, aut ullam aliam servitutem perficiatis, sed ut, ejusdem naturæ participem, Dei opus, hominem contumelioſe è conſpectu tollatis: & illum vinctum vinculis fortioribus, ſolutæ feræ projicitis, & ſedentes inſpicitis, delectati turpiſſima jactura viri à fera laniati; & ridentes ſtudetis occidere turpiſſimo fato communem noſtræ naturæ imaginem, manu Dei fabricatam. Et poſtquam ab illa ille abſumptus fuerit, denuo feram occidentes, quomodo ab illa vultus avertitis, & maledicitis his verbis? O mala fera, interfectrix hominum! Et quod omnium graviſſimum eſt, feram illam carne hominum

minum & ſanguine repletam occidentes, vos denuo editis; & reperti eſtis iſtis malis feris immaniores, & damna infinita in ventres veſtros dimittitis. Rurſum, egenos expilantes, vobiſmetipſis conditis domos, ut violenter calefacti facilius concoquatis, & cogitis inteſtina veſtra fieri latiora artibus ad id excogitatis, ob veſtram immodicam intemperantiam, animalium eſum, & vini ingurgitationem. Nos vero precamur ne vel undas ſitiamus: revera enim abſtrahimur quando nimia lympha corpus rigamus. Vos vero læti ad vini potationes convenitis, nec deſinitis priuſquam ad inſaniam bibatis: poſtea vero manus ſuper libamina extendentes, & oculos ad cœlum efferentes, mentem prorſus expellitis, animo vino gravato. Beatiores multo apud vos ſunt inſani: illi enim inebriantur, vino non coem-

ἀνθρώπων τοῦ θηρὸς ἐμφορηθέντος, τοῦτον κατασφάττοντες πάλιν ὑμεῖς ἐσθίετε, καὶ εὑρίσκεσθε τῶν πονηρῶν θηρίων ἀνημερώτεροι, αὐτοῦ τούτους ἐσθίοντες, καὶ ἀκαταλλάκτους συμφορὰς ἑαυτοῖς ἐν τῇ γαστρὶ ὑμῶν σωρεύοντές τε. Πάλιν τοῦ πενεστέρους ἀποστερήσαντες, ὑμεῖς οἰκοδομεῖτε οἰκίας, ἵνα θερμαινόμενοι βιαίως εὐπεπτεῖτε, καὶ ἀναγκάζετε ὑμῶν τὰ ἔντερα πλατεῖα εἶναι, τέκνων συνθέτῃ ἐξ ἀμέτρου ἀκρασίας, ζωοφαγίας, καὶ οἰνοφλυγίας. Ἡμεῖς δὲ εὐχόμεθα, μήδ' ὕδατι διψῆσαι· περισσώμεθα γὰρ ἀληθῶς ὅταν σῶμα περισσῶς ποτίσωμεν ὕδατι· ὑμεῖς δὲ χαίροντες ἐπὶ τὰς οἰνοποσίας συνέρχεσθε, καὶ ἐὰν μὴ ἐκμανῆτε, πίνοντες οὐ παύεσθε· καὶ μετὰ ταῦτα χεῖρας ἐπὶ σπονδὰς ἐκτείνετε, καὶ τοῦ ὀφθαλμοὺς ὑμῶν εἰς τὴν ἥλιον ἐπαίρετε, παντελῶς ἐκδιώξαντες ὑμῶν τὴν φρόνησιν, βαρυνόμενοι τὴν νοῦν ἀπὸ τοῦ οἴνου. Εὐτυχέστεροι παρ' ὑμῖν εἰσι μᾶλλον οἱ μαινόμενοι· ἐκεῖνοι γὰρ μεθύουσιν, οἶνον μὴ ἀγορά-

σαντες,

ράσαντες, ὑμεῖς δὲ μεριμνᾶτε τὴν τιμὴν τοῦ οἴνου, ἵνα τοῦτον ἀγοράσαντες, τῇ μέθῃ τὴν φρόνησιν ἐκδιώξητε, ἑαυτοῖς ἐπεισάγοντες ἔκφρονα μανίαν, κατ' ἀλλήλων χεῖρας κατακλῶντες, καὶ τραύματα ἑκάστῳ πλησίον ἐμφοροῦντες· καὶ ταῦτα ποιεῖτε ἀναισθήτως· εἶθ' οὕτως τοῦ οἴνου διαπνευσθέντος, μανθάνουσι τὰ παρ' αὐτῶν δρασθέντα ἐκ τῶν ἀλγηδόνων· καὶ οὐδ' οὕτως ἰσχύετε παραφυλάξαι τὴν μέθην. Πάλιν πολλὰ φαγόντες, οὐκ ἰσχύετε αὐτὰ πέψαι, ἀλλ' ὀψὲ ἀναχωρήσαντες, τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν διὰ στόματος ἐμεῖτε, κάτωθεν ἄνω στρέφοντες τὴν φύσιν· πίνοντες ἀμετρήτως, πληροῦσθε ὡς ἀγγεῖα, καὶ ὀζέσαντος τοῦ οἴνου τελευταῖον ἀναβλύζετε τοῦτον. Ἄφρονες, ἀνεστρέψατε τὸ σῶμα, ἀντὶ τῶν ποδῶν ἐπὶ κεφαλὴν περιπατοῦντες· ὡς δὲ τὰ ζῶα βιάζεσθε πληροῦσθε, καὶ μετὰ ὕβρεως κενοῦσθε, νόσον προσλαμβάνοντες συντρίβετε τὸ σῶμα, καὶ ἐν οἷς δοκεῖτε τὴν γα-

pto. Vos de pretio vini solliciti estis, ut eo empto ebrietate mentem expellatis, amentem furorem superinducentes, pugnis in vos invicem illatis, & vulneribus in unumquemque ex vicinis inflictis. Atque hæc quidem facitis, non percipientes: dein vino exhalato, tum demum ex doloribus quid factum sit intelligitis: sed nec sic ebrietatem devitare potestis. Porro cum multa devorastis, ea concoquere non valetis; sed cum sero secesseritis, intemperantiam vestram ore evomitis, naturam susque deque vertentes. Immodice viventes, tanquam vasa explemini; demum fervente vino, illud evomitis. Amentes immutastis corpus, pedum loco capite ambulantes. Veluti animalia, impleri enixe contenditis, & cum injuria evacuamini: morbo acquisito corpus consumitis; & quibus ven-

trem delinire videmini, iis ipsis affligitis. Cum semper sitis saturi, omni voluptate privamini: finis enim immodicæ satietatis est tortura corporis, non autem sanitas. Quid vero est corporis oblectamentum, si comparetur cum felicitate animæ? Si probare vultis quod multa possidetis, superflua indigis largimini. Ut audio vero, revera pauperes estis, ita ut nec frustum panis pauperibus donetis. Innumera bona vobismetipsis accumulare operam datis, servi corporum & ventris insatiabilis. Propter hos affectus multi apud vos sunt Medici, evacuantes cupiditates vestras impleri nescias, aut fame voracitatem vestram strangulantes, aut aliis artibus morbum frænantes; & qui prius, tanquam vas pertusum, multum eructaverant vinum, siti domantes, nec aquæ guttula dignantes. Et prius crapula laborantes, nunc torti per-

στέρα θεραπεύειν, ἐκεῖθεν ἀνιᾶσθε· καὶ ἀεὶ κεκορεσμένοι, πάσαις ἡδοναῖς ἐστερημένοι· τέλος γὰρ ἀμέτρου κόρου βάσανος σώματος, καὶ οὐχ ὑγεία· κολάζεσθαι γὰρ νόσοις διὰ τὴν ἀμετρίαν. Τί δέ ἐστιν ἡ τοῦ σώματος τρυφὴ πρὸς ψυχῆς εὐδαιμονίαν; εἰ δ' ἐπιδείκνυσθαι βούλεσθε, ὅτι ἔχετε πολλὰ, τοῖς παρ' ὑμῖν ἐνδεομένοις χαρίζετε τὰ περισσά· ὡς δ' ἀκούομεν, πτωχοί ἐστε τῷ ὄντι, ὥστε μήτε ἄρτον τοῖς αἰτοῦσιν ὑμᾶς διδόναι· ἀναριθμήτους δὲ οὐσίας παρ' ἑαυτοῖς σπουδάζετε σωρεύειν, δοῦλοι ὄντες σωμάτων, καὶ ἐντέρων ἀκορέστων· διὰ ταῦτα γὰρ τὰ πάθη πολλοὶ ἰατροὶ ἐν ὑμῖν, οἱ κενοῦντες ὑμῶν τὴν ἀπληστίαν, ἢ λιμῷ κατάγχοντες τὴν πολυφαγίαν, ἢ ἄλλαις τισὶ τέχναις τὴν νόσον χαλινοῦντες, καὶ οὗτος τὸ πρὶν πολὺν ἐκχεομένους οἶνον, ὡσεὶ ἀγγεῖον τετριμμένον, δαμάζοντες τῷ δίψει, μηδὲ ῥανίδας ὕδατος τούτους καταξιοῦντες· καὶ οἵ ποτε καρηβαροῦντες, νῦν

βασα-

βασανιζόμενοι ξηροὶ διατελοῦσιν· καί τε μὲν παρὰ φύσιν ἔπινον τὸν οἶνον, νῦν δὲ κατὰ φύσιν ὕδωρ ἐπιθυμοῦσι· καὶ τότε μὲν πεπεδημένοι ἐπιθυμίᾳ ἀκορέστῳ, νῦν δὲ στρεβλούμενοι τῇ ἐγκρατείᾳ τῆς ἀνάγκης. Βραγμάνες δὲ οἶνον οὐκ ἐπιζητοῦμεν, οὐκ αὐθαίρετον κτώμεθα μανίαν· ὕδωρ, ὅσον θέλομεν, ἔχομεν ἐκ θείας προνοίας· καὶ τοῦτο δι' αὐτῶν σωφρονοῦντες, τὴν κατὰ φύσιν θεραπεύομεν δίψαν· μᾶλλον γὰρ ἑλοίμεθα θάνατον, ἢ κατακυριευθῆναι μέθῃ· θηρὶ παραδοθῆναι μᾶλλόν ἐστι βέλτιον, ἢ δόξης θεοῦ ἀποῤῥιφῆναι διὰ πολυποσίαν. Ὁ γὰρ μεθύων ζῶν, χεῖρόν ἐστιν ἀλόγου, τεθνηκὼς φρονήσει· τὸν νοῦν γὰρ ἀπολέσας, τοῦ θεοῦ ἠλλοτριώθη. Τί δὲ οἱ ἐν ὑμῖν ἔνδοξοι; τῷ πλούτῳ ἀπάτην ψευδῆ ἐνορῶντες, καὶ τὰ ἐνταῦθα μόνα ἔχειν προσδοκῶντες, ἀλλήλους ἀδικοῦσι, οὗτοι δὲ ἀσθενεστέ-

manent ſicci: Et qui prius præter naturam vinum potarunt, nunc ſecundum naturam aquam deſiderant; & qui priꝰ inſatiabili cupiditate vincti ſunt, nunc temperantia neceſſaria torquentur. Bragmanes autem vinum non quærimus, neque ſponte furorem acquirimus: aquam, quantam volumus, Dei providentia paratam habemus, per quam temperantes redditi ſitim naturalem ſedamus: mori enim maluimus quam inebriari. Multo melius eſt ad feras dilaniandos exponi, quam ob immodicum potum à gloria Dei decidere. Qui enim vivens ebrietati indulget, vilior eſt animalibus, cum animo mortuus ſit: cui enim mens ablata, ille à Deo alienatus eſt. Quid vero qui inter vos divitiis illuſtres? fraudi mendaci obſecuti, & hujuſce in hoc tantum mundo vitæ bona expectantes, ſibiipſis invicem injuriam faciunt; in-

firmiores autem etiam trucidantes, paucula illa quæ possederunt bona, auferunt: verum etiam his certa manet mors. Quid autem dicamus de Epicureis, unguento perfusis, qui molles mulierum vestes induti delicate ambulant, & aromatum contra naturam paratorum succis aerem inquinant? Quid opus est de Stoicis præstantibus istis Philosophis loqui, nummos avide corradentibus? Quid porro de Philosophis Peripateticis dicemus? omnes hi à vobis Magni & Illustres habentur, non autem a Bragmanibus. Audio quoque novam quandam naturam a vobis inventam: nam mares castratis, vi adigentes ut fœminæ fiant: & qui apud vos vir nascitur, neque generat ut vir, neq; parit ut fœmina, in suum tantum vivens opprobriũ. Quis vestri non misereatur, qui hanc mutilationem inter vos cernat? Nos vestrum miserti nihil pro-

ρους καὶ φονεύοντες, ἀποστεροῦσι καὶ ἃ κέκτηνται ὀλίγα· τὸ δὲ πέρας τούτων ἀναμένει θάνατος. Τί δὲ εἴπωμεν περὶ Ἐπικουρείων ἀνδρῶν μυροβρόχων, καὶ μαλακῇ ἐσθῆτι γυναικῶν ἁβρῶς περιπατούντων, καὶ βεβιασμένων ἀρωμάτων χυμοῖς τὸν ἀέρα μιαινόντων; Τί δὲ δεῖ καὶ λέγειν περὶ Στωϊκῶν λογίων φιλοσόφων φιλαργυρισάντων; Τί δὲ πάλιν ἐρούμεν περὶ τῶν Περιπατητικῶν φιλοσόφων; πάντες οὗτοι θαυμάσιοι καὶ μεγάλοι παρ' ὑμῖν, ἀλλ' οὐ παρὰ Βραγμάσιν. Ἀκούομεν δὲ καὶ κενὴν ἀνθρώπων φύσιν ἐξευρῆσθαι παρ' ὑμῖν, ὅτι ἐκτέμνετε σοῦ ἄῤῥενας, θηλείας αὐσοῦ βιαζόμενοι ποιῆσαι· καὶ γίνεται ὁ παρ' ὑμῖν ἄνθρωπος γεννηθεὶς, οὔτε σπείρων ὡς ἀνὴρ, οὔτε τίκτων ὡς γυνὴ, ζῶν δὲ μόνον εἰς ἰδίαν ὕβριν. Τίς οὐκ ἂν ὑμᾶς ἐλεήσῃ, βλέπων ἐν ὑμῖν τοῦτον τὸν ἀφανισμόν; οἰκτείροντες δὲ ὑμᾶς ἡμεῖς ὠφελούμεν οὐδὲν,

τὸ

ficimus, eo quod opinio veſtra cum inſtituto Bragmanum non conveniat. Nos ſuperbiam odio proſequimur, univerſum humanum genus diligimus: veritatem docentes, & viam juſtitiæ iis qui beneficio affici volunt indicantes, in hac vita, tanquam in magna domo, præſidemus; nudo tam animo quam corpore verſus omnes uſi; hoc eſt, tota anima ad omnes homines divitias noſtras profundimus. Macedonia, ut audio, vi omnia ſubjugat, prius & ipſa vim paſſa: adverſæ enim fortunæ omnes ſunt ſervi. Sed horum omnium expertes ſunt Bragmanes, qui a nemine unquam debellari potuerunt: nihil enim quod apud vos eſt appetimus. Tu vero, Rex Alexander, ſi eadem nobiſcum ſapis, ad Indos veniens, & Bragmanas intuens, nudus in ſolitudine habita; alias enim non te recipimus, niſi prius

τὸ μὴ σωτρέχειν τῇ γνώμῃ ὑμῶν τῇ προθέσει τῶν Βραγμάνων· ἡμεῖς τοίνυν μισοῦμεν ὑπερηφανίαν, καὶ φιλοῦμεν πᾶσαν ἀνθρωπίνην φύσιν, προκαθήμενοι τῆς ἀληθείας διδάσκαλοι, καὶ ἔνδειξιν ὁδοῦ δικαιοσύνης τοῖς εὐεργετεῖσθαι βουλομένοις ἐν τῷ βίῳ τούτῳ, ὡς ἐν μεγίστῳ οἴκῳ, γυμνῇ τῇ ψυχῇ πρὸς πάντας ἀγαζωντες, ὥσπερ τῷ σώματι, τουτέστιν, ὁλοκλήρῳ τῇ ψυχῇ πρὸς πάντα ἄνθρωπον πλουτοῦμεν. Ἀκούομεν ὅτι Μακεδονία βιάζεται πάντα, πρότερον αὐτὴ βιασθεῖσα· τῆς γὰρ τυφομένης ψυχῆς εἰσὶ πάντες δοῦλοι· ἀλλὰ τούτων πάντων ἄπειροί εἰσι Βραγμάνες, ἐπ' οὐδενὸς δυνάμενοί ποτε πολεμηθῆναι, οὐδενὸς γὰρ τῶν ἐν ὑμῖν ἡμεῖς ἐπιθυμοῦμεν. Σὺ δὲ εἰ, βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, τὰ ἡμέτερα φρονεῖς, παραγινόμενος εἰς Ἰνδοὺς, καὶ Βραγμάνας ἰδὼν, ἐπ' ἐρημίας οἴκησον γυμνός· ἄλλως γὰρ οὐ δεχόμεθά σε ἡμεῖς, ἐὰν μὴ πρῶτον

πάντας

omnes a te dignitates abjicias, quibus nunc gestis & gloriaris. Placebunt tibi Providentiæ sermones, sicut antea dixi; & corditer ea omnia diliges, quæ prius admiratus laudasti. Quod si mihi obtemperaveris, & hæc feceris, nemo amplius tibi bellum inferet; cum ea quæ posthac possederis, nemo tibi potest auferre: nam si mihi firmiter & certo parueris, nemo vel tantillum quod ad vestram vitam pertinet, apud te reperiet. Et hoc quidem in perpetuum meum gaudium describetur, lucrum scilicet tuum. Nos nemini, qui vere Deum colere, & vitæ nostræ institutum imitari desiderat, invidemus, universum mortalium genus miserantes.

πάσας τὰς ἀρχὰς ἀποῤῥίψῃς ἀπὸ σεαυτοῦ, ἐφ' ἃς νῦν γέγηθας, καὶ μεγαφρονεῖς. Ἅψονται δέ σου προνοίας λόγοι, ὅπερ πρότερον εἰρήκειν σοι, καὶ ἀγαπήσεις ἐκ καρδίας σου πάντα, ὅσα τότε ἐπῄνεσας θαυμάσας· καὶ ἐάν μοι πεισθῇς, καὶ ποιήσῃς ταῦτα, οὐδεὶς ὅλως οὐκέτι πολεμήσει σε, οὐδ' ἀφελέσθαι σου τίς τι δυνήσεται λοιπὸν ὧν οὐ κέκτησαι. Ἐὰν γὰρ ἐμοὶ πεισθῇς κατακράτος καὶ ἀσφαλῶς, οὐδεὶς οὐδὲν ἡμετέρου βίου εὑρήσει παρά σοι· ὕλαι γάρ σε θρέψουσι λοιπὸν, τῆς προνοίας σοὶ πάντα χορηγούσης, ὥσπερ καὶ ἡμῖν, καὶ ἐν πᾶσι πλουτήσεις, μιμησάμενος Βραγμάνας ἀκριβῶς· καὶ ἐμοὶ τοῦτο καταγραφήσεται εἰς αἰώνιον χαρὰν, ἡ ὠφέλεια ἡ σὴ· τοῦτο γὰρ καὶ παρ' ἐμοῦ ᾔτησας ἐξ ἀρχῆς. Οὐ φθονοῦμεν οὖν ἡμεῖς οὐδένα τῶν βουλομένων ἀληθῶς εὐσεβεῖν εἰς τὸν θεὸν, καὶ βίον ἡμέτερον ἐθέλοντας ζηλοῦν, οἰκτείροντες πᾶσαν ἀνθρώπων φύσιν τῶν θνητῶν.

Cum unicum nacti simus exemplar, idque non immaculatum, cujus vestigiis religiose institimus, ne quis Codicis vitia Typographi incuriæ imputaret, ea hic, cum nostris in eadem conjecturis, exhibenda curavimus.

PAg.3.Lin.10.ἀκηδείᾳ *lego* ἀκηδίᾳ p.3.l.14.Ἀυξύμην *l.* Ἀξυμίν p.4.l.11.τις *l.* τι p.4.l.17.ἐν πιύροις *l.* ἐπιύροις p.4.l,20. νῆαι *l.* νῆες p.4.l. 24. ὄτε- ὄτε *l.* ἥτε- ἥτε pag. 4. lin. 22. λείπη *l.* λείπει pag. 4.l.26. κάριον *l.* κάρυον pag.5. lin.15. πλοιαρίους *l.* πλοιαρίοις p.6,l.3. νεανισκοί *l.* νεανικοί p,7.l.7.Γλώσσας *l.* γλώσσης p.7.l,15. ταβρόνῃ *l.* ταπροβάνῃ p.8.l.2. λαχόντα *l.* λαχόντες p.8.l.21.τρόπῃ *l*,τροπῇ p.9.l.1.ἀντίσσομα *l.* ἀντίσσωμα p. 10. l.12 ἀναφίβιον *l.* ἀμφίβιον p.10.l.20. ὡς *l.* ὧν p.11.l. 1. Ἀδριανοῦ *l.* Ἀῤῥιανοῦ p. 12, l.14. κατασσεύσας *l.* κατοπτεύσας p.12. l.18. χρησάμενος *l.* χειρωσάμενος p.12.l.22. μήτηρ *l.* μῆτερ p. 12.l.24. διυάμεως *l.* ἀρετῶν μητρὸς δικαιοσύνης p. 13.l.3. δοτὴρ &c. *l.* δότειρα, γνώσεως κοινῆς ἐρευνητὰ, ἀδίκους μὲν ἀποτίννουσα p.14.l.7.πρότερον *l.* προθυμότερον p.14.l.8 ὅτι *l.* ὅ,τι p. 14, l.10.βασιλεύς *l.* βασιλεῦ p.14.l,16, γευσάμενος *l.* γευσόμενος p.16.l.1,πρὸς τὸ πάσῃ *l*,τὸ πρὸς πᾶσαν p,17.l,3, ἀνερρώθησαν *l.* ἀνερρώθημεν p.18,l. 17, ὅτι *l.* ὅ,τι p.19,l.17, δηλονότι *l.* δῆλον ὅτι p.19,l.24,τοῦτο *l.* τοῦτον p.20,l,27, ὡς *l.* ὃς p.20,l.28, εἰρήνην *l.* ἐν εἰρήνῃ p.21,l.2,μητρὸς *l.* μητρὸς γῆς p.23,l,2. ζῶν ἐνάδου *l.* ζώνην Γαδείρων p 23.l. 22,ἂν *l.* ἅμ' vel ἐν p.24,l.2,μήτηρ γάλα &c. *l.* ὡς μήτηρ γάλα τῷ τεχθέντι p.27,l.28, μόνος *l.* μόνον p.28,l,14, μηδενὸς πένητος θέλε *l.* μηδὲν θέλε p,28,l, 19, λύπη *l.* λύπῃ p,29,l,7,ὁ λέων *l.* ὡς λέων p.29,l,8,πήσεται *l.* σήπεται p,30,l,5,ἐμφράινει *l.* εὐφραίνει l, 28, κατερρίπαμένα *l*,

κατερρίμμένα

κατεῤῥιμμένα vel καπεῤῥιπτασμένα p.31.l.9, πολέμῳ l.πολέμων p.31.l.18, τȣ́τῳ l, τȣ̃τον p, 33 l,15, φονοιῶτες l,φρονοιῶτες l, 18, ἣν l, τ̃ p, 34, l, 3, ἀπαλλαγῆς l, ἀπαλλαγεὶς p, 35, l, 17, συντυχὼν l, συντυχεῖν p, 36, l,25,λαχόντα τῇ ψήφῳ l, λαχόντι τ̃ ψῆφον p,39,l,4, ἀναχέων l, ἀνακαίων p,39,l,7, ὕμνος l,ὕμνον p,39,l,17,ἀπειθήσας l,ἀπειθȣ́σας vel ἀπειθησάσας p,40,l, 13, ἐκπομπεύσιν l, ἐκπομπεύων p, 40, l, 28, τοῖς παρὰ l, τ̃ παρὰ p, 41.l, 16, ὕλας l.ὕλης p,41,l, 28,ἄχρειαν l, ȣ̓ χρείαν p,42,l,7, μνήμης l, μνήμη p, 42, l,24,τῷ ἐπὶ l, τὸ ἐπὶ p,43,l,1, τ̃ μείζονος l, τὴν μείζονα p, 44,l,27, ταύτην l, ταῦτα p,46,l,19, σίθετε l,σήθετε p,47,l,16,τ̃ καταπαλαισόμενον l,τȣ̃ καταπαλαισομένȣ p,48,l,8, τε deleo. p, 48, l, 11, ἐυπεπτεῖτε l, ἐυπεπτῆτε p,48,l, 12, 13, πλατεῖα εἶδ, τέκνων l, πλατέα εἶδ, τεχνῶν p, 48,l,15, ὕδατι l, ὕδατα p,49, l, 11, μανθάνȣσι- αὐτῶν l, μανθάνετε- αὐτῶν p, 49, l. 20, ὀζέσαντος l, ζέσαντος p,50, l,3, πάσαις ἡδοναῖς l, πάσης ἡδονῆς p, 50,l,5. κολάζεσθε l, κολάζεσθε p, 50,l, 27. ῥανίδας l, ῥανίδος p,51,l,2,καί τε l.καὶ τότε l,21,χεῖρον l, χείρων l, 24, ἔνδοξοι; τῷ πλȣ́τῳ l. ἐνδοξοι τῷ πλȣ́τῳ, p.52,l,17, κενὴν l, καινὴν p,53, l,17, τρεφομένης ψυχῆς l, τρεπομένης τύχης p, 54, l, 3, μεγαφρονεῖς l, μέγα φρονεῖς, vel μεγαλοφρονεῖς. p, 54, l,10,ȣ̓ l, σὺ p,54.l,12.ἡμετέρȣ l,ὑμετέρȣ.

SANCTI AMBROSII TRACTATUS:

IN QUO

Loca, Doctrinam, ac Mores BRACHMANORUM *Describit.*

DESIDERIUM mentis tuæ, Palladi, quæ immenso ſapientiæ amore incenſa, nova ſemper diſcere optat, novum etiam arduumque opus efficere nos compellit, id vero eſt Brachmanorum Patriam, Conſuetudinem, Vitamque recenſere. Ego quippe, cum neque ipſos, neque ipſorum viderim loca (longo enim terrarum ſpatio a noſtra Europa ſunt ſejuncti) ea tibi dumtaxat quæ ab aliis audivi, & quæ a Scriptoribus deſumpſi, enarrare tentabo. Brachmani a nonnullis Gymnoſophiſtæ, a quibuſdam

Philoſophi, ſeu Sapientes Indorum appellantur. Habitant autem juxta Gangem, fluvium totius Indiæ maximum. Hic vero Ganges ille eſt, quem Scripturæ Sanctæ Phiſon appellant, & unus de quattuor qui e Paradiſo exire perhibentur. Primum igitur Muſæus frater noſter Dolenorum epiſcopus mihi retulit, quod ipſe aliquot ante annos ad Indias, Brachmanos viſendi ſtudio profecturus, Sericam fere univerſam regionem peragravit: in qua refert arbores eſſe, quæ non ſolum folia, ſed lanam quoque proferunt tenuiſſimam, ex qua veſtimenta conficiuntur, quæ Serica nuncupantur, & ibi inſignem quandam conſpici lapideam columnam, Alexandri nomine, hoc titulo ſculptam; EGO ALEXANDER HUC PERVENI: & quod plurimis populorum nationibus regionibuſque perluſtratis, in Arianam tandem devenit provinciam prope Indum amnem: quam deſertis circumdatam cernens, fervoribuſque ambuſtam, eo quod Sol omnia incenderet (unde maxima aquæ laborabatur penuria, & ſi illa aliunde advehebatur, quod confeſtim in ſuis etiam vaſis fervere cerneretur) & cum Solis æſtum, locorumque incendium ſufferre nequiret, protinus inchoatum iter deſerere, pedem efferre, & in Europam remeare coactus eſt. Quædam ergo nova, non autem Brachmanos ſe vidiſſe affirmat. Refert nihilominus de Brachmanis aliqua ſe audiſſe a Scholaſtico quodam Thebæo, qui, ut ait, ob id ipſum, nempe ut ipſos Brachmanos & videret & alloqueretur, in Indias peregrinari propoſuit, & quod tandem miſer in captivitatem incurrit. Hic ergo, ut mihi Epiſcopus retulit, cum lenioris eſſet ingenii, in forenſis advocationis officio

officio incongruæ ſibi artis tædio fatigatus, Indiam videre,& Brachmanorum Patriani ac Mores cognoſcere deliberavit. Quocirca cũ quibuſdã mercatorib⁹ in Erythræo, ſive Rubro mari navim conſcendens, navigavit primo ſinum Adulicum, & Adulitarum oppidum vidit, mox Aromata promontorium,& Troglodytarum emporium penetravit,hinc & Aſſumitarũ loca attigit, unde ſolvens proſperis flantibus ventis,licet plurium navigatione dierum, Muzirim totius Indiæ citra Gangem emporium tandem pervenit: ubi quendam Indorum Regulum dominari aſſerebat. Immoratus igitur ibi aliquamdiu, obſervataque diligenter aeris & loci qualitate, ac hominum conſuetudine, per plures dies, venit ei in mentem ad inſulam,quæ Taprobane vocatur, transfretare: in qua illi, quibus Beatorum nomen eſt, longiſſimam ætatem vivere aſſeruntur (nam vitam hominum centum annis modicam putant) propter miram aeris temperiem, & incomprehenſibilem Divini diſpoſitionem judicii. Huic quatuor moderantur Reges ſeu Satrapæ, inter quos unus eſt maximus,cui cæteri ſubjacent, obediuntque, ut ille Scholaſticus referebat. Narrabat quoque, ſi credere facile eſt, mille inſulas Arabici & Perſici maris, & quas Mammolas vocant, illi obtemperare. Hic ille, quem Magnetem appellant, reperitur lapis, qui ferri naturam ad ſe vi ſua trahere dicitur. Cum ergo navis aliqua clavos habens ferreos illic applicuerit, illico retinetur, nec quoquam ire permittitur, vi neſcio quadam lapidis occulta impediente,ob id naves ibi ligneis clavis conſtrui dicebat. Quod inſula quinque habet flumina, & quidem maxima, quibus tota irrigatur, fertiliorque redditur.

Unde & ob maximam cœli clementiam poma nullo unquam tempore arboribus desunt: immo eodem tempore ejusdem arboris dum ramus alter floreſcit, alter fructus gignit, cæteri maturos oſtendunt fructus. Inſuper habet inſula hæc dactylos, nuces quas Indicas dicimus, grandes & minutas, odoriferas tamen; item & nuces, quas corylos dicimus. Homines illius terræ aluntur pomorum, oryzæ, & lactis cibo, Nobiles veſcuntur certis quibuſdam diebus etiam ſolemnibus ovium caprarumque carnibus. Sues a Thebaide uſque ad Indiæ Æthiopiæque fines aiunt non inveniri ob maximos æſtus. Induunt gentes inſulæ ovium pelles, non ſpernenda laboratas arte; oves item non lanæ, ſed ſetarum teguntur vellere; nec lanæ, nec lini habetur ibi uſus, ut narrabat Scholaſticus; & quod de Æthiopiæ & Perſiæ finibus, & Aſſumitarum locis ibi mercatores emendi, vendendi, permutandæque rei gratia conveniunt; & quod piper ibi naſcitur, in magnaque colligitur copia. Ipſa autem admodum parva atque inutilis gens eſt, quæ intra ſpeluncas ſaxeas vivit, & per præcipitia magna diſcurrere natura patriæ edocta conſuevit. Piper autem cum ramuſculis ſuis colligitur: ipſas autem arbores quaſi quaſdam humiles ac parvulas ſtirpes eſſe dicebat. Nam & ipſos exiguos homunculos eſſe, & grandia quædam capita aſſerit habere cum levibus & detonſis capillis. Reliquum vero Æthiopum atque Indorum genus comis naturaliter criſpatis horret. In quo loco (adjecit) ab eo qui illic plurimum poterat, ego illico abreptus atque detentus ſum, qui ſtatim cœperat mihi etiam acerbe conviciari, eo quod eorum patriam ſolumque contingere auſus fuerim.

erim. Et illi neque excusationem, nec defensionem meam æquis animis audiebant, non enim poterant linguæ meæ intelligere sermonem, nec ego criminis causam, quod mihi objiciebatur, sciebam, quia illorum verba non noveram, ex solis tantum nutibus nos mutuos intelligere videbamur. Ego quidem ex aspectu torvo luminum, & ex sævo dentium stridore poteram verborum significata noscere : illi vero ex pallore meo atque pavore sensus meos misericordia magis dignos suspicabantur. Sic itaque ab eis detentum, per sexennium me in pistrinum opus facere jusserunt, expensa autem ex palatio Regis ipsorum unius tantum modii frumenti quolibet anno. Post sex vero annos, dum paulatim ediscerem eorundem loquelam, potui multa de vicinis nationibus locisque cognoscere. Tandem Deo propitio de captivitate hoc modo ereptus sum. Rex alius supradicto huic Regi inimicatus, eum apud majorem illius regionis Imperatorem accusavit, quod nobilem virum, civemque Romanum in teterrimam captivitatem, atque extremum servitium redegisset. Quo Imperator audito, confesti illuc cognitorem causæ transmisit, ac deinceps rei veritate perspecta, protinus eum qui convictus in memorato crimine videbatur, exui tota sui corporis pelle præcepit, eo quod civi Romano feciset injuriam. Dicuntur autem non solum impensius honorare Romanorum Imperatorem, sed incredibiliter timere, tanquam qui præclaro polleat ingenio, ac virtute magnifica, & Romanos eo quod armis atque viribus adeo potentes sint, ut, si velint, ad regionis ipsorum excidium valeant pervenire. Ipse ergo ille qui ista dicebat, adjiciebat quod genus Brachmanorum non ex

propria

propria tantum voluntate ſæcularib⁹ reb⁹ renuntiat, ſed potius ut ex judicio Dei pendens, ac Divinitatis ope ſuffultum. Naturaliter enim nudi in finitimis fluvii regionibus vivunt. Nulli apud eos quadrupedes, nullus terræ cultus, nullus ferri uſus, nullum inſtrumenti genus, quo fieri aliquod opus poſſit. Habent autem illic delicioſas atque optimas auras, & ſaluberrime temperatas. Colunt ſemper Deum, cujus veram quidem ac diſtinctam notitiam ſe habere profitentur, omnemq; providentiæ ejus ac divinitatis rationem diſcernere. Jugiter orant, orantes vero non Orientalem partem, unde oritur Sol, aſpiciunt: ſed cœlum potius intuentur. Edunt autem ea quæ ſuper terram pecudum more potuerint invenire, hoc eſt, arborum folia, & olera ſylveſtria. Abundat enim apud illos plurimum herba, quam Inulam nomine vocamus, ſicut & apud Perſas. Item eſt ibi arbor, quæ acanthus nominatur. Habent & patrias arbores quaſdam, neſcio quos fructus ferentes, quibus veſci ſemper ſolent. Viri trans ripam fluminis Gangis in partibus Oceani, in quem fluvius memoratus ingreditur, degunt: fœminæ vero citra Gangem juxta mediterraneas partes morantur, ad quas earundem mariti Julio & Auguſto menſe tranſvadere conſueſcunt. Iſti enim menſes apud eos frigidiores videntur, eo quod tunc ad nos Sol convertitur, & ſupra Aquilonem, quem Boream vocamus, vis Solis erigitur, quo tempore temperati aeres magis, & ad concubitum magis apti eſſe dicuntur. Ubi ergo quadraginta cum fœminis ſuis fecerint dies, mox ad propria revertuntur. At cum enixa fuerit uxor alicujus, edideritque unum vel alterum partum, non tranſit ulterius ad eam ejus maritus, nec

ulterius

ulterius cum propria concumbit uxore. Singulis enim filiis in locum patrum ſubſtitutis, per totam de reliquo vitam à propriis ſe uxoribus abſtinent. Si autem acciderit ut quiſpiam ſterilem ſortiatur uxorem, uſque ad quinque annos maritus ipſius ad eam tranſit, & ei maritale præſtat obſequium: quæ ſi gravida per tempus illud reddita non fuerit, mox ab eadem penitus ſeparatur: ob quod non in multos populos eorum diffunditur genus, tum propter locorum difficultatem, tum propter conſuetudinem continendi. Hæc eſt ergo vita & converſatio Brachmanorum. Fluviũ autem ipſum cum maxima dicunt difficultate vadari, tum propter Ondoniton tyrannum loca illa infeſtantem, tum etiam timore cujuſdam animalis in ſupradicto fluvio morantis, quod tantæ magnitudinis eſſe dicunt, ut integrum poſſit elephantem devorare. Eo vero tempore quo Brachmani flumen tranſire conſueverunt, Divino aſſerunt judicio dictum animal non videri in fluvio. Maximi etiam dracones illic eſſe dicuntur, habentes ſeptuaginta per longitudinem cubitos, unde ego unius pellem vidiſſe me memini quadraginta duos in latitudine habentem pedes. Formicas etiam illic eſſe ad modum palmæ hominis, ſcorpiones vero ad cubiti humani menſuram adeſſe loquuntur: propter quæ monſtra periculoſus eſt ipſorum tranſitus locorum. Non tamen ubique animalia iſta naſcuntur, ſed in illis partibus tantum, quæ ab hominibus non inhabitantur. Plurimique illic elephantum greges eſſe dicuntur. Hæc ſunt quæ a Thebæo Scholaſtico de Brachmanis audiviſſe ſe affirmat Muſæus; quæ vero ex hiſtoriis de Alexandri vita legi, & quæ ex pleriſque auctoribus ad hoc facientia de illis

illis desumpsi, nunc subnectam.

Alexander Imperator, cum ei Macedoniæ solius imperium non sufficeret, neque Philippo patre tantum posset esse contentus, Jovis Hammonis filium semet esse dicebat. Et quamvis originem ipsius facile ipsa rei veritas comprobaret, falsis quibusdam tamen, & ut ei videbatur, invictis modis aliam sui esse naturam generis adstruebat. Itaque solemni bellorum apparatu, ac instructis equitum peditumque militum copiis, e Macedoniæ regione consurgens, totum pene peragravit mundum : & antequam in provinciam Babylonis accederet, Europam quidem & Asiam veluti quædam parva loca transcurrit ; venit tandem in partes nostri quoque orbis, ut eas inspiceret, quaeque cum reperisset suis conformes sensibus, ipse dicebat ; Sapientia Providentiæ Mater, habens cum virtute ipsa, quæ omnium virtutum caput est, quandam communionem, in sola veritate consistens, alens omnem facienſque naturam, cujus donum est nostrorum sermo verborum, notitiam scientiamque communem scrutans & perspiciens, injustis quidem tribuens quæ merentur, justis autem parcens : da mihi quæso te placidam, ut possim ad illa quæ cupio, his precibus pervenire, Brachmanos vero bonitate ac sapientia præditos viros hic præsentes cenere. Veni enim ut aliqua cognoscerem a Calano, incola horum locorum, qui ad me festinus accessit, quo nunc persuadente desidero edisce recuncta plenius, & videre. Brachmani vero e contra Alexandro ista dicebant : Venisti ad nos, inquiunt, cognoscere sapientiam cupiens : nos autem Brachmani libenter statim talem suscepimus voluntatem. Hujusmodi

modi enim desiderium in vita ac moribus nostris regnum judicatur: quod nunc discere Imperator ipse voluisti. Philosophus enim non dominio alterius obtemperat, sed ipse dominatur: homo enim in eum non habet potestatem. Sed quoniam nihil nobis hactenus credens (eo quod usque ad præsens tempus male de nobis apud te quidam locuti sunt) nunc ad nos vera deguſtans venisti. Calanus enim vir apud nos pessimus fuit, per quem vos Græci, homines Brachmanos agnovistis quidem, bene tamen non potuistis agnoscere. Ille enim non fuit noster, qui ad divitias sine aliqua sui excusatione transfugit, cui non suffecit de Taberunco fluvio aquam castitatis haurire, neque pressi lactis cibum sumere, quibus Deo digna mens crescit, quam ille Deo semper habuit inimicam, qua male succensus in iram exarsit, quamque de sapientiæ bonis transtulit ad vitia voluptatis. Ex nobis autem nullus in prunis ardentibus volutatur, neque ulli dolores corpora nostra consumunt, sed vita nostra medicamentum aliquod sanitatis est. Naturali autem beneficio alieni à divitiis omnibus sumus: æquo etiam vitam nostram mors fine comitatur. Et si interdum nonnulli forte mortalium, ad quos falsorum venit doctrina verborum, percutere nos vanis tentant sagittis, ingenuitatem tamen nostram lædere ac vitiare non possunt. Unum atque idem est mentiri, & credere mentienti. Nocet enim quis & cui falsa persuadet; nocet & sibi, quia dum mendacio credit, non facile ad ipsam veritatem pervenire valet. Insimulatio autem mala inimicitiarum quædam & certaminum mater est, quæ ex se iracundiam parit, ex quibus rursus jurgia & bella

naſcuntur. Nulla tamen virtus eſt occidere hominem: latronum enim iſte, ut novimus, mos eſt. Sed nos virtutem veram vocamus contra aurarum mutationes nudo corpore dimicare, deſideria ventris abſcindere, & varias ipſius pugnas abſtinentia patientiaq; ſuperare. Igitur prius vince hos inimicos ante omnia tuos, ſi fortis videris tibi, & exinde opus tibi non erit adverſum quempiam certamina externa committere. Idcirco enim contra eos qui foris ſunt, commoves bella, ut iſtis quos intrinſecus habes, alimenta & fomenta ſuppedites: ſed tu vides quod eos quidem, cum quibus foris dimicas, vincis, ab iis autem quos noſti, qui intra te ſunt, ſuperaris. Conſidera igitur quanti tyranni in ſtultorum cordibus degunt: oculi, aures, nares, venter, virilia, totumque corpus humanum, quam multa etiam deſideria naſcuntur intrinſecus, quibus omnibus genus mortale ſuccumbit & ſervit, propter quæ cuncta & jugulantur & jugulant. Nos autem Brachmani, quia omnia quæ intrinſecus habemus bella ſuperamus, jam de reliquo incolumes atque ſecuri in ſumma pace requieſcimus. Silvas videmus, cœlumque ſuſpicimus, aquilarum diverſarumque avium gratiſſimas voces ſemper audimus, nudo ſub aere arborum foliis noſtra corpora contegimus, eorumque fructibus veſcimur, aquam bibimus, hymnos Deo canimus, & futuri ſæculi vitam deſideramus, nullumque quod prodeſſe nobis non poſſit, audimus. His ergo nos Brachmani moribus contenti vivimus, pauciſque ſermonibus agitatis mox tacemus. Vos autem dicitis quidem quæ debeant fieri, nec tamen facitis. Philoſophum vos nullum putatis, niſi eum qui noverit loqui:

qui : veſter enim eſt omnis ſenſus in lingua, vobiſque in oris veſtri labiis tota ſapientia eſt. Aurum argentumque colligitis, plurimis ſervis & magnis domibus indigetis : affectatis honores, & ſectamini dignitates, editis tantum atque potatis, quantum juvat expleri, utimini æque & veſtibus delicatis ſemper ac mollibus,eaque facitis, quorum pœnitentiam mox geratis : contra vos ipſos veluti contra inimicos veſtros ſoletis loqui, cum tamen habere vos linguæ propriæ poteſtatem ſciatis. Longe profecto meliores ſunt illi qui tacere conſueverunt,non enim ſe ipſos loquendo revincunt. Mutuam mercedem ab omnibus accipitis : glorioſum, ut putatis,ornamentum digitis veſtris imponitis aurum : vos quoque feminas videmus ornatos,cum ſciatis quod idipſum, in quo magnopere creditis, quantum ad rem pertinet veram, vobis proſſe nihil poſſit. Auro enim non extolluntur animæ, neque corpora nutriuntur, ſed è contra per illud utraque iſta vitiantur. Nos autem qui cognoſcimus veritatem, ipſamque naturam, ſi cœperimus ſitire, ibimus ad fluvium, aurumque calcantes, aquam bibemus. Auro enim nequit ſedari fames, ac ſitis neſcit extingui. Non ex auro venit vulnerum cura, non ægrotorum medicina membrorum, non ulla refrænatio cupiditatis immenſæ, ſed hortatus magis ac provocatio major ad novam neſcio quam concupiſcendi libidinem. Et ſitis quidem illa naturalis cum fuerit, cum aquam, quam deſideravit, acceperit, ſitire mox ceſſat : ſimiliter etiam naturalis fames,quando eſcam quam quærit, acceperit,conquieſcit.Si igitur eodem modo eademque natura aurum quoque humanus animus deſideraret, ubi primum accepiſſet

quod optabat accipere, ſine dubio cupiditas & ipſa ceſſaret: ſed nedum iſta non ceſſat, immo ſemper nova, & ſine aliqua intermiſſione deſiderat, quia non ex commonitione naturæ deſiderium tale procedit. Poſtremo, in quo apud vos homines & ornantur & gloriantur, in eodem apud nos ſpernuntur. Calanus amicus eſt veſter, ſed ſpernitur & calcatur a nobis. Qui ergo multorum malorum auctor apud vos fuerit, à vobis honoratur & colitur: quia vero eſt inutilis, projicitur à nobis: & illa quæ nos omnino non quærimus, Calano pro ea quam habuit erga pecuniam cupiditate, placuerunt. Sed non erat noſter hic talis, qui animam ſuam miſerabiliter læſit, ac perdidit, ob quod neque Dei neque noſtri amicus eſſe viſus eſt dignus, neque in hoc ſæculo inter ſilvas habere meruit ſecuritatem, neque illam ſperare gloriam potuit, quæ promittitur in futuro.

Alexander Imperator ubi venit ad ſilvas, Dandamim quidem ipſum in tranſitu videre non potuit: in ſilva enim jacebat, recumbens ſuper arborum folia in ſecuritate & pace, proximus fonti, quem quaſi uber terræ matris incorruptum atque integrum in os ſuum emulgere conſueverat. Miſit autem ei Alexander amicum quendam nomine Oneſicritum, dicens ei; Oneſicrite, memoratum virum Dandamim ad me venire feſtina, aut cauſam propter quam venire noluerit, nuntia, ut ego ipſe ad videndum eum pergam. Cui ille reſpondit; Faciam cum celeritate quod præcipis. Nam ſicut jubere tuum eſt, ita meum eſſe cognoſco tuis juſſis obtemperare. Ubi igitur ſupradictus ad Dandamim nuntius venit, his eum alloquutus eſt verbis; Dixit filius Dei Jovis magni,

magni, Alexander Imperator, qui est dominus generis humani, ut properes ad illum venire, quia tibi, si veneris, plurima dabit munera: si vero venire nolueris, veluti comtemptorem te capite puniet. Quæ cum ad Dandamis aures dicta venissent, non surrexit ex foliis, quibus fultus jacebat, sed tale responsum ridens reddidit, ac recumbens: Deus, inquit, maximus parare cuiquam nescit injuriam, sed lumen vitæ rursus iis præstat animis, quæ suo solverint fato. Meus ergo ille solus est dominus, qui homicidia vetat, & qui bella non concitat. Alexander vero non est Deus, quia & ipse moriturus est. Quemadmodum igitur potest esse omnium dominus, qui nondum Tyberoboam fluvium transfretavit, neque per totum mundum sedem suam locavit, non zonæ Gadem transiit, non in medio orbis cursum solis aspexit? quare gentes plurimæ nec ejus quidem nomen adhuc nosse potuerunt. Si autem non capit eum illa quam possidet terra, fluvium transeat nostrum, & inveniet solum tale, quod norit homines sustinere. Quæcunque mihi Alexander pollicetur, si ea præstiterit, cuncta inutilia mihi erunt. Ego enim habeo domum folia, herbis quoque quæ adjacent mihi, vescor, & aquam poto: posthabeo alia quæcumque cum solicitudine colliguntur ac pereunt, nihilque aliud præter tristitiam quærentibus ea atque habentibus præbent. Nunc igitur securus quiesco, clausisque oculis nil omnino custodio. Si aurum voluero servare, somnum meum dissipo: terra mihi omnia ut lac mater infanti ministrat. Ad quemcumque accedere voluero locum, vado, quocumque autem ire noluero, nullius solicitudinis necessitate compellor. Et

si

ſi caput meum voluerit abſcindere, animam auferre non poterit: ſed caput tantummodo jacens tollet, animà vero diſcedens, caput ſuum veluti partem veſtis alicujus relinquet,ac reddet ei à quo id ſuſceperat, nempe terræ. Cum autem factus ſpiritus fuero, ad Deum qui eum intra hanc carnem incluſit, aſcendam. Qui cum hoc fecerit, tentare nos voluit, ut videret quemadmodum diſcedentes ab eo in hoc ſæculo viveremus. Et poſtmodum cum ad eum fuerimus reverſi, rationem vitæ hujus à nobis expoſcet. Cui aſſiſtens ego videbo injuriam meam, ejuſque judicium in illos qui injurioſi mihi fuerunt, intuebor: ſuſpiria enim gemituſque læſorum incipient lædentium eſſe ſupplicia. Hoc Alexander illis minetur, qui opes deſiderant, qui timent mortem, quia nos utrumque contemnimus. Nam Brachmani neque aurum diligunt, neque mortem verentur. Vade igitur, & hoc Alexandro referas;Nihil tuorumDandamis quærit: verum ſi aliquid ex ipſius rebus tu neceſſarium tibi eſſe credis, ad eum venire non dedigneris.

Quæ ubi Alexander per internuntium audivit, deſiderare plus cœpit ut talem virum videret,utque ſe,qui multas vicerat gentes, unus & nudus vinceret ſenex. Pergit igitur cum quinque vel decem amicis ad eas,quas ſupra diximus, ſilvas, & cum veniſſet adproximum, atque ex equo, quo vehebatur, exiliiſſet, coronam de capite depoſuit, omnemque qui circa ipſum erat, ſuperbiæ tumorem relinquens, ad memoratum ſenem ingreſſus eſt ſolus, & ad pedes ipſius ſe dedit, hoc dicens; Salve Dandami,ego ad te veni, quia tu ad me noluiſti venire. Cui ille reſpondit; Ad quid ad nos veniſti? aut quid de noſtris ſolitudinibus auferre

ferre defideras? Quod cupis ipſe, nos habere non poſſumus: Quod iterum nos habemus, neceſſarium tibi non eſt. Nos honoramus Deum, & amamus hominem, negligimus aurum, contemnimus mortem: vos autem mortem timetis, honoratis aurum, oditis hominem, Deum contemnitis. Ad quem Alexander; Doce, inquit, nos aliquid ſapientiæ: plenum aiunt te divinitate, & cum ipſo colloqui ſæpius Deo: ego vero ſcire deſidero in qua re præſtantiores Græcis vos ipſos eſſe dicatis, & in quo aut melius videas quam alii homines, aut amplius ſapias. At ille reſpondit; Ego, inquit, vellem deferre ad te acceptum à Deo ſenſum, ſed ipſe locum non habes ubi donum tale ſuſcipias. Impleverunt enim animam tuam avidæ atque immodicæ cupiditates, quas nunc mecum certare conſidero, quia te ab ipſis conor avellere, quamquam hodie plurimum mœrent, eo quod morte nullius gentis vel ſanguine polluaris, & quia vident adhuc homines in civitatibus commorantes. Tu ad Oceanum uſque vis accedere, poſt quem aliam iterum partem orbis cupis occupare: & tunc triſtitia afficieris, cum non poteris habere quod vincas. Quomodo ergo ſatisfacere deſiderio tuo poteris, cum totus tibi ſerviens mundus animum tuum explere ac ſatiare non poſſit? Minor mundo longe tu factus es, & ſi omnia ſimul velis vincere, atque univerſa quæcumque tenent homines poſſidere, tandem neceſſe eſt ut ſolum habeas quantum aut tu jacentem tenere me cernis, aut ego occupare video te ſedentem. Ex quo iterum ſi ad alia tranſeamus, & in aliis quoque tibi ſimiles invenimur. Eodem enim modo quo ipſe, omnibus utor elementis, aere, aqua, & terra, nec quidquam ultra

ultra habere desidero, & omnia juste habeo quæcumque possideo: & si solus omnes fluvios obtineas, plus tamen aquæ quam ego ex ipsis haurire non poteris. Hanc ergo si à me sapientiam discas, nihil tibi deerit: totumque habebis, si nihil desideraveris. Cupiditas enim paupertatis est mater, quæ medicamento malo, hoc est, solicitudine nequit curari: quæ ita semper omnia quærit, quasi invenire nil possit: quia non in iis ad quæ jam potuit pervenire, requiescit, sed ex illis quæ necdum tenere se cernit, magis magisque cruciatur. Habebis autem maximas cum voluptate opes, si ita mecum vivere voles: & si meis acquieveris verbis, meas divitias possidebis. Amicus mihi est omnium Deus, & de ipsis cum eodem rebus loquor, malorum hominum verba non audio. Cœlum habeo pro tecto, terra mihi tota pro lecto est. Fluvii mihi potum ministrant, mensam silva suppeditat. Non vescor animalium visceribus, ut leones, neque intra pectora mea inclusæ quadrupedum aut volatilium carnes putrescunt, nec sum mortuorum sepulchrum, sed providentia naturalis omnes mihi fructus ut lac mater infundit. Intelligo ipse quid quæras. Sapientem me vides, talis & factus sum, itaque vivo ut procreatus sum, & quæ Deus faciat agnosco, & quid fieri debeat scio. Vos autem vanitate magna repleti præsagire vos creditis, cum tamen hæc ipsa quæ per singulos videtis dies, Dei opera intelligere nesciatis. Ego cuncta cognosco, & unde, & quando, & quomodo fiant. Pluvias, siccitates, fulmina, tempestatesque præsagio: & hoc est quod me delectat ac reficit, quia Deus habere me communionem quandam atque consilium cum operibus suis fecit. Ad me quem-

quemadmodum angelus venit, & si quando aliquid timuerit Imperator, tunc ego deprecor Deum ut boni aliquid ei, cum ad me venerit, præstet, ut eum metu quo laborat, absolvat, utque ei fiduciam quamdam mentis inspiret. Quid esse rectius dicis, lædere homines, an tueri atque servare? & quid magis convenit facere filiis Dei, aut evertere cuncta pugnando, an expugnata & diruta instaurare pacando? Non tibi proderit, Imperator, enorme pondus auri, neque elephantorum, quos sustulisti aliis, multitudo: sed hæc vox mea, & is meus sermo. Tu vero etiam si me interficere volueris, non timebo, ibo enim ad Deum citius, qui & causam & vitam meam novit. Nihil est quod Deum latere possit, cujus oculi sunt omnes stellæ, sol, & luna, quæ omnia tu effugere non potes, neque in te judicium ejus evadere. Noli igitur tu destruere quæ ille construxit: noli tu cupere dissipare ea, quæ ille qui ea fecit, ornare desiderat: noli immolare sanguinem civitatum, neque transire supra gentium mortuarum cadavera. Longe enim rectius feceris si tuam curaveris vitam, quam si alienam desideraveris mortem: & si contemptis iis quæ prosequeris damnis, vera elegeris lucra. Cur cum unam persequeris animam, tot simul vis extinguere nationes? Quid, delectaris totius sæculi malis? quid, aliis flentibus, rides? Hoc ipso tamen, quod memor mei, qui in solitudinibus his vivo, esse voluisti, temetipsum lucratus es. Neque nunc aut certamina pertimescis, aut lædere quemquam cupis, aut virtutem tuam in aliorum malis, quod fecisti semper, exerces. Projice igitur a corpore tuo vellera ovium mortuarum, neque defunctis volueris te operire

perire tegminibus, magis enim ipſe cum talem te feceris, honorabis, quia temperatur anima in deſertis vivens locis. Hoc igitur vitæ noſtræ propoſitum magis elige, cujus beatitudine plus quam apud Macedones frui poteris. Qui quidem te per ſingulos expectant dies, ut reliquas tecum diruant civitates, & quæcumque in ipſis valuerint invenire diripiant: quoſque in præſenti die triſtari arbitror ac dolere, quod incolumes adhuc quaſdam videant nationes, occaſionem nanciſcentes cupiditatum ac rapinarum ſuarum auctoritatem nominis tui. Quam ergo ſecuram in Deo vitam poteris obtinere, & ut tibi ipſe jam vivas, qui nunc adhuc multa cogitas rapere, multos trucidare deſideras: ex quibus jam aliqua feciſti, alia in præſenti facis, alia facturum te eſſe promittis? Ego vero cum ex hoc mundo receſſero, in aere poſitum te videbo: & tunc quidem ſermonem prædicabis meum, quia te multitudo equitum vel peditum nulla comitabitur, & cum maximo mentis tuæ dolore deflebis, hoc dicens; Sine cauſa perdidi totius retroacti temporis vitam, quam in honoribus iſtius mundi, belliſque, conſumpſi. Ex quibus intelliges nihil tibi aliud te reliquiſſe, niſi memoriam ſolam malorum. Novi enim ego quæ divinitas intra ſe habeat, cum tamen ipſe ſim apud homines conſtitutus, mihique tunc iſta dices; Bona conſilia Dandamis mihi aliquando præbebas. Tunc enim ante conſpectum tuum venient omnes quas ſine cauſa expugnaveris animas, apud quas quomodo excuſare te poteris?

Libenter hæc & ſine ulla iracundia Alexander audiebat: erat enim in Dandami ſpiritus Dei: ſed inſtigante dæmone malo inter ipſa principia mutaba-

tur

tur Alexander. Unde his alloquebatur Dandamim verbis; Scio vera te dicere, de divino enim genere descendens, in his constitutus es locis, ubi nunc tibi sine ulla molestia, sed cum maxima voluptate, vivere licet, & ubi naturalibus divitiis frueris, & quiete secura. Ego vero inter tumultus varios ac formidines vivo, plurimosque ex ipsis qui me custodiunt, timeo, & major mihi plerumque ab amicis metus quam ab hostibus venit, quorumque amplius quotidie quam inimicorum meorum insidias pertimesco: & neque sine ipsis degere queo, neque illis me possum credere: vivo igitur in afflictione. Quos enim vereor, eorum constipatione custodior. Diebus quidem totis varias gentes prosequor ac fatigo, noctibus vero me somnus turbat ac vexat, ne quis in me inopinatus hostis impetum faciat. Et si occidero quos formido, tristis efficior: si rursum lenis ac mitis voluero esse, contemnor. Et quemadmodum à tantis rerum periculis me eripiam ignoro. Nam & si voluero in his desertis, in quibus vos degitis, vivere; id mihi penitus non licebit, ob quod apud Deum nunc excusare me possum, quia ipse me in hujusmodi vitæ statu, & in tali ordine hominum collocavit. Tu vero pro istis quas ego fudi querelis, quia me per omnia recreasti, ac sensus pauliſper meos à conflictationibus & præliis liberasti, dona mea susscipe, neque ea quæ tibi offero, in contumeliam mei volueris recusare. Mihi enim, quando sapientiam honorare fecisti, non modicum profuisti. Hisque finitis, innuit servis Alexander ut munera quæ spospondérat, exhiberent. Qui mox auri argentique optimas species, diversasque vestes cum oleo ac panibus obtulerunt. Quibus visis Dandamis risit, hoc di-

cens; Num quid suadere avibus istis potes, qui in locis silvestribus vivunt, ut aurum argentumque suscipiant, & melius, quam consuerunt, canant? Quod cum fieri omnino non possit, me illis vis esse pejorem? Cur illud accipiam, quod neque edi à me, neque potari potest? Cur accipiam quod mihi nullatenus prosit? Aut quam ob rem id custodiam, quo uti nequeam, nisi forte ut animam meam per omnia liberam hujusmodi nexibus ligem? Cur ingenuitatem ipsius frustra jugo turpissimæ servitutis addicam? Quod ego numquam prorsus efficiam. Sed neque emere quidquam volo, qui in solitudinibus ubi nihil venditur, vivo. Munera mihi Deus, hoc est, fructus istorum locorum præbet. Nihil enim auro homini vendit Deus, sed sapientiam bonam ei qui noverit eam accipere, largitur. Veste velatus sum cum qua me matris meæ edidit partus. Aere hoc ut cibo vescor, libenter video me talem, dum nullis corpus meum nexibus gravo: omnique mihi melle dulcior est, ubi naturalis venerit sitis, aquæ potus ex fluvio. Si autem & panes istos dices habere aliquam voluptatem, cur eos incendisti flammis? Reliquias ego ignis escam facere meam nolo, neque in cibos convertere meos cupio quod de alieno ore sustulerim. Hos ergo panes ipse qui coxit ignis absumat. Sed ne aliquam tibi qui sapientiam honoras, injuriam à me æstimes irrogari, oleum tantummodo istud accipio. Quæ ubi Dandamis dixit, continuo surrexit, ac silvam peragrans, & colligens ligna, molem ex iis maximam fecit, quam igne succendens, his locutus est verbis; Brachmanus, inquit, omnia habet, & abunde ex omnibus, ut cupit, pascitur. Infusoque oleo mox, pyraque vehementer incensa,

incensa, talem cecinit hymnum Deo; Immortalis, inquit, Deus, tibi ego in omnibus gratias ago. Quæ ubi Alexander vidit, abscessit, cuncta secum præter oleum, quæ exhibuerat, reportans, summopere stupens. Dandamis vero hoc etiam sermonibus suis addidit, dicens; Tales universi nos sumus. Calanus vero pessimus vir judicatus est à nobis, eo quod vestræ se exhibuit præsentiæ, & nostram non imitatus est vitam: & quia cum amator Dei esse non posset, fugit à nobis, & migravit ad Græcos, contemptisque moribus nostris, se ipsum damnavit immortalibus flammis. Tu vero Macedonum malæ gentis Dominum esse te dicis, Brachmanos vituperas, & interfici omnes jubes, credens eorum mendacibus verbis, quod bonum virum facere non oportet. Nos vero rationem vitæ propriæ Deo novimus reddituros tunc, cum ad eum fuerimus profecti. Omnes enim ipsius sumus, gloriam vanam contemnimus, quod stulti facere non possunt. Quemadmodum vos transire ad consuetudinem nostram valetis, qui tam male vivitis? & qui semper illa quæ bona sunt, datis oblivioni? Nos vero Brachmani, memores quemadmodum procreati aliquando fuerimus, & videntes propter quæ vivere debeamus, irreprehensibilem vivendi cursum tenemus, unumquemque enim Deus certo propositi ejus, cui deputatus est, fine formavit. Lætamur in desertis locis, & in mediis silvis sedentes, & in his tantum sensibus nostris occupati sumus, ne umquam sermones hominum animas nostras ab institutis talibus valeant separare. Beatus est ille qui nullius indiget, & qui non alienam gloriam cupit, & qui placere vult omnibus, necesse est ut sit omnium servus. Nobis necessa-

riæ

riæ non sunt civitates, in quibus latronum multitudo colligitur: magnas vero domos nobis extruxit Deus, ac præstitit, montes pariter, ac silvas: ex quibus simplices sumimus fructus, & puræ dona naturæ aquas bibimus: libenterque nosmetipsos reficientes post laborem, iis foliis incubamus. Quomodo potestis ingenuis hominibus imperare, cum sciatis vos in potestate multorum esse? Vos enim vestris in omnibus quæ concupiscunt, servitis animabus. Nam si multas habere vestes desideratis, non ut paucos greges ovium pascatis, non ut paucos qui ipsas tondeant oves, & à quibus ipsæ lanæ intexantur, necesse habetis artifices. Quid excusaris quod mollia vestimenta non habeas? Æqualis enim servitus esse probatur in minoribus & majoribus rebus. Nam qui exiguum miratur aurum, & multum desiderabit: & qui parvæ civitatis fuerit Imperator, & majori cupiet imperare. Præterea etiam ex modica perpetuæ portione, quæ in vestris splendet vestibus, superbitis: & cum vestris famulis fuerint indumenta purpurea, vos pulchrius esse aliquid existimantes, vestra colore altero splendere curatis. Si autem hoc apud vos bonum non videtur, pauperes judicamini, dum parva miramini. Animalia libenter occiditis, quæ terra progenuit: quæ tamen ipsa plurimum vobis prodesse cognoscitis. Quædam enim ex ipsis tondentur, alia mulgentur: cum quibusdam agrum colitis, cum aliis dimicatis: quorum postea eo quod funditis cruorem, gaudetis, talemque mercedem ipsis, quæ perutilia vobis fuerint, redditis vicem: & quorum vellera vos extrinsecus velant, eorumdem vos carnes intrinsecus onerant, & incipitis esse corporum mortuorum sepulcra viventia. Tantis ergo tamque

tamque inconvenientibus rebus, tamque contrariis mens gravata, poteſt in ſe recipere Dei ſenſum? Dimitte pauliſper memoratorum animalium carnes, quæ occidis, ſic jacere, & quid ex ipſis fiat intellige. Num quid poteris fœtorem ipſarum ferre non fugiens? Quantæ ſordes, quantæ impuritates animabus atque corporibus inferuntur humanis, quas cum ipſe tolerare non poſſis, includuntur intra illos, atque ab illis inferuntur, à quibus cibi tales deſiderantur. Anima iracundiam parit, iſta concreant vomitum: terra vero fructus & flores, qui foras emiſſis bonis odoribus placent. Tales epulas nobis plantavit Deus, ac præſtitit: humanos ſenſus vos penitus perdidiſtis. Corpora veſtra feras male olent: receptacula enim eſtis pecudum mortuarum: leonibus lupiſque pejores eſſe cœpiſtis. Lupi enim, ſi uti terrenis pabulis poſſent, numquam profecto carnibus veſcerentur. Tauri, equi, cervi juſtis herbarum paſtibus vivunt, unde & validioribus membris, & nervis fortioribus roborantur. Cur hæc animalia magis non vultis imitari? Cur non editis ſilveſtria? & aquam bibitis? Sed cauſa ignis hujuſmodi epulas vobis præparatis, quas cum non eſſe cernitis beſtias fortiores, ideo veſtris non urgentur inſidiis: vos enim quæritis cives plures, expenſas plurimas facitis, & in parvis rebus plurimum laboratis propter exiguam voluptatem: ubi nihil eſt niſi eorum aperta perditio, in quibus fuerit labor vanus. Ergo nihil eſt veſtra infelicius vita. Nos numquam bibimus inviti, ſed neceſſarium ſiti ex fontibus naturæ implemus officium: qui etiam non bibentibus nobis defluunt ſemper. Vos vero propter ventris voluptatem, & non eſurientes, quæritis

juges

juges cibos, & quibuſdam artibus vobis multas atque diverſas epulas præparatis: excurritis omne retibus mare, in aere volitantium, in montibus beſtiarum venatione gaudetis, canumque veſtrorum velocitatem mirantes, ferarum reprehenditis tarditatem, atque habitatrices eas malarum ſolitudinum nominatis. Iſtis igitur rebus inſiſtitis hæc animantia inveſtigare, hæc inveſtigata feſtinatis occidere, aut viventia caveis clauſa deſertis ad ſpectacula civitatum: non ut fruges feratis, ex quibus famem, neque ut exinde neceſſarium aliquod officium hominibus præbeatis, ſed ut proximum ac ſanguinis veſtri, & opus (quod eſt majus) Dei, cum ſummo dedecore trucidetis, vel ut violenter vinculis illigatum ferarum morſibus ingeratis. Et hoc ipſum libenter aſpicitis, quod cum hominibus feræ pugnent, & quod illæ partem naturæ veſtræ ac ſimilitudinis devorent: poſtea vero illas prorſus feras occiditis, ut crudeles eaſdem, eo quod occiderint hominem, eſſe dicatis: &, quod adhuc ſceleſtius videtur ac pejus, humano ſanguine ſaturati, necdum tot tantiſque malis expleti, veſtrorum cupitis civium ventres replere. Ad hæc, tam dedecoroſis, tamque pravis moribus vivitis, ut & vobis calidas ſuperædificetis domos, quibus ad veſtram explendam voracitatem comeſta digeri citius compellantur. Inſuper & ut proprij corporis inteſtina nimia ciborum repletione diſtendantur, lautiores eligitis epulas, unde peritos quoſque procuratis artifices condiendis atque ordinandis epulis. Nos autem precamur Deum, ne aliquando ſitiamus: nam hoc interdum modo à regula veritatis abſtrahimur, hoc eſt, tunc cum neceſſarium potum noſtro corpori damus, ob quod poſtea

oculos

oculos & manus noſtras veluti ſacrificium aliquod ad radios Solis agentes extollimus. At vos etiam læti eſtis quotiens ſupra modum convivia veſtra celebratis, nec ante veſtris commeſſationibus finem imponitis, quam nimia ebrietate furere incipiatis, & donec ipſum quod ſapere videbamini, bibendo perdatis: & nimio vini pondere ſenſus veſtri cordis oneratis. Feliciores profecto apud vos eſſe crediderim eos, qui inſanire dicuntur. Illi enim ſemper ebrii ſunt, cum tamen vinum non emerint: vos autem pro pretio vini nimiam ſollicitudinem geritis: quo empto voſmetipſos ebrietate polluitis, voſque invicem verberatis, ac tandem ad ſobrietatem reverſi, vix poteſtis agnoſcere quemadmodum ebrietatem veſtram cuſtodire valeatis. Audio etiam quod plurima comedentes ea digerere non poteſtis: & cum tandem à convivii voracitate vix receſſeritis, omnia quæ vos explere ſolent evomitis: ipſamque mutantes perverſo more naturam, ex eadem parte qua eſcas capitis, egeratis; capite, non pedibus, ambulantes. O ſtultiſſimi homines! impletis ingluvie viſcera veſtra atque diſtenditis, ut poſtea iterum arte medicorum corpora veſtra vacuetis; turpitudinem per hæc vobis maximamque ægritudinem quærentes: adeoque eſtis inſani, ut ipſam cupiatis evertere tali curatione naturam, quæ nullam penitus ſentiat voluptatem; finem habentes voracitatis immodicæ ſupplicium, non ſalutem: inſatiabilia enim membra fieri ex morbis continuo ſolent, tormenta comitantur, ita ut poſtremum quod honeſtæ ac probæ vitæ ex tantis deliciis conferatur nihil habeatis. Sed jactare vos audio quia plurima poſſidetis: qui tamen cum aliis multa do-

netis, vestris admodum pauca præstatis. Unde vos magis pauperes judicamus, quia ne panem quidem ipsum parentibus datis, innumeras autem habere opes desideratis. Servi ventris vos estis, propterea maxima apud vos turba medicorum est, qui assidua vos purgatione evacuant: faciunt autem id aut jejunio vel inedia, aut arte medicaminum: ut qui plurima vina solebatis haurire, subito ne aquæ quidem modicam quantitatem possitis accipere, quotiens ægritudinum necessitate vexamini. Et sicut tunc ultra naturam multum meri bibitis, ita nunc parum quoque aquæ, quod exposcit ipsa natura, desideratis. Nos vero vinum quidem omnino non quærimus, aquam autem habemus quam solam volumus, & qua maxime delectamur, & sapienter curamus sitim. Non furere & insanire properamus, magisque nobis mortem quam ebrietatem precamur, per quam necesse est homines totis & corporibus & sensibus interire. Ebrius enim videtur quidem vivere, sed, quantum ad sapientiam pertinet, mortuus judicatur: Perdidit enim sublimem ipsam quam homini dedit Deus mentem. Ecquid ii qui se magnos & glorioſos putant, quam falsa spe, & vanis decipiuntur illecebris, qui alternis se invicem manibus lædunt, spoliant, jugulant, cum tandem & ipsi mortem, quæ necessario eis debetur, expectent? Quid denique de illis viris, quasi de magnis quibusdam & aliorum provisoribus loquar, qui more turpium feminarum variis pigmentorum odoribus oleo membra perfusi foris prodire consueverunt, aeris ipsius puritatem dissolutione propria polluentes? Quid de Stoicis Philosophis vestris loquar, qui cum omnes auri amore teneantur, vobis tamen admiratione, vel laude

laude digni videntur? Audimus etiam quod à masculis vestris partem quamdam corporis amputatis, in muliebremque sexum illos convertere gestiatis: Et quod sit apud vos talis homo, qui neque generare ut vir, neque parere possit ut mulier, & qui in suum tantum dedecus, & in suam tantum vivat injuriam. Quis talem humani generis prævaricationem, & tam miserabilem casum etiam cogitando non doleat? Quorum nos miseratione ducti vobis prodesse quantum possumus affectamus: quia & superbiam execramur, & universam humani generis naturam diligimus, ac fovemus: & quasi in alto magnificæ cujusdam domus sedentes loco, nudi tam mente quam corpore, quoscumque spectatores novimus veritatis, & docemus. Et hoc est in quo cæteris hominibus ditiores nos esse putamus. Macedonia vim omnibus facit, quam tamen prius ab aliis ipsa sustinuit. Omnes autem ad deteriora conversi, turpes famuli judicantur. Sed horum omnium malorum quæ nominamus, Brachmani videntur expertes. A nullo enim debellari atque expugnari queunt, quia nullius rei desiderio vel amore tenentur. Tu vero, si vera vis sapere, ad Indiam veni, habita in solitudinibus nudus, omnes quas diligis, & quibus ornari videris, projiciens dignitates: nam aliter non suscipieris à nobis. Et tunc amabis ea, quæcumque paulo ante vidisti, quæque miratus es: neque ullus contra te ulterius dimicabit, aut quidquam tuorum tibi auferre quis poterit. Neque aliena collatione, neque aliorum sudore pasceris: eris enim in omnibus dives. Et quoniam desiderare te scribis, ut in aliquo tibi prosim: Non invi-

demus illis, qui vere pium imitantur Deum. Universam enim humanam ubique naturam volumus, quantum per nos fieri potest, meliorem evadere.

Secuti sumus exemplar inter S. Ambrosii opera excusum, cujus leviora quidem errata in textu emendavimus, graviora cum conjecturis nostris hic exhibemus.

PAg. 58. a, 10. Dolenorum, *lego* Adulenorum.
P. 67. a. 21. omnibus, *l.* ovibus.
P. 67. a. 24. feminas, *l.* ut feminæ.
P. 70. a. 4. tollet, *l.* filet.
P. 78. b. 3. perpetuæ, *l.* purpuræ.
P. 79. b. 14. cives, *l.* cibos.
P. 82. a. 4. parentibus, *l.* petentibus.
P. 82. b. 4. ad deteriora conversi, turpes, *l.* ad deteriora conversæ sortis.

ALEXANDRI MAGNI
Regis MACEDONUM
ET
DINDIMI
Regis BRAGMANORUM

De Philoſophia per Literas facta collatio.

SÆPIUS ad aures meas fando pervenit, rationem veſtræ vitæ à communium qui ubique ſunt hominum diſcrepare: Nam nec terræ nec pelagi ſubſidiis uti vos, aſſerunt nunciantes. Quæ res, ſui novitate mirabilis, rumorum licentia videtur incredula. Et recte conſulere per has te, Dindime, Literas properavi, ut, ſi verum eſt quod

quod audivimus, & ſi Philoſophandi cauſa hoc faciatis, incunctanter expedias. Quo certior effectus, ego quoque, ſi fieri poteſt, diſciplinæ ſectator hujus exiſtam. Semper enim virtutum ſtudiis ab ineunte ætate dedi operam, traditaque mihi à ſapientibus innocentiæ mandata non indiligenter, ut arbitror, conſervavi; quibus tamen ita informamur ad bene vivendum, ut bene vivendi omnino cauſſas & remedia non perdamus. Sed quia veſtra excellens offertur induſtria, præter illas philoſophicas Philoſophorum notas uſitataſque doctrinas, cultum quendam obſervantiæ ſingularis inducit, quæſo, ut hanc nihil moratus operias: Nam nec vobis ex hoc aliquid jacturæ proveniet, & nos aliquid fortaſſe commodi ſortiemur. Libera enim eſt res communicari, & neſciens pati diſpendium, cum in alterum participata transfunditur. Sicut ex una lucerna ſi lumina plura ſuccenderis, nullum damnum principali materiæ generabis: Quæ quidem facultatem accipit plus lucendi, quotiens cauſas invenit plus præſtandi: Quapropter obſecro ut præbeas reſponſa quæſitis.

Prima

Prima Reſponſio DINDIMI *Regis contra* ALEXANDRUM *Regem Magnum* MACEDONUM.

DEſiderantem, Alexander, te ſcire quid ſit perfecta ſapientia, licet hujus te non ignarum profiteri belle conlaudem, quia quod ſolum eſt omni regno præſtantius id aſſequi maluiſti: Etenim Imperator ex Philoſophia non dominari ſolum creditur, ſed ſervire quam plurimis. Verumtamen quod ſatis mihi durum, & prope impoſſibile videtur, nunc ad noſtra inſtituta tranſduci, cum procul aliis, quam noſter cultus exigit, diſciplinis & moribus ſis imbutus: Stat verum tacere, teque veniam ſuper his quæ poſtulas dari. Maxime quia nec mihi ullum ſuppetit uber eloquium, & tibi neceſſitatibus bellicis occupato parvum temporis ad legendum datur: Sed ne invidiæ cauſa deſerere me diceres, expediam ut potero quæ requiris. Nuncios enim de nobis dudum ad te prolatos non immerito famæ incredulus reſpuiſti, nam ſolet gaudere figmentis: Nunc tamen ex me indubitanter percipe rerum fide contentus ad beate vivendum, quales habeamur agnoſcens: ſit tui ſane judicii quæ proferemus utrum ſequenda cenſeas an ſpernenda. Gens igitur Bragmanorum pura & ſimplici vita vivit. Nullus reus capitur inlecebris: nil appetit amplius quam ratio naturæ flagitat: omnia patitur ac tolerat, illud putans neceſſarium quod ſcit non eſſe ſuperfluum: facilis

facilis nobis ſemper alimonia, nunquam luxuriæ ſagacitas per omnia currens elementa perquirit, ſed quas tellus ferro inviolata producit menſam epulis oneramus: Hinc eſt quod nulla genera morborum numeramus & nomina, ſed diuturnis gaudiis intemerate defruimur: Nullus itaque apud nos ſanandis corporibus uſus herbarum eſt, nec in alienas pernicies auxilium petimus conſtituti: opem non precatur alter ab alio, ubi vivitur inter pares: Locus non præbetur invidiæ, ubi nullus ſuperior eſt: Omnes divites facit paupertatis æqualitas: Judicia non habemus, quia corrigenda non facimus: Leges nullas tenemus, quas apud vos crimina perferunt: Nam dum plerumque ſeveris ſane timoribus incognita prohibent, facinora docuerunt. Una genti lex eſt contra jus naturæ non ire: Miſericordiam nulli tribuimus, quia nec ipſi miſeranda committimus: culpas noſtras aliorum remittendo peccata non abluimus; nec ſparſis divitiis ſcelera congeſta redimimus: Quid enim proficit in proximum depenſa munificentia noxæ, cum ſit avaritiæ ſimile quod fertur: Et fortaſſis ſincerior eſt ille cum quo male conſcius raptim patrata communicat, & ita fit à vitiis largientis, ut par qui accipit habeatur: Pravitas enim quos contingit exæquat. Laborem non exercemus qui nutrit avaritiam: Otium turpe devitamus: Libidini membra debilitanda non tradimus: Nihil facimus quod caſtigetur: Nefas eſt apud nos juga montium vulnerari dentibus, vel camporum nitorem rigare vomeribus, aut gementibus tauris ſtridentia plauſtra ſubjungere: Cruentis dapibus uterum non torquemus: Veſcendi cauſa ſecta littorum retibus non rimamur; non æquoreas animantes

tes ſecta venatione decipimus, aut aeris libertatem captu avium verberamus: Silvarum incolas non vaſtamus indagine, neque ſpolia ferina domum convehimus. Omnia poſſidemus quæcunque non cupimus: eſt enim ferociſſima peſtis cupiditas, quæ ſolet egenos quos cepit efficere, dum finem requirendi non invenit; ſed magis quo fuerit locupletata, magis mendicat in uſum libidinandi. Turrita culmina non levamus, nec auras ſalubres arte quadam decoquimus; nec gelidos aquarum curſus fermenti ſtatione concludimus. Cur autem nos lavacra poſcamus quorum corpus immundis contactibus non ſordeſcit? Sole caleſcimus, rore humectamur: ſitim rivis frangimus; thorum miniſtrat humus; ſomnum ſollicitudo non rumpit; Mentem cogitatio non fatigat: In homines noſtri ſimiles ſuperba non agitamus imperia, nec quenquam vel minima ſervitute affligimus, præter corpus, quod ſolum animo famulari debere cenſemus: Alioqui ſævitia eſt in obſequium cogere quos nobis fratres eadem natura progenuit; & quibus ab uno Deo patre communium bonorum ſpondetur hæreditas. In extruendis domibus igne ſaxa non ſolvimus, nec limum rurſus in lapides ſabacium fornacis modo reformamus, nec admixtione velificati pulveris cementa duriora conficimus: fundamenta non jacimus in profundo, ne cui noſtrum vetus oceani poſſeſſio mulctetur: Ibi cubicula nobis aprica, ubi fuerat quondam procelloſa navigatio; dum terrarum dilatare quodammodo molimina anguſtiora, & defectui creatoris velut quædam ſupplementa præbemus: Quin potius in defoſſis telluris ſpeluncis, aut concavis montium latebris ca-

paciter habitamus. Nullos ibi ventorum fremitus, nullos tempestatum turbines formidamus. Tutius nos defendit ab imbre spelunca quam tegula; cujus geminus nobis usus est mansionis, quia dum vivimus proficit vitæ, dum morimur sepulturæ. Nullus apud nos pretiosus amictus est, nulla vestis fucato colore contexitur. Membra papyri tegmine, vel quod est verius, pudore velantur. Fœminæ nostrates non ornantur ut placeant, quæ quidem ornamentorum cultum magis oneri deputant quam honori: etenim nesciunt in augenda pulchritudine plus affectare quam natæ sunt. Nam quis potest opus naturæ corrigere? Quod cum fuerit, aut infructuosū est quia vincitur, aut criminosum quia præsumitur. Nullus apud nos incestus, nullum adulterium, nulla corruptio nominatur. Ad concubitum non admonet nos libido, sed sobolis amor; non novimus amorem nisi purum: Abortivis actibus procedere fœta nascentia non novimus; nec in ira vivum corpus morti invehimus alterius: In hominibus conspiciendis sterilitatis ob causam minime Deum suo jure privamus; nec in rapienda vita superstitum, gladiis urgemus morantia fila parcarum. Arma non sumimus, bella non gerimus; pacem moribus non viribus confirmamus. Sola fortuna est adversus quam sæpe pugnamus, & sæpe vincimus, quæ temeritatem suam in nos experta deplorat. De fatis nihil querimur, quia potestatem illis contra nos recte agendo non damus. Mortem non patimur, nisi quam ætas affecta portaverit. Nemo denique parens filii comitatur exequias. Nulla nos instruimus instar templorum sepulchra defunctis, nec in gemmatis urnis funera combusta convehimus:

Quod

Quod non honori dixerim ſed potius pœnæ: Quid enim miſerabilius his oſſibus, quæ ne genitrix terra complectenda recipiat concremantur? Sed hæc veſtra ſunt argumenta: O divitiæ quæ nec ſatietatem viventibus conceſſiſtis, & mortuis ſupremam requiem ſuſtuliſtis. Invenit, ut video, veſter furor in homines & poſt fata quod torqueat; non enim finitis gremio ſuo tellurem cineres fovere quos edidit, dum munifica ſpecie miniſterii jucundam miſeris eripitis ſepulturam: diſcant homines qualem viciſſitudinem amoribus exhibeatis veſtris. Vos eſtis malorum omnium cauſſa mortalibus: Vos Aſiam & Libyam brevibus concludi finibus affirmatis: Vos Solis meatum trepidare facitis, dum curſus ſui terminos armis diſquirit Alexander. Vos tartareum cuſtodem ſopiri poſſe pretio ſuggeſſiſtis. Vos omnia conſumentes vultum ſemper jejunum geritis. Vos pias patrum dextras natorum jugulis ſceleraſtis: Vos in maternum concubitum verecundos juvenes ipſa cupidine ſtupente duxiſtis. Vos in ſuperbiam Reges mitiſſimos incitaſtis, quibus cum terrarum ſpatia minime ſufficere ſuadetis, poli quærere ſedes hortamini; licet nec Deos veſtros morbi dimiſeritis exſortes. Nam & per ipſos nefanda commiſiſtis: Teſtes ſunt Jupiter & Proſerpina; ille quod pudicam mulierem fefellit auratus; illa quod vivum corpus in tartara non aliter niſi auro ſuſcepit oblato. Vos liberos homines honeſtate privatis: Vos ſervos nobilitate donatis: Vos captivos triumphis extollitis: Vos Reges facitis non poſſe quod volunt: Vos judices integritate nudatis. Omnia tenetis, & omnibus vos habentibus imperatis: Sola ſapientia Bragmanorum

vos ſuperat non amando : Sed his ſatis, nunc reliqua percurramus. Peſtilentiam Bragmani non patimur, neque enim fœdis actibus temeramur : Cœlum ſemper temperiem tenet apud nos : cum temporibus natura concordat, ut vices ſuas elementa non offenſa cuſtodiant : Medicinæ remedium nobis parſimonia eſt, quæ non ſolum illapſos poteſt curare languores, ſed etiam procurare ne veniant. Nulla nos ludicra ſpectacula, nec equina certamina, nec ſcenicas turpitudines, affectamus: Voluptati non ducimus arenam : ſanguinis fluenta manantia abhorremus : Quid enim Mimus hic faciet ubi nullum veſtigium quod ridendum de nobis poſſit exhibere? Quid tragœdus agat nihil inveniens cum clamore ? Cur juvenes beſtiis objiciantur immanibus, cum nullius noxam talis pœna reſpiciat. Nos theatrum ſpectare cum volumus, noſtrorum operum monumenta, quæ cum ſint maxime ridenda, deflemus: Alia porro nobis ſpectacula diverſaſque voluptates exhibet mundi machina, in qua videmus polum pulchre formatum ſignorum varietatibus ſtellarumque fulgoribus rutilare: Solem puniceis invectum jugalibus crines per orbem radiantes effundere, quem biſſenis incumbens menſibus redivivus annus inde perſequitur : Temporibus ſepta ac pampineis cincta redimiculis comitantur : Dies quoque volubiles, & horæ volubiliores antecedunt : Certamus etiam pelagus colore purpureo venuſtare, quod placidis & amicis excitatur ſemper fluctibus ; non ferire germanam terram creditur ſed amplecti, cujus multiformes piſces vagique delphini æquoris madidas undas atque ſaltus innocenter exercerent : Temporum quin-

etiam

etiam læta virentium ſpecie delectamur: ex quibus odor gratiſſimus florem ſuavitatis exhalans oculos ſimul paſcit & animum: Nemorumque nobis & fontium opaca ſcilicet arridet amœnitas: quam variæ ſimul alites muſicis concentibus perſonantes melos dulces componunt. Hæc ſunt naturæ ſpectacula, quæ & imitare difficile eſt, & refutare culpabile. Nos mercandi gratia pontum claſſibus non ſulcamus, nec ſub alio jacentes ſole provincias faſtidio terræ alterius expetimus, quæ commeantibus tam ſæva pericula præbeant. Nunquam nos peregrina ſpecies ardore ſuæ pulchritudinis inflammavit, quibus nihil decentius eſſe creditur quam viſio propiorum: Nec famulos ſibi faciet multis caſibus opum devicta materies, quos liberos edidit abſoluta pauperies. Nos artem bene loquendi non diſcimus, neque facundiæ rhetorum oratorumque damus operam; cujus officium eſt faleratis ſermonibus figmentare mendacia, & innocentiæ fidem conferre criminibus, ac parricidii reos aſſignare piiſſimos: Qui dum putant ſe alienæ laudis factum per iniquam victoriam rapuiſſe, neſciunt munimentum ſuæ conſcientiæ perdidiſſe. Simplex apud nos eloquentia eſt communiſque omnibus non mentiri. Philoſophorum ſcholas minime frequentamus, quorum doctrina diſcordia, nihil ſtabile certumque definiens, ſemper ſequentibus placita priora reſcindentibus: quorum una pars bonum in honeſtate, alia in voluptate conſtituit; & quod aſſerunt unde ipſi ſcire potuerunt demonſtrare non poſſunt, ſed audent opinionibus ambiguis non comperta firmare. Noſtra Philoſophia edita eſt quæ juvare non niſi juſte novit, nocere nec injuſte;

nec

nec aliis inferre dulce est quod nobis mœrorem generat cum infertur. In honorem divinum pecudes innocuas non mactamus, nec delubra metallis argenteis incrustata fundamus, nec altaria auro & gemmis splendentia dedicamus: Quæ si ut non habenti Deo largiaris, superiorem te asseris; si habenti, parem: quod utrum vis feceris contumelia est: Nam quisquis cælestia preciis invitat, offendit. Non suscipit Deus sacra sanguinea, cultum diligit incruentum, spernit funesta libamina, verbo propitiatur orantibus; quod solum ei cum homine est; suaque nimis similitudine delectatur: Nam Verbum Deus est, hoc mundum creavit, hoc regit & alit omnia: Hoc nos veneramur, hoc diligimus, ex hoc spiritum trahimus: siquidem ipse Deus Spiritus est atque Mens: Atque ideo non terrenis divitiis, nec largitate munifica, sed religiosis operibus & gratiarum actione placatur. Quapropter nimium vos excordes & mirabiles judicamus, qui originem vestram non suscipitis esse cœlestem, magnamque cum Deo habere cognationem. Splendorem generis vestri rebus viliſſimis obfuscatis, quippe quibus maxima voluptas in carne est: Hanc fovetis, hanc colitis, hanc amatis, cujus & contrectatio viventis horrenda est, & contagio morientis incesta: in cujus usibus elementa vexantur, & mundus exhibendis laborat obsequiis: et quod est vehementius, audetis etiam Deum cæsis carnibus expiare: Cultumque religionis non uni qui solus est, sed plurimis qui non habentur exsolvitis; & in hoc scilicet a carne decepti: Nam hominem mundum esse parvum dicitis, & sic in eo multiplicata sunt membra dispositа. Item alios Deos fingitis in cœlo consistere, quorum

rum unicuique divisas partes vestri corporis deputatis: & familiarius singulis victimas immolatis, & vocabula illis exquisita tribuistis, asserentes Minervam capitis arcem utpote sapientiam tenere, Junonem iracundiæ præsidentem præcordia tenere, Martem bellorum præsidem pectora vulneribus apta distinguere, Mercurium facundiæ repertorem linguæ januas subsidere, Herculem lacertos sibi utpote pugilem vindicasse, Cupidinem jecoris secretarium coercere, Bacchum ebrietatis autorem cellaria gutturis obtinere, Cererem frumenti datricem horrea ventris incolere, Venerem matrem libidinis femorum occupasse cubilia, Jovem quasi aereum spiritum in naribus habere prætorium, Apollinem medicinæ & musicæ præceptorem palmarum habitacula possidere. Tantaque hominis fabrica Diis quos dicitis vestris dominando contradicitur, nulla parte corporei domicilii vestris sedibus reservata: Qui tamen nec gratiam nobis debitam ut liberis hospitibus referunt, sed ut inquilinis obnoxiis solvendum vectigal imponunt: Atque alius alia tributa proflagitat: Itaque Marti aper cæditur, Baccho dicatur hircus, Junoni pavo mactatur, Jovi taurus dicatur, Apollini cygnus offertur, Veneri columba decernitur, Minervæ noctua consecratur, Cereri farra libantur, Mercurio mella panduntur, aras Herculeas populea corona circundat, fanum Cupidinis rosea serta condecorant: nec patiuntur idem, si necessitas exigat, commune sibi pulvinar offerri, sed unusquisque Deus proprios flamines & sorte sibi datum munus assequitur, si tamen Dii appellandi sunt, quibus potestas non nisi in certis sibimet offerendis animalibus est data. Digna vota vel potius

potius digna tormenta vestris erroribus exhibetis: Re etenim vera non opitulatores Deos, sed carnifices teterrimos invocatis, qui viscera vestra suppliciorum diversitate discerpant: Necesse est enim in corpore vestro tot pœnas constitutas esse quot Dii sunt, dum singuli suis vos cogunt inservire ludibriis. Unus trahit ad bellum, alter eundem ducit ad luxum, ille lucrandi causa hortatur inquiri, hic desiderium suggerit epulandi: Omnes imperant, exigunt, urgent, spatium quiescendi nullus indulget: Et hoc modo sensibus vestris latendi seductione sopitis miserum corpus obstrictum in officia numerosa marcescit: Atque ita fit ut malorum vestrorum semina, dum per socordiam non valetis abjicere, colatis ut Numina. Et sane miror vos, qui cum sitis cupidi opibus & avaritiæ studio, frustra tot Diis esse munificos, præsertim omnia execranda jubentibus: Qui si vos sacrificantes exaudierint, conscientiæ vestræ damna trahitis; si non exaudierint, facultatum: Ergo sive irati, sive propitiati fuerint, semper nocent. Hæ sunt illæ Furiæ scelerum vindices, hi illi cruciatus tartarei Poetarum vestrorum carminibus decantati, qui vos velut jam mortuos propter impiam profanamque superstitionem atque contemptum veræ religionis excruciant. Etenim si miserias vestras volueritis intentius intueri, nihil inaniter relatum de inferis invenietis; omnia enim quæcunque finguntur apud eos esse simulachra, vos estis: Igitur Eumenides sunt fœdissimæ cogitationes, Tisiphone prava conscientia, umbra exsanguis vestra corpora mentis sanitate carentia, pœnæ infernæ sunt curarum pro delicti continuitate vigiliæ, Tantalus est inexplebilis sem-

ſemperque ſitiens cupiditatis aviditas; Cerberus mala ventris edacitas, cui quia non ſufficit unum, terna ora collata ſunt. Hydræ ſunt vitiorum poſt ſatietatem renaſcentium fœditates; viperina corona eſt actuum ſordidorum ſqualor horribilis; Pluto eſt animus humani corporis rector ignavus, qui quoniam cœleſtibus bonis ultro caruit, merito ſedibus damnatus eſt inferni; palantes ſunt Dii quos ſine ratione colitis, O vos feliciſſimos, quorum & religio crimen eſt, & vita ſupplicium.

Reſponſio ALEXANDRI.

SI hæc ita ſunt, ut aſſeris, O Dindime, ſoli, quantum video, Bragmani hominum numero tenentur, ſolique exſortes corporeæ creduntur eſſe ſubſtantiæ, qui vivis omnibus carere dicuntur, qui conceſſis naturæ voluptatibus non utuntur, qui ſcelus putant eſſe quod naſcimur, qui nefas exiſtimant omne quod agimus, qui beneficia emolumentorum depenſa mortalibus moleſta pro neceſſariis judicant, qui artium diverſarum miniſteria ſcelerata pronuntiant, qui omnino deſtruunt jura vivendi, & aut Deos eſſe non profitentur, aut invidere Deo, cujus tam pulcherrimam vituperant creaturam. Hæc judicio meo dementiæ potius quam Philoſophiæ annumeranda ſunt.

Responsio DINDIMI.

NOs, inquit Dindimus, non sumus incolæ hujus mundi, sed advenæ ; nec ita in orbem terrarum venimus, ut in eo libeat consistere, sed transire : properamus enim ad larem patrium nullis delictorum ponderibus prægravati, nec aliquibus illecebrarum tabernaculis commorantes, nec flagitiorum cauponibus obligati ; nihil inde eorum pene contigimus, nulla cupiditatum furta pro vectibus occultamus ; quippe qui nudi conscientiæ fronte progredimur, & expediti ac faciles spatium propositi decurrimus itineris. Deos autem non esse non dicimus, nec immensitati cœlestis operis, ut insimulas, invidia detrahimus, sed asserimus bonitate nos Dei non male uti : nec omnia licere & decere firmamus, sed ea quæ voluntas sibi vindicat honestate plerumque rogamus amittere. Deus enim rerum conditor varias species formavit in mundo, quarum usum humano permisit arbitrio discernendum. Quisquis ergo deterioribus omissis meliora sectatur, non ipse quidem Deus est, sed Dei amicus efficitur. Cur autem quæso visum est tibi nos continenter & pie viventes dicere Diis, vel certe invidere Deo, siquidem justius in vos cadit ista suspicio? Nam cum superbiam vestram nimiæ felicitatis tumor inflaverit, oblitique quod ex hominibus estis, firmatis Deum non curare de mortalibus. Vobismetipsis templa fundatis atque aras erigitis, & immolationibus pecudum lætamini vos vocari ; hoc patri videlicet, hoc avo, cunctisque parentibus

bus certum est fieri; hoc etiam tibi pyramidum forsitan promittit instructio. Quapropter furiosos vos esse dixerim, qui quod agitis ignoratis; aut si Deum scientes contemnitis, sacrilegii reatu teneamini: cum ergo cæcitatis vestræ tenebras certe ceu cernentibus applicatis, & animum vestrum tali convitio sauciatis, non finitis ut miseriis vestris lachrymas saltem, quod est extremum munus pereuntium, dependamus. Valde enim lamentandi estis, quibus inexpiabiles pro divinitatis injuria pœnæ præparantur: quarum certissimum documentum est Salmonei justa damnatio, qui fulgorem superni luminis æmulatus, quod imitabatur, expertus est; vel Enceladi sepultura, qui dum violentis ausibus aggredi cœlum manibus voluit, premitur tumulo montis igniti. Talibus remunerantur honoribus, qui se non cognoscunt esse mortales.

Responsio ALEXANDRI.

TU nunc ideo te dicis beatum, O Dindime, quia in ea mundi parte sedem vobis natura constituit, in qua nec accessus advenis, nec exitus indigenis aperitur; sed excubiis oppositæ difficultatis obsessi, quam vitare non valetis, vestram patriam laudatis; & quod damnationis causa patimini, continentiæ studio meruisse jactatis. Itaque secundum vestram sententiam & illi beati dicendi sunt, qui perpetuis innexi vinculis, & diuturno squalore marcentes, vitam pœnalem sibi consenescentem producunt. Neque enim

diſcrepat ab eis veſtra Philoſophia ; nam vobis item bonorum uſus interdictus eſt,ut illis cruciatibus quos criminoſis apud nos jura ſanxerunt, vobis lex naturalis adhibuit ; & præcepta quæ vobis continentiæ veſtræ neceſſitas dedit, illis carcer inſtituit. Ita fit ut qui à vobis Philoſophi vocantur, rei pronuntientur à nobis. Et ſane convenit potius veſtras miſerias vos lugere, proque tantis malis trahere profunda ſuſpiria. Quid afflictius, quid calamitoſius homine cui libere vivendi negata poteſtas eſt ? Arbiter inquam de veſtris moribus Deus auctor præſens erit, quos noluit tartareis poſt obitum reſervare ſuppliciis, ſed vivos perferre ſtatuit inopiam mortuorum, quam vos Philoſophiæ vocabulo falſo concinnatis. Nec tamen ex hoc aliquis vobis fructus laudis exquiritur, nullum enim virtutis meritum eſt id nanciſci, quod mutare non poteris ; ſed nec gloria dicenda eſt quam ſibi quiſque non dederit : verius ergo non beatitudinis ſed caſtigationis eſſe affirmo quod vivitis ; &, ſi placet,inſtitutionum veſtrarum partes ſingulas percurramus. Nec habere Bragmanos conſuetudinem ſemina mandare telluri, nec arbores vitibus decorare, nec plantariis arborum nuda veſtiri camporum, nec ædificia pulchra conſtituere. Harum rerum manifeſta ratio eſt, quod ferrum & metallum vobis indignatio naturæ non præbuit, quo cuncta quæ numeravimus excoluntur ; aliunde autem aſſumere negotiationem navigii non poteſtis, atque ideo vos neceſſe eſt herbis palmitibuſque depaſtis vitam horribilem pecorum more tranſigere ; aut non idem lupi faciunt, quibus cum carnem præda non ſuggerit, terreno cibo rabiem famis coguntur

tur explere. Quod si liceret vos in nostras migrare terras, profecto Philosophiæ vestræ penuria nullatenus requireretur, sed in suis deserta finibus inhæreret ; aut si nos in vestras sedes transire possemus, sapientes inopes redderemus. Quem exulem non statim comitatur continentia? quæ si venit ex arbitrio, virtus est, si ex imperio, pœna. Ergo non in angustiis & egestate, sed in opulentia, temperanter vixisse laudandum est ; alioquin cæcitas & paupertas sola virtutum gloriam sortiuntur ; illa quia non videt, ista quia non habet, ut cupiat. Fœminarum igitur vestrarum nullus, ut asseris, decor augetur ornatibus : assentior ; quippe nec ars officium nec materia ulla suppeditat. Nemo apud vos incestivo vel adulterino inflammatur ardore : miranda res esset, si proprio non necessitatis judicio viveretis ; si animum vestrum ab illicitis amoribus pudicitiæ contemplatio, non deformitatis arceret aspectio ; si castitas non coactis sed indicatis jejuniis testimonium voluntatis eriperet ; etenim nulla sævior potest mortalibus pestis evenire, quam hæc res, quæ quidem desideria hujusmodi non solet de sensibus humanis auferre, sed factum ; id est, non mentem ab scelere prohibere, sed corpus ab opere ; non reprimere jubentis imperium, sed tollere famulantis obsequium. Manet igitur causa peccati, cum vel præsto etiam si posset non subiret. Dicitis leges vos & judicia non habere, literis non studere, misericordiam neque petere neque tribuere. Omnia hæc enim mortuis constat vos habere communia ; quibus ut facultas seniendi non suppetit, ita voluntas fruendi sublata est ; rationibus nobis, id est, rationalibus hominibus, qui nullius inediæ lege perstringimur,

mur, qui ad bene vivendum libero inſtigamur arbitrio, ut voluntariam continentiam digna remuneratio conſequatur. Dedit multas natura blanditias, quas plerumque virtus ſopita inhibet ; impoſſibile eſt enim ut tantam mundi magnitudinem non alicujus temperamenti moderatio gubernaret,& faceret triſtibus læta ſuadere. Siquidem variis caſibus voluntas humana & mortalium mens ipſa diverſa fit ; ac pro viciſſitudine temporum motibus cauſarum ſemper raptatur animorum ; quinetiam ſpecies cum cœli mutatione vertuntur, & liquido quidem die nitent, coacta vero nube fatiſcunt : ipſorum vero caſuum ratio non minus inſtabilis videtur eſſe quam multiplex, & non ſolum rebus, ſed etiam ætatibus immutatur : hinc eſt quod ſimplicitate gaudet infantia,temeritate juventus exultat,canicies imbecillitate tardatur ; Quis enim aut audaciam requirit in puero,aut in adoleſcente conſtantiam,aut mobilitatem poſcit in vetulo ? Multa ſunt quæ viſui noſtro, alia quæ auditui, nonnulla quæ odoratui, vel tactui, vel ſapori voluptuoſa ſuccurrunt, quibus ærumnarum quas ex labore contrahimus mulceatur aſperitas ; & ita modo ſaltationibus, modo cantibus oblectamur, nonnunquam . . . . . ſuavitate odoris vel guſtu dulcedinis aut contactus . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . contraria humani generis ſtructura conditur : & unumquodque ſuis partibus ſatisfaciens, ſub diſpenſatione nobis tribuit familiare ſubſidium, quo moles corporea ſapienter fabricata conſiſtat.Sic ergo fructus nobis ſeminum monſtratur e terra, copiæ piſcium

ſcium efferuntur e mari, avium catervæ largiuntur ex aere: his ſi tu ſpernendo volueris abſtinere, aut ſuperbiæ notaberis, quia donata repudias, aut invidiæ quod à meliori præſtentur.

Corruptiſſimi exemplaris vitia hoc modo emendanda cenſemus.

PAg. 86. a. 16. offertur, f. fertur.
86. b. 1. inducit, f. inducere.
86. b. 3. operias, f. aperias.
86. b. 7. communicari, f. communitas.
87. a. 11. ex philoſophia, f. exſors philoſophiæ.
87. a. 19. ſtat verum, f. Statueram.
87. a. 2. dari, f. dare.
87. b. 12. fide, f. fidem.
87. b. 19. Nullus reus, f. Nullius rei.
88. a. 2. nunquam, f. non quam.
88. b. 11. patrata, f. parata.
88. b. 21. dentibus, f. dentibus raſtrorum.
88. b. 22. rigare, f. rugare.
88. b. 27. ſecta, f. ſecreta.
89. a. 1. ſecta, f. ſecreta.
89. b. 13. ſabacium, f. ſubactum.
90. b. 3. procedere, f. præcidere.
90. b. 7. conſpiciendis, f. concipiendis.
91. a. 1. dixerim, f. duxerim.
91. a. 4. complectenda, f. complectendo.
92. a. 2. his, f. de his.
92. b. 2. noſtrorum, f. veſtrorum.
92. b. 15. ſepta ------ cincta, f. ſepti----cincti.
92. b. 28. Temporum, f. Camporum.

93. a. 9.

93. a. 9. dulces, f. dulce.
93. b. 27. edita eſt, f. ea eſt.
94. a. 19. cum homine eſt, f. cum homine eſt commune.
94 b. 5. ſuſcipitis, f ſuſpicitis.
94. b. 13. horrenda, f. horrida.
95. a. 5. tribuiſtis, f. tribuitis.
97. b. 6. feliciſſimos, f. infeliciſſimos.
97. a. 13. tenentur, f. eximuntur.
97. b. 16. invidere, f. invident.
98. a. 14. pro veſtibus, f. ſub veſtibus.
98. b. 3. amittere, f. admittere.
98. b. 13. dicere, f. maledicere
98. b. 24. vocari, f. invocari.
100. a. 27. exquiritur, f. acquiritur
100. b. 13. veſtiri, f. veſtire.
100. b. 20. negotiationem, f. negotiatione
100. b. 25. aut, f. an.
101. a. 2. vos, f. vobis.
101. a. 16. ſola, f. ſolæ.
101. a. 22 officium, f. offucium.
101. b. 4. indicatis, f. indictis.
101. b. 24. ſeniendi, f. ſumendi.
102. a. 11. ſuadere, f. ſuccedere.
102. a. 16. raptatur animorum, f. fit raptatus animorum, *vel*, raptatur animus.

F I N I S.